

TILINPÄÄTÖS 2023

Kaupunginhallitus 25.3.2024
Kaupunginvaltuusto 18.6.2024

1. TOIMINTAKERTOMUS.....	4
1.1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	5
1.2 KAUPUNGINHALLINTO	6
1.3 HENKILÖSTÖRAPORTTI.....	9
1.4 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	18
1.5 YLIVIESKAN KAUPUNKIKEHITYS.....	21
1.6 YLIVIESKAN TALOUDELLINEN KEHITYS	25
1.7 KAUPUNKISTRATEGIAN TOTEUTUMINEN	33
1.8 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	41
1.9 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ	42
1.10 YMPÄRISTÖASIAT	45
1.11 MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT	45
1.12 KAUPUNGINHALLITUKSEN SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ JA TULOISTA.....	46
1.13 KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ	49
1.14 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN.....	50
1.15 TOIMINNAN RAHOITUS	52
1.16 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET.....	53
1.17 KOKONAISTULOT- JA MENOT.....	57
2. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	58
2.1 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVÄT YHTEISÖT	58
2.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	59
2.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT VUONNA 2023	59
2.4 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	59
2.5 ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	60
2.6 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	60
3. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	65
KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	66
<i>Vaalit</i>	66
TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	67
<i>Tarkastustoiminta</i>	67
KAUPUNGINHALLITUS	68
<i>Hallintopalvelut</i>	68
<i>Elinvoimapalvelut</i>	70
<i>Jokilaaksojen pelastuslaitos</i>	73
SIVISTYSLAUTAKUNTA	74
<i>Yleissivistävät koulutuspalvelut</i>	74
<i>Varhaiskasvatuspalvelut</i>	79
<i>Nuorisopalvelut</i>	82
HYVINVOINTILAUTAKUNTA	84
<i>Kirjastopalvelut</i>	84
<i>Kulttuuripalvelut</i>	86
<i>Liikuntapalvelut</i>	89
MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA	92
<i>Musiikkiopiston toiminta</i>	92
KANSALAIKOPISTON JOHTOKUNTA	94

<i>Kansalaisopiston toiminta</i>	94
TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	96
<i>Tekniset palvelut</i>	96
<i>Viemärlaitos</i>	100
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	102
<i>Ympäristöpalvelut</i>	102
YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA	105
<i>Ympäristöterveydenhuolto</i>	105
JÄTELAUTAKUNTA	108
<i>Jätelautakunta</i>	108
3.1 TYTÄRYHTIÖT	110
4. TULOSLASKELMAN, RAHOITUS- JA INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	112
4.1 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	113
4.2 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	116
4.3 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	119
4.4 YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH SITOVIEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA	120
5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	124
6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	133
6.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	134
6.2 TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	135
6.3 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	136
6.4 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	137
6.5 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	139
6.6 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	144
6.7 HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	147
7. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	148
7.1 VIEMÄRILAITOKSEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS	149
7.2 PELASTUSLAITOKSEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS	152
8. LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA, SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ	153

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Ylivieskan kaupungin tulos vuodelta 2023 on noin 2 miljoonaa euroa ylijäämäinen, mikä on muutetun talousarvion mukainen tulos. Vuoden 2023 aikana peruspalvelukuntayhtymä Kallio lakkasi olemasta selvitysprosessin myötä ja alun perin näytti siltä, että Kallion purkamisesta kirjautuu voittoa tulokseen. Loppuvuodesta kuitenkin Kirjanpitolautakunnan kunta- ja hyvinvointialuejaosto antoi lausunnon, joka muutti vapaaehtoisten kuntayhtymien purkamisen kirjaamista. Verotulojen kertymä ylitti talousarviossa arvioidun.

Henkilöstökulut toteutuivat pienempänä kuin talousarviossa oli arvioitu, vertailua edellisen vuoden henkilöstökuluihin ei ole järkevää tehdä, koska henkilöstön määrä pieneni vuonna 2023 verrattuna vuoteen 2022 pelastuslaitoksen henkilöstön siirryttyä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen palvelukseen. Vuoden 2023 alusta ympäristöterveydenhuollon toiminta siirtyi PPKY Kalliosta Ylivieskan kaupungille, Ylivieska toimii vastuukuntana Nivalan, Sievin ja Alavieskan kuntien yhteistoiminta-alueella.

Hyvinvointialuemuutoksen myötä Ylivieskan kaupungin toimintakate yli puolittui vuonna 2023 vuoteen 2022 verrattuna. Vuosikate vuonna 2023 oli noin 9 miljoonaa euroa, mikä on samaa hyvää tasoa kuin vuosina 2021–2022. Poistot olivat n. 7 miljoonaa euroa, missä on noin 0,9 milj. euron lisäys edellisvuoteen.

Ylivieskan väkiluku kasvoi vuonna 2023 yhteensä 75 henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna. Nyt ensimmäistä kertaa luonnollinen väestönlisäys oli miinuksella ja väestönkasvu oli suurelta osin maahanmuuton ansiota. Vuonna 2023 Ylivieskassa syntyi 144 lasta. Vuodesta 2018 eteenpäin syntyneiden lasten ikäluokat ovat jääneet pienemmiksi kuin vielä 2010-luvun alkupuolella. Ylivieskan kaupunginhallitus päätti syksyllä 2023 käynnistää sivistyspalvelujen palveluverkkoselvityksen, koska vuoteen 2031 mennessä perusopetusikäisten lasten määrän ennustetaan vähenevän jopa 500 lapsella. Toistaiseksi varhaiskasvatuspalveluiden koko kapasiteetti on ollut käytössä, koska yhä useampi lapsi osallistuu varhaiskasvatukseen. Perhepäivähoidon työntekijämäärä on eläköitymisten vuoksi vähentynyt ja kotihoidon tuen käyttö pienentynyt.

Ylivieskan kaupungin kokonaisinvestoinnit olivat 6,1 miljoonaa euroa. Suurin investointi on Vähäkankaan uusi koulu, joka valmistuu kesällä 2024. Lisäksi investointeja tehtiin mm. Kasarmin alueella, uuden torin avajaisia juhliitaan maaliskuussa 2024. Vuoteen mahtuu myös monia pienempiä investointeja.

Työttömyysluvut olivat pitkään vuoden 2023 aikana ennätysalhaalla, mutta tilanne heikentyi taantumien ja erityisesti rakentamisalan tilanteen vuoksi loppuvuotta kohden. Työttömyysprosentti vuonna 2023 oli 8,6 %. Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin 846 000 euroa. Työllisyyden kuntakokeilu jatkoi toimintaansa. Vuoden 2023 aikana käytiin neuvottelut vuoden 2025 alusta aloittavista työllisyysalueista. Monien vaiheiden jälkeen Ylivieskan kaupunginvaltuusto hyväksyi tammikuussa 2024 yhteistoimintasopimuksen Ylivieska, Kalajoki, Nivala -työllisyysalueen perustamisesta, johon kuuluvat myös Sievin, Alavieskan ja Merijärven kunnat. Työllisyysalueet on vahvistettu helmikuussa 2024 ja valmistelutyö jatkuu.

Yksityisten investointien osalta Kaarron Rakennus Oy:n Kassinen alueen 4. kerrostalo valmistui syksyllä 2023. Kesäkuussa Ylivieskan kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavamutoksen Kärkkäisen tavaratalon tontille, mikä mahdollisti uuden verkkokaupan linjaston investoinnin, jonka arvo on noin 11 miljoonaa euroa. Lisäksi vuonna 2023 hyväksyttiin Junnikankankaan teollisuusalueen kaava ja alueelle on hyväksytty ensimmäinen tontin esisopimus Maler Oy:n kanssa. Junnikankankaan infran rakentamiseen on myönnetty noin 900 000 euron EAKR-avustus.

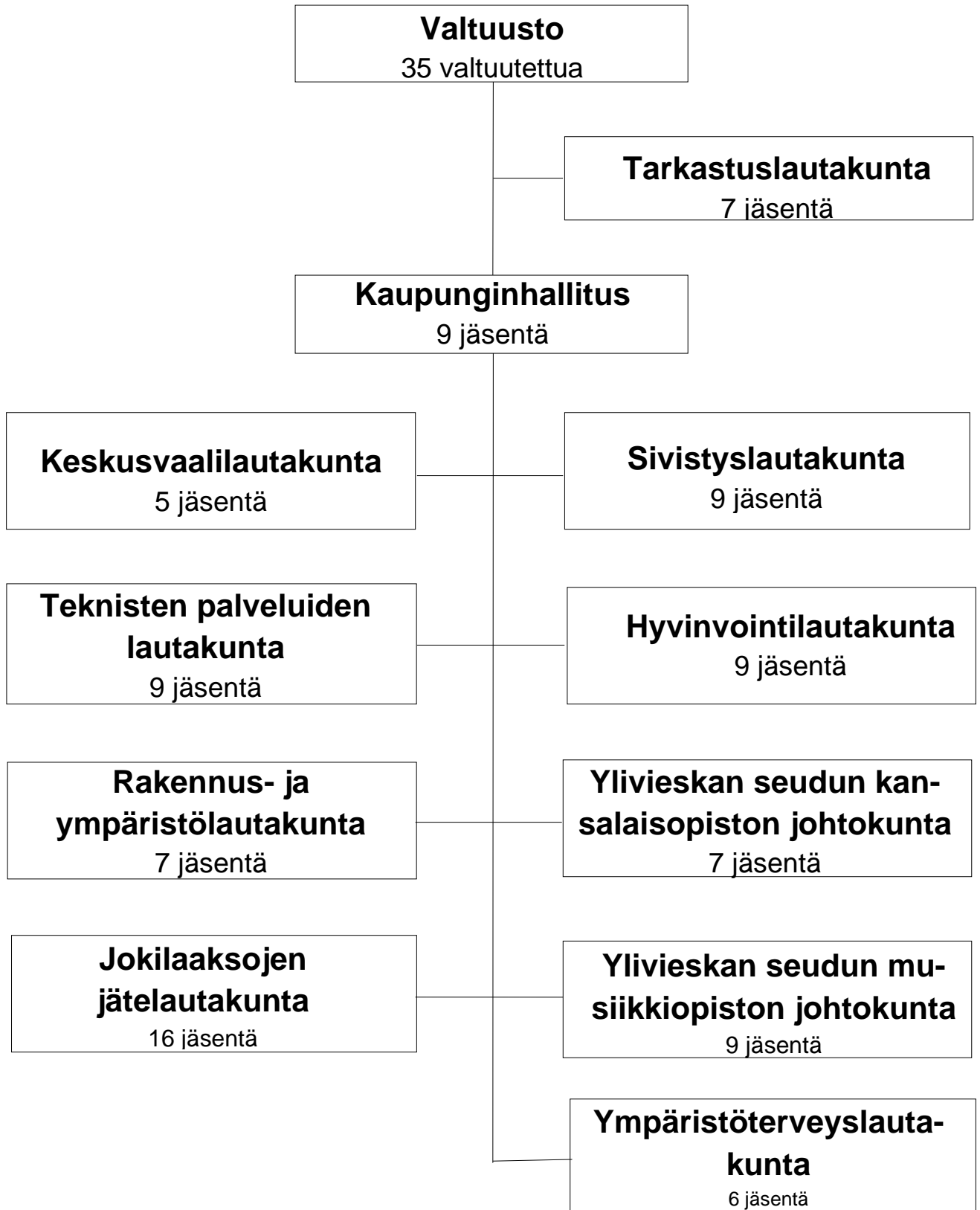
Kaupunginhallitus päätti huhtikuussa 2023 perustaa henkilöstöpäällikön viran, ja erottaa nämä tehtävät hallintojohtajan tehtävästä. Ylivieskan kaupunki on noin 700 henkilön organisaatio, joten henkilöstöpäällikön tehtävien eriyttäminen on perusteltua. Rekrytoinnit molempiin virkoihin tehtiin vuoden 2023 aikana.

Haluun kiittää koko henkilöstöä ja kaikkia luottamushenkilöitä kaupunkimme hyväksi tehdystä työstä.

Maria Sorvisto
Kaupunginjohtaja

1.2 Kaupunginhallinto

Luottamushenkilöorganisaatio vuonna 2023:

Poliittiset voimasuhteet valtuustossa

Poliittiset voimasuhteet hallituksessa

	Paikka- luku	Miehiä	Naisia		Paikka- luku	Miehiä	Naisia
Kesk	16	11	5	Kesk	5	2	3
PS	7	4	3	PS	2	1	1
Kok	5	4	1	Kok	1	1	-
SDP	3	2	1	Sdp	1	1	-
Vihr	2	-	2				
Vas	1	1	-				
KD	1	-	1				
Yht.	35	22	13	Yht.	9	5	4

Kaupunginvaltuutetut toimikaudella 2021 – 2025:

Puheenjohtaja

Juha Koskela

I varapuheenjohtaja

Kaisa Haapakoski, Kesk

II varapuheenjohtaja

Mikko Korkeakoski, Kok

III varapuheenjohtaja

Maria Sorvisto, PS

Suomen Keskusta

Terttu Alanen

Juha Autio

Paula Haapakoski

Jani Hautakoski

Tapio Hintsala

Sanna Häggman

Juha Isokoski

Heikki Jokinen

Miika Kangaskorte

Markus Jaatinen

Juha Nivala

Johanna Rautakoski

Marko Sorvisto

Jouko Ylimäki

Perussuomalaiset

Tarmo Hirvelä

Tanja Laakkonen

Arto Marjamaa

Teemu Mattila

Auli Mustikkamaa

Sami Sorvisto

Kansallinen Kokoomus

Heta Myllymäki

Terho Ojanperä

Ami Salmela

Tapani Uusikylä

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue

Tiina Junttila

Juhani Löfbacka

Alpo Löytynoja

Vihreä liitto

Eveliina Autio

Tiia Kariniemi

Vasemmistoliitto

Pasi Niiranen

Suomen Kristillisdemokraatit

Ulla Lehtikangas

Kaupunginhallitus:

Puheenjohtaja

Terttu Alanen, Kesk

I varapuheenjohtaja

Marko Sorvisto, Kesk

II varapuheenjohtaja

Tarmo Hirvelä, PS

Muut jäsenet

Paula Haapakoski, Kesk

Sanna Häggman, Kesk

Markus Jaatinen, Kesk

Tanja Laakkonen, PS

Alpo Löytynoja, SDP

Tapani Uusikylä, Kok

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja Maria Sorvisto. Tilivelvollisia ovat kaupunginhallituksen jäsenten ja kaupunginjohtajan lisäksi kaupunginhallituksen alaiset johtavat viranhaltijat sekä lauta- ja johtokuntien jäsenet ja näiden alaiset johtavat viranhaltijat.

1.3 Henkilöstöraportti

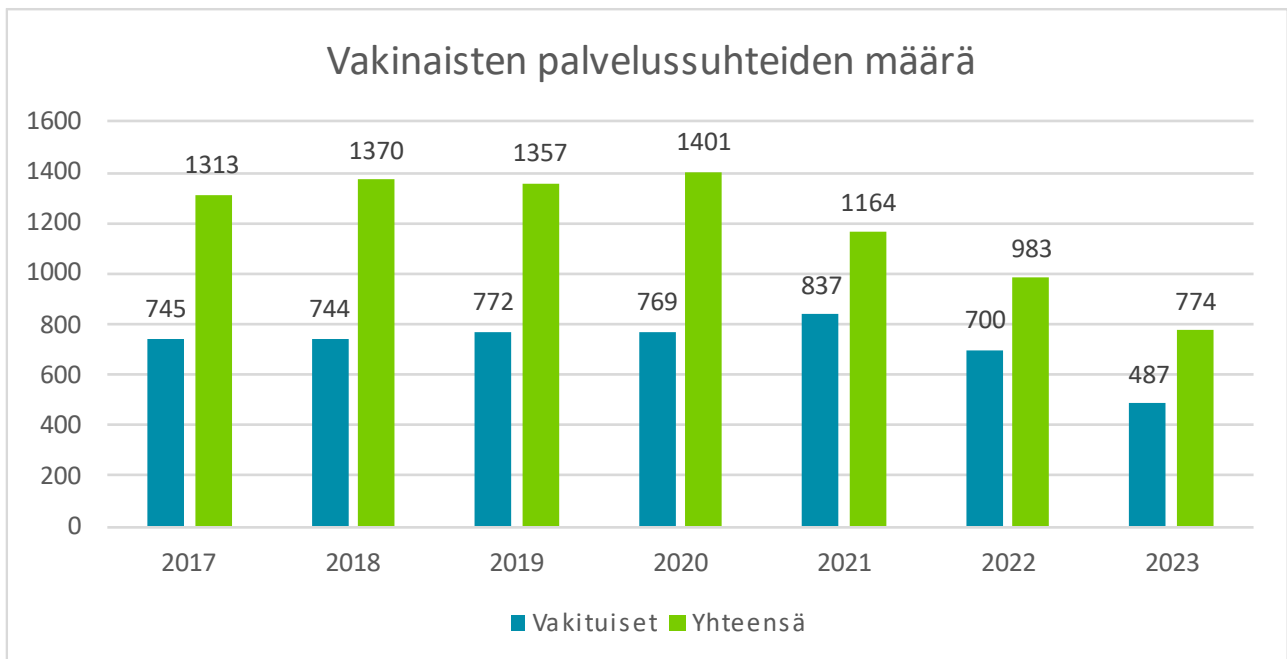
Henkilöstön määrä

Ylivieskan kaupungissa vuosittain laadittavassa henkilöstötilinpäätöksessä kuvataan henkilöstön määrää, rakennetta ja kustannuksia. Henkilöstötilinpäätökseen on koottu tiedot palvelussuhteiden määrästä vuonna 2023. Henkilöstötilinpäätöksessä henkilöstöä koskevien tunnuslukujen tarkastelu on tehty pääsääntöisesti vuoden lopun (31.12.2023) tilanteen mukaan.

Vakituisella palvelussuhteella tarkoitetaan vakinaisia virkoja ja toistaiseksi voimassa olevia työsuhteita. Henkilöllä saattaa siis olla useita palvelussuhteita, jos hän on virkavapaalla/työlomalla omasta tehtävästään ja hoitaa sijaisena toista tehtävää. Yhtä tehtävää kohden voi olla useampi palvelussuhde, jos tehtävän vakituinen työntekijä on esimerkiksi äitiyslomalla, opintovapaalla tai vuorotteluvapaalla ja tehtävää on palkattu hoitamaan sijainen. Henkilöstön lukumäärällä tarkoitetaan vuoden 2023 viimeisenä päivänä voimassa olevien palvelussuhteiden määrää.

Henkilöstömäärä ja -rakenne

Vuoden 2023 joulukuun lopussa palvelussuhteiden määrä oli 734. Vuonna 2022 luku oli 983. Henkilöinä laskettuna vuoden 2023 lopussa määrä oli 726 henkilöä (928 vuonna 2022). Määrä sisältää sekä vakinaiset että määräaikaiset henkilöt sekä työllistetyt, joita vuoden lopussa oli 5 (9 henkilöä vuonna 2021).

Vuoden 2023 joulukuun lopussa henkilöstöstä 486 työskenteli vakituudessa virka- tai työsuhteessa, joista koki-
kocikaaisia oli 414 palvelussuhdetta.

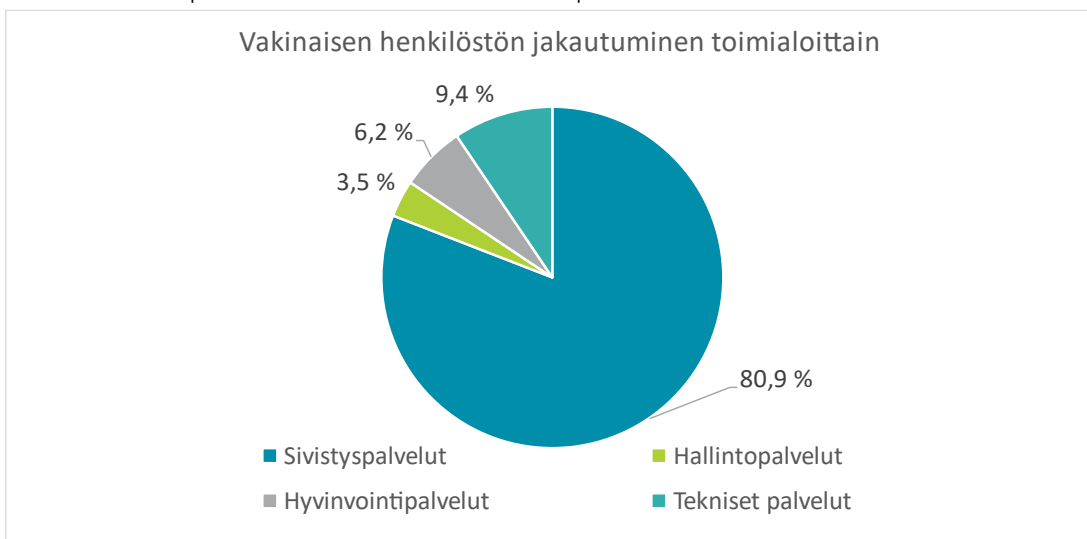
Palvelusuhteiden määrä toimialoittain 31.12.2023	Vak. koko-aikaiset	osa-aik.	Määräaik. Kokoaik.	osa-aik.	Työll.	Yhteensä	Vuosipalkat (1000 e)
Hallintopalvelut, Jätelk	17		9	2	2	30	2 772
Varhaiskasvatuspalvelut	95		67	8		170	6 816
Yleissivistävät koulutuspalvelut	201	41	78	70		390	17 805
Kirjastopalvelut	8	1	3		1	13	426
Kulttuuripalvelut	7	2		1	1	11	399
Nuorisopalvelut	9		4			13	394
Musiikkiopisto	16	4	1	4		25	1 232
Kansalaisopisto	5	1	2			8	603
Liikuntapalvelut	12		3			15	648
Tekniset palvelut	32	1	11	1	1	46	2 709
Ympäristöterveydenhuolto	12	1				13	1 081
Yhteensä	414	51	178	86	5	734	34 885

Vuosipalkat ovat tehtävälueella vuoden aikana maksetut palkat, mikä ei siis vastaa vuoden lopun henkilöstömäärien mukaista tilannetta.

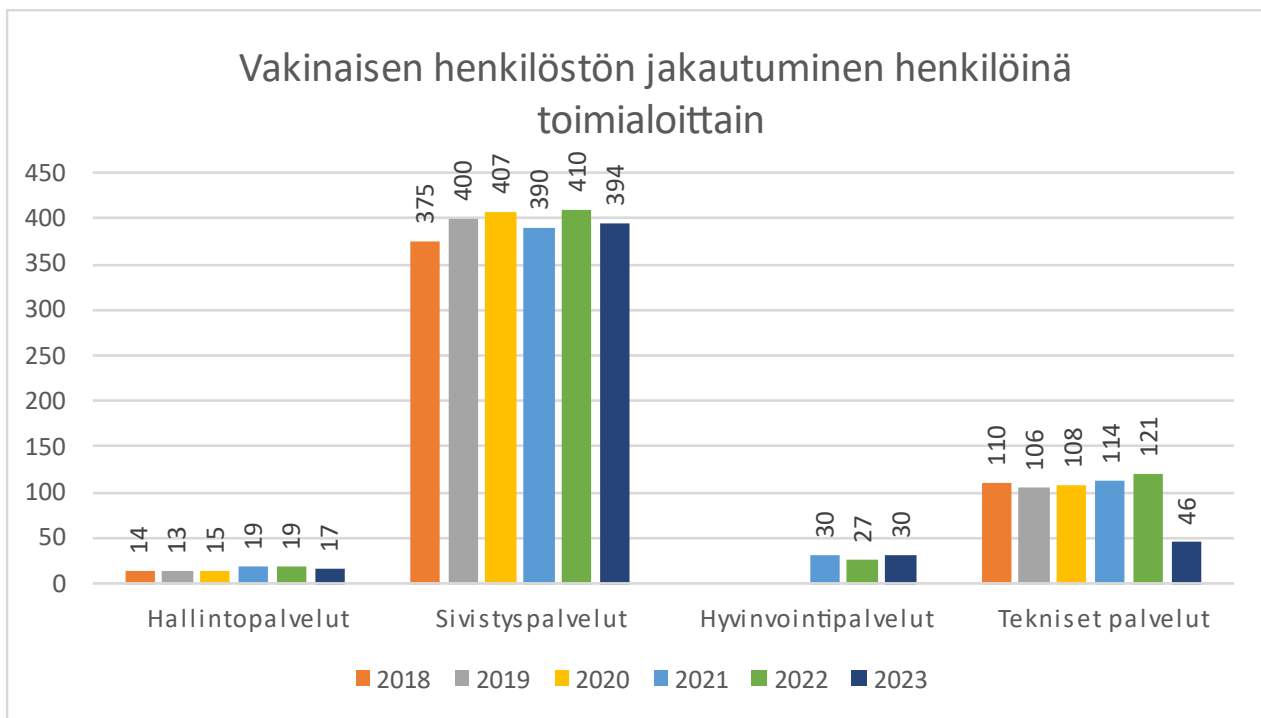
Alla olevassa taulukossa henkilöt jaoteltuna alueittain.

Organisaatio	Miesten lukumäärä	Naisten lukumäärä	Henkilömäärä
Jätelautakunta		3	3
Kansalaisopiston johtokunta	1	8	9
Kaupunginhallitus	9	16	25
Kulttuurilautakunta	5	5	10
Liikuntalautakunta	8	7	15
Musiikkiopiston johtokunta	6	23	29
Sivityslautakunta	84	493	577
Teknisten palveluiden lautakunta	35	11	46
Ympäristöterveydenhuoltolautakunta	2	11	13
Yhteensä	150	576	726

Kansalaisopiston tilapäiset, osa-aikaiset ovat syyslukukaudella olleet sivutoimiset tuntiopettajat, joilla ei ole ollut muuta palvelussuhdetta Ylivieskan kaupunkiin.

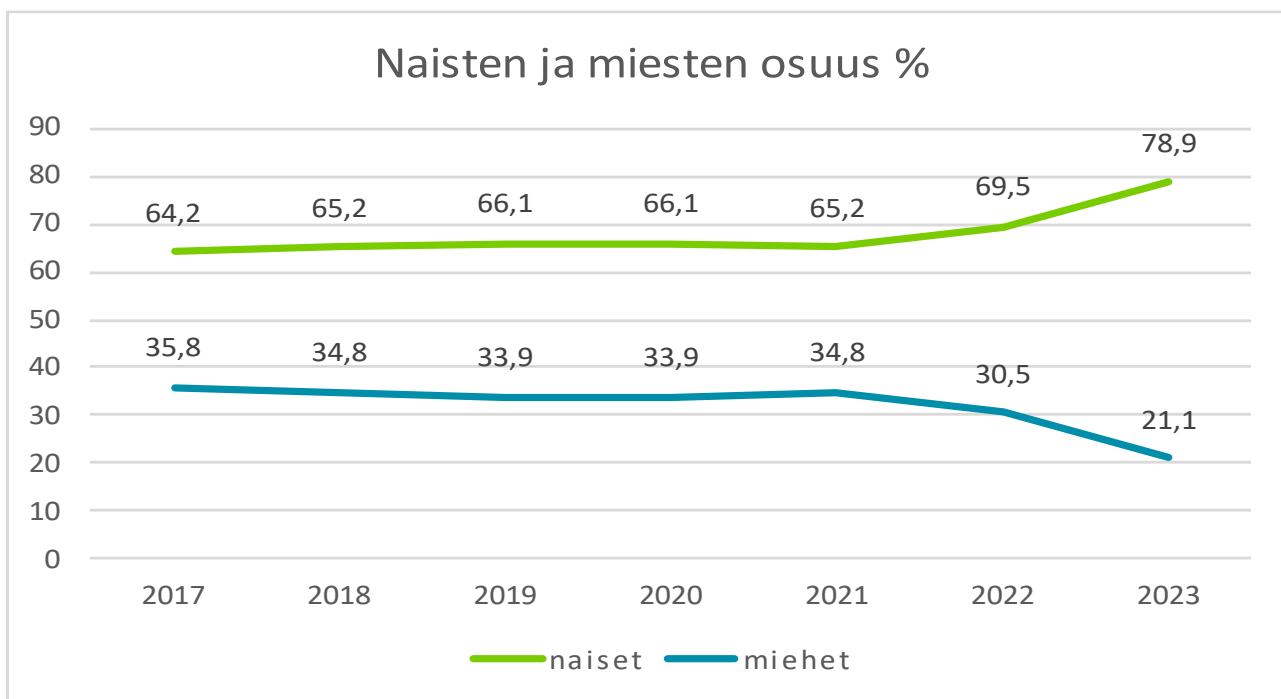
Vakinaisen henkilöstön jakautuminen toimialoittain

Vakinaisen henkilöstön jakautuminen henkilöinä toimialoittain

Henkilöstön sukupuoli- ja ikärakenne

Naisten osuus vakinaisesta henkilöstöstä oli vuoden 2023 lopussa 80,2 % (390 naista) ja miesten osuus vuoden 2023 lopussa 19,8 % (96 miestä) Lukuja vertaillaessa edellisvuosiin, tulee huomioida hyvinvointialueen aloittamisesta johtuva organisaatiomuutos. Naisten ja miesten osuudet koko henkilöstöstä ilmenevät alla olevasta kaaviosta. Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon näkökulmasta voidaan todeta, että Ylivieskan kaupungin henkilöstön sukupuolijakauma ei poikkea valtakunnallisesti muista julkishallinnollista organisaatioista.

Koko henkilöstön keski-ikä 31.12.2023 oli 44,13 vuotta (vuonna 2022 keski-ikä oli 41,78). Miesten keski-ikä oli 44,00 ja naisten 44,17. Vakinaisessa työ-/virkasuhteessa miesten keski-ikä oli alhaisempi kuin naisten, miehet olivat keskimäärin 46,55 ja naiset 47,24.

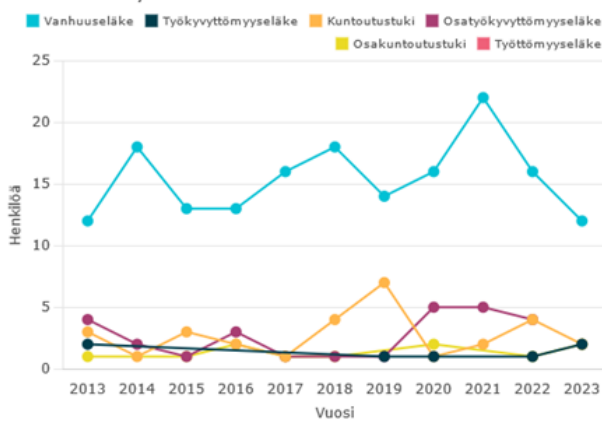
Koko kunta-alalla vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 47,4 vuotta ja koko henkilöstön 45,5 vuonna 2021.

Vakinaisen henkilöstön ikärakenne						Osuus henkilöstöstä
Ikäryhmä	2019	2020	2021	2022	2023	%
20-29	52	49	43	33	17	3,5 %
30-39	224	227	238	176	121	24,8 %
40-49	192	194	221	184	130	26,7 %
50-59	212	218	230	202	148	30,4 %
60-68	92	94	88	100	71	14,6 %

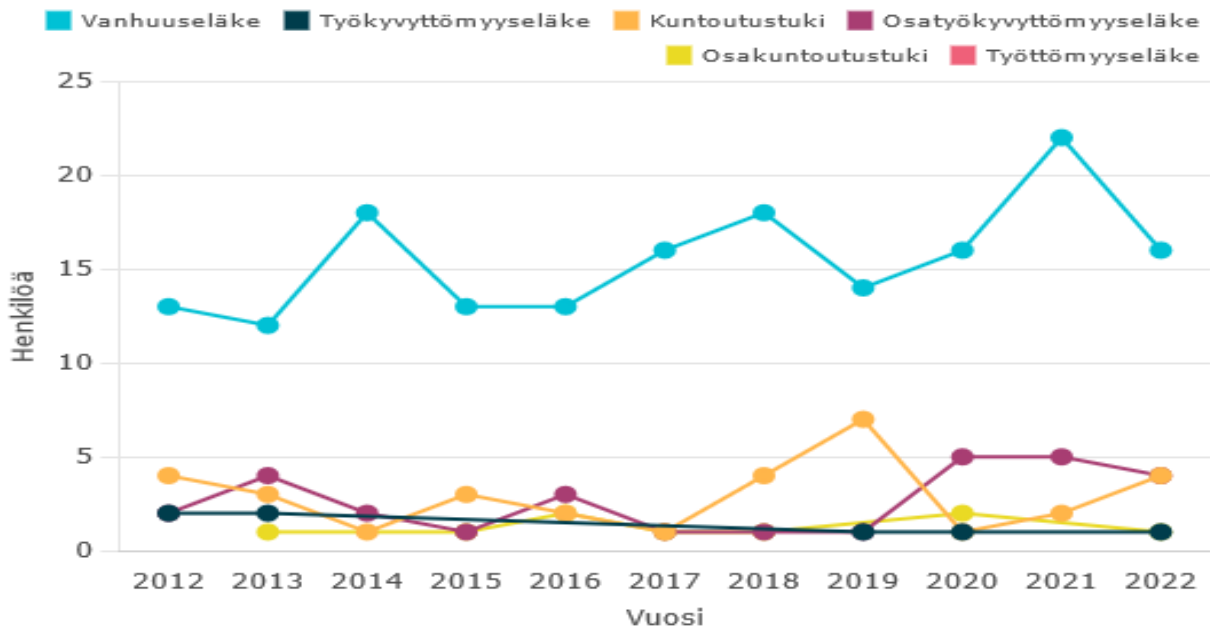
Eläköityminen

Eläkejärjestelmän uudistus tuli voimaan vuoden 2017 alusta. Uudistuksessa vanhuuseläkeikä nousee vuodesta 2017 portaittain kolme kuukautta vuodessa, kunnes vanhuuseläkeikä on 65 vuotta. Uudet eläkeikärajat koskevat vuonna 1955 syntyneitä ja nuorempia. Vuonna 1962 syntyneet ovat ensimmäinen ikäluokka, joka jää vanhuuseläkkeelle 65-vuotiaana. Ennen vuotta 1955 syntyneet siirtyvät vanhuuseläkkeelle edelleen 63–68-vuotiaana, työhistoriaan ja ammattiin perustuva ns. henkilökohtainen eläkeikä täyttyy useimmilla 64 vuoden iässä. Vuonna 2023 vanhuuseläkkeelle siirtyi kaikkiaan 12 henkilöä. Eläkkeelle siirtyneeksi katsotaan henkilö, jonka omaan työuraan perustuva eläke (muu kuin osa-aikaeläke, osittainen varhennettu vanhuuseläke tai perhe-eläke) alkoi ko. vuonna. Lisäksi edellytetään, että henkilö ei ole saanut omaan työuraan perustuvaa eläkettä ainakaan kahteen vuoteen. Vanhuuseläkkeet sisältävät varhennetut vanhuuseläkkeet, täydet työkyvyttömyyseläkkeet sisältävät täydet kuntoutustuet sekä työuraeläkkeet ja osatyökyvyttömyyseläkkeet sisältävät osakuntoutustuet. Esitettävät lukumäärät on merkitty kuvaajiin pisteillä.

Eläkkeelle siirtyneiden määrä

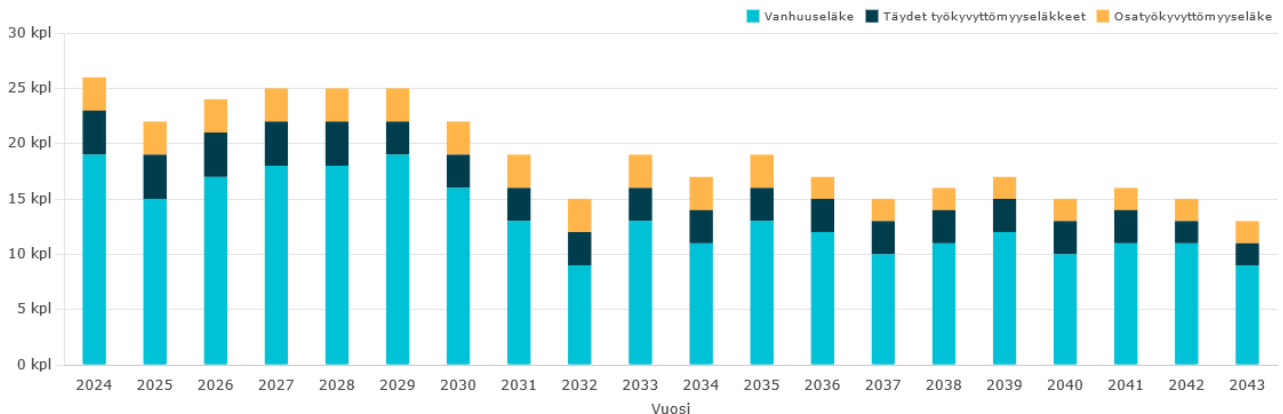

Eläkkeelle siirtyneiden määrä

Alla olevassa kaaviossa on Kevalta saatu tieto Ylivieskan kaupungin vanhuuseläkepoistumasta (KuEL ja VaEL) vuoteen 2043 mennessä. Tarkasteluun on otettu yleinen ikäluokan alin eläkeikä, jos henkilöllä ei ole ammatillista tai henkilökohtaista eläkeikää. Eläköitymisennusteen (eli viisi ensimmäistä vuotta) mukaan kaupungin henkilöstöstä eläköityy kaikkiaan 214 henkilöä. Ennusteessa kuvataan vakuutettujen arvioitu eläköityminen eläkelajin mukaan. Ennuste perustuu vuoden 2023 maaliskuun lopussa vakuutettuna olleiden työ- ja virkasuhteisten tilanteeseen sekä vuoden 2023 alun organisaatiotilanteeseen. Ennusteessa on huomioitu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyvät henkilöt. Vanhuuseläkkeet sisältävät varhennetut vanhuuseläkkeet. Täydet työkyvyttömyyseläkkeet sisältävät täydet kuntoutustuet ja työuraeläkkeet. Osatyökyvyttömyyseläkkeet sisältävät osakuntoutustuet. Vuoden 2017 eläkeuudistuksen takia alimmat eläkeiät nousevat syntymävuoden mukaan portaittain.

Eläköitymisennuste

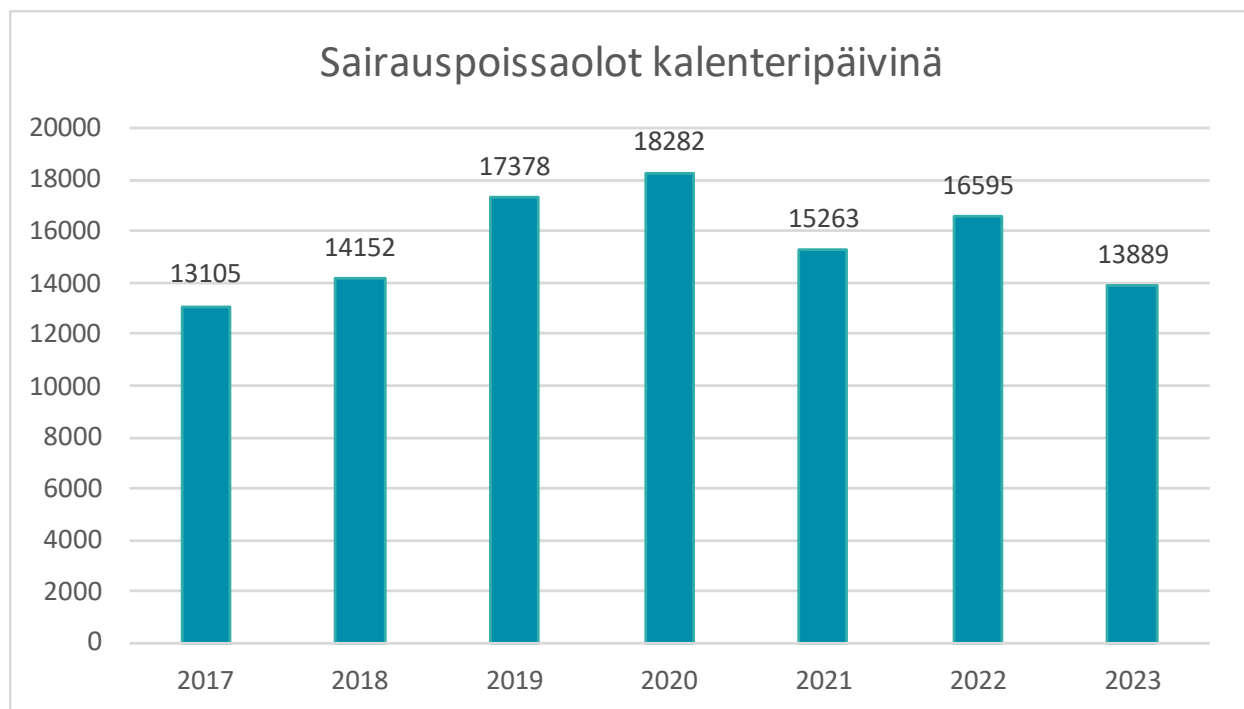

Sairauspoissaolot

Henkilöstön sairauspoissaolosten määrä oli vuonna 2023 kaikkiaan 13889 kalenteripäivää. Vuonna 2022 sairauspoissaoloja oli kaikkiaan 16595 kalenteripäivää. Sairauspoissaoloja oli kaikkiaan 633 henkilöllä (904 henkilöllä vuonna 2022).

Suosituksen mukainen mittari sairauspoissaoloissa on sairauspoissaolo prosentti. Sairauspoissaolo prosentti lasketaan sairauspoissaolosten osuutena teoreettisesta säännöllisestä työajasta. Vuonna 2023 sairauspoissaolo prosentti oli 7,64 % (Vuoden 2022 luku oli 7,09 %).

Sairauspoissaolot	Palkalliset sairauspoissaolot	Palkattomat sairauspoissaolot
1-7 pv	4889	619
8-29 pv	2058	108
30-59 pv	1449	33
60-89 pv	642	8
90-179 pv	1723	14
Yli 180 pv	1285	7
Yhteensä keskimäärin/ htv	16,8	1,1
		%
Sairauspoissaolo prosentti		7,64
0 päivää sairastaneet (%-osuus henkilöstöstä)		46,14

Toimialoittain sairauspoissaolopäivät jakaantuivat seuraavasti:

Sairauspoissaolot toimialoittain					
	2019	2020	2021	2022	2023
Hallintopalvelut	17	18,7	33,9	5,2	3,6
Sivistyspalvelut	15,3	7,7	20	34,1	48,8
Tekniset palvelut	6,8	7,9	6	5	7,7
Varhaiskasvatuspalvelut	18,6	19,7	13,2	25,5	36,4
Hyvinvointipalvelut			37,3	2,2	3,5

Koronapandemian pitkittyminen näkyi yhä poissaoloissa. Yhä useampi sairasti vuoden aikana ja varsinkin 1-7 päivää kestävien poissaolojen määrä kasvoi. Kun sairauspoissaolopäivien määrä jaetaan vuonna 2022 työskennellä henkilöillä, saadaan poissaolopäivien keskiarvoksi 10,96. Mikäli laskenta tehdään pelkästään vakinaisen henkilöstön osalta, on luku 15,04.

Henkilöstön vaihtuvuus

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuudessa raportoidaan sekä alkaneet että päättyneet palvelussuhteet. Päättyneet palvelussuhteet huomioidaan eri perusteittain. Lisäksi raportoidaan tulo- ja lähtövaihtuvuus suhteessa vakinaiseen henkilöstöön.

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus		2020	2021	2022	2023
Alkaneet palvelussuhteet		73	90	107	47
Kaikki päättyneet palvelussuhteet		60	212	604	42
	eläke	19	20	19	16
	irtisanoutuminen	38	27	33	25
	muu	3	165	5	6
	sisäiset siirrot			10	2
	HYVA-alueelle siirtyneet			537	
Tulovaihtuvuus		7,0 %	10,1 %	11,7 %	9,7 %
Lähtövaihtuvuus		4,6 %	23,4 %	57,3 %	8,6 %

Henkilöstön työhyvinvointi

Työkykyä ylläpitävä toiminta

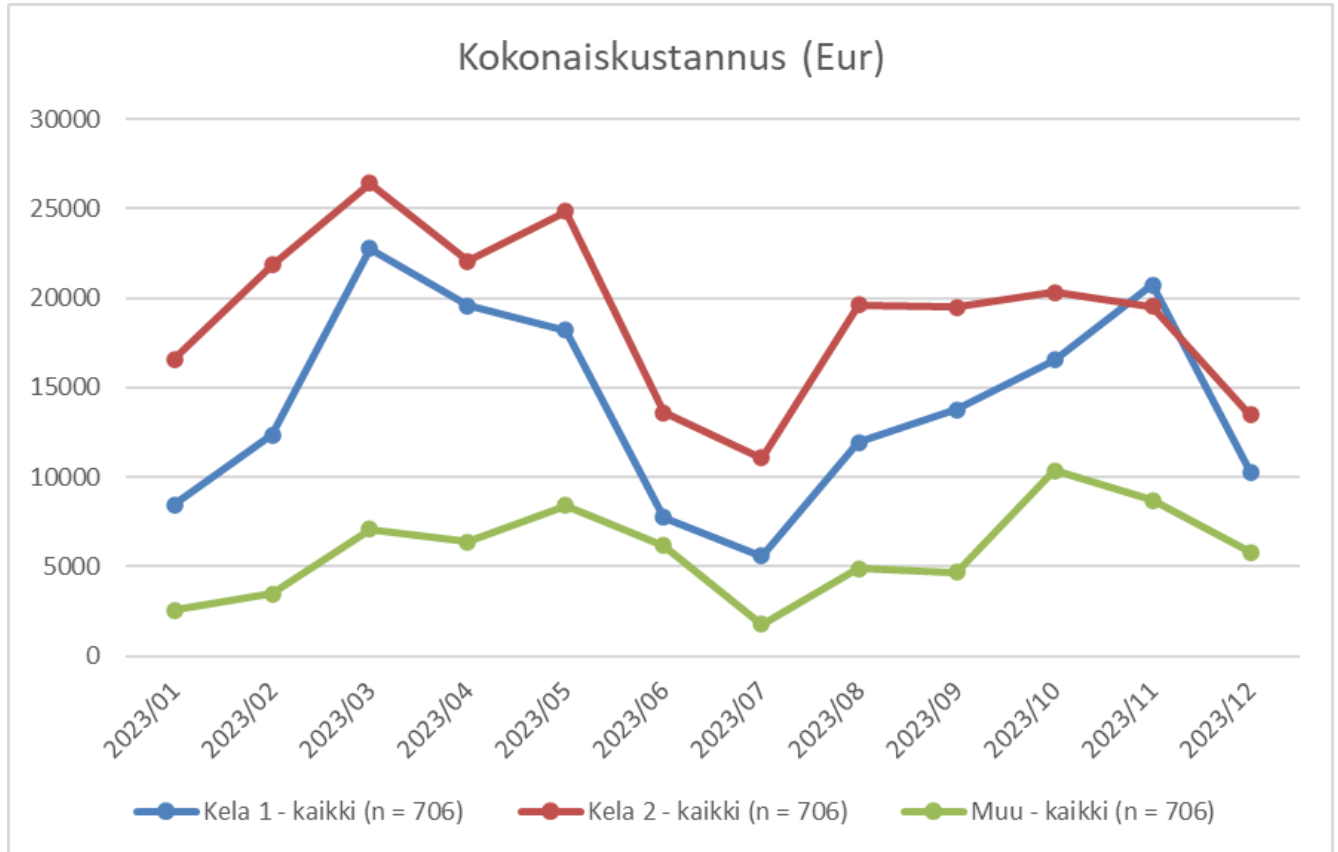
Työkykyä ylläpitävä toiminta painottuu henkilöstön oman kunnon ylläpitämisen tukemiseen. Henkilöstölle pidetään vuosittain TYKY-päiviä, jotka ovat hallintokunta-kohtaisia. Vuonna 2023 kaupunki laajensi työkykyohjelmaansa. Kesäkuussa päätettiin ottaa käyttöön vakinaiselle henkilöstölle suunnattu työsuuhdepolkupyöräretu. Vuoden 2023 aikana työsuuhdepolkupyöräedun on aktivoinut kaikkiaan 139 työntekijää, joista 69 henkilöä on jo tehnyt leasing-sopimuksen palveluntuottajan kanssa.

EPassi-edun käyttöaste jatkoi laskuaan vuonna 2023. Käyttöaste jäi 65,4 %.

Henkilöstöpalveluihin varattuja TYKY-toiminnan määrärahoja käytettiin vuonna 2023 yhteensä 34.315,22 euroa (16.184,23 euroa vuonna 2022). Työterveyshuollon toimintaan sisältyy myös työkykyä ylläpitävää toimintaa. Vuonna 2023 järjestettiin jälleen koko henkilöstölle suunnattu pikkujoulu.

Työterveyshuolto

Henkilöstön työterveyspalvelut kilpailutettiin vuoden 2022 aikana. Kilpailutuksen voitti tuolloin Mehiläinen Oy. Työterveyshuollon kustannukset olivat vuonna 2023 yhteensä. 397 558,83 €. Kela korvaa 50 % - 60 % työterveyshuollon kustannuksista. Työterveyshuollon kustannukset sisältävät henkilöstön lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon kustannukset. Vuonna 2022 yhteensä 472 985,49 €.

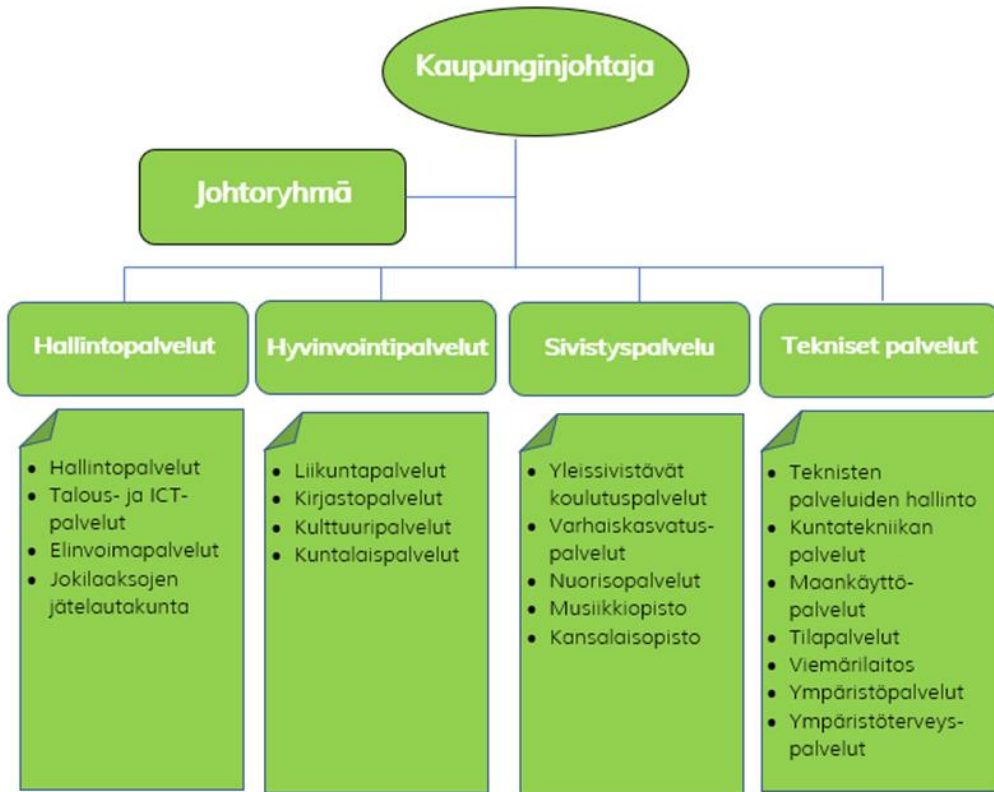
Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Osaamisen kehittämisestä raportoidaan koulutuspäivät ja niiden jakautuminen palkallisiin ja palkattomiin. Lisäksi alla olevassa taulukossa nähtävillä korvaukseen oikeuttavien koulutuspäivien määrä sekä yhden, kahden ja kolmen päivän ajan koulutuksessa olleiden työntekijöiden lukumäärä.

Koulutuspäivien seuranta	
Ammatillinen henkilöstökoulutus	1732
- Palkaton	40
Muu koulutus	719
-Palkaton	0
Korvaukseen oikeuttavien koulutuspäivien lukumäärä yhteensä	897
Työntekijöiden lukumäärä, jotka ovat olleet koulutuksessa yhden päivän ajan	184
Työntekijöiden lukumäärä, jotka ovat olleet koulutuksessa kahden päivän ajan	121
Työntekijöiden lukumäärä, jotka ovat olleet koulutuksessa kolmen päivän ajan	157

Henkilöstöorganisaatio

Seuraavassa on esitetty 31.12.2023 voimassa ollut organisaatio.

1.4 Yleinen taloudellinen kehitys

Kansantalous

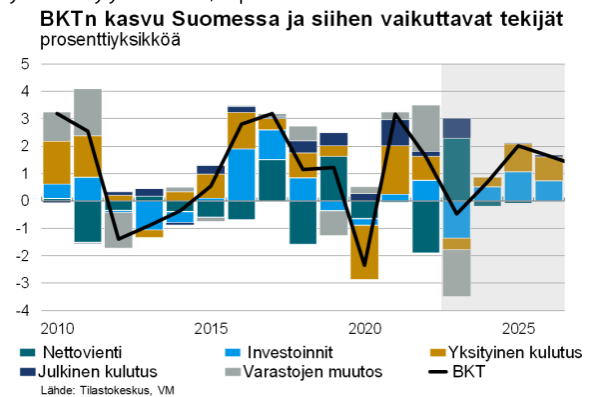
Valtiovarainministeriön julkaisusarjassa 9.12.2023 julkistettu Taloudellinen katsaus, joulukuu 2023 – julkaisun mukaan hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt investointeja ja kotitalouksien kulutusta, jonka myötä suomi on ajautunut taantumaa. Taantumasta on tulossa odotettua syvempi ja pidempi, jonka myötä kuva vuodesta 2024 on heikentynyt.

Alkuvuosi 2023 osoittautui ennakoitua heikomaksi. Palvelujen kysyntä ei kannatellut yksityistä kulutusta vuoden toisella neljänneksellä sekä investoinnit vähenivät ennakoitua enemmän. Vaikka palkat nousivat ja inflaatio hidastui, korot purevat täydellä voimallaan kulutukseen ja investointeihin, työllisyys heikkenee ja kotitalouksien taloudellinen alakulo on alkanut kasvaa uudelleen. Suomen talous supistuu 0,5 prosenttia vuonna 2023.

Lähtö vuoteen 2024 tulee olemaan tahmea. Inflaation hidastuminen ja korkojen kääntyminen laskuun yhdessä kotitalouksien kohtuullisen tulokehityksen kanssa lisäävät kotitalouksien käytävissä olevia tuloja. BKT kasvasi 0,7 prosenttia vuonna 2024. Vaikka talouden suhdanne kääntyy suotuisammaksi vuoden 2024 aikana, Suomen talous ponnistaa tuleviin vuosiin vajaakuntoisena. Covid-19 pandemia, Venäjän hyökkäys Ukrainaan, hintojen, kustannusten ja korkojen nousu sekä taantuma ovat tukkineet talouden verenkiertoa tilanteessa, jossa Suomen talous olisi tarvinnut jo valmiiksi pallolaajennusta.

Valtiovarainministeriön mukaan vuosina 2025 ja 2026 kysyntä ja tuotanto kurovat syntynyttä kiihkoa umpeen varsin nopeasti. Kun kasvua pidättelevät lukot avautuvat, kysyntä ja tuotanto elpyvät ja työllisyys kasvaa. Samaan aikaan työhön kannustavat uudistukset kasvattavat työn tarjontaa. Kulutuksen ja investointien kasvu voimistuisi vuonna 2025 ja talous kasvaa 2,0 prosenttia. Vuonna 2026 kasvu olisi 1,6 prosenttia. Työllisyys laskee hieman vuonna 2024, mutta kasvaa

vuodesta 2025 lähtien. Vuonna 2026 15–64-vuotiaiden työllisyysaste on lähes 75 prosenttia ja työttömyysaste 6,6 prosenttia.

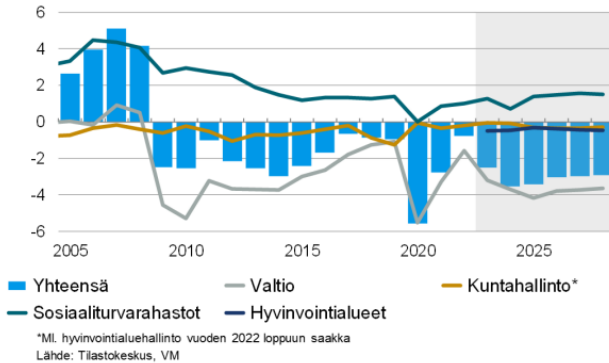
Julkisyhteisöjen alijäämä on 2,5 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023. Alijäämä kasvaa vuonna 2024 3,5 prosenttiin heikon talous- ja työllisyyskasvun sekä hitaan verotulojen kasvun vetämänä. Julkisyhteisöjen alijäämä kohenee jatkuvuosiin noin 3,0 prosenttiin suhteessa BKT:sta, kun hallituksen sopeutustoimet alkavat purra sekä talous ja työllisyys alkavat kasvaa ennustejakson lopulla.

Valtionhallinnon alijäämä pysyy mittavana läpi koko ennustejakson, eikä paikallishallinnossa-kaan ole odotettavissa alijäämien oikenemistä. Valtion ja paikallishallinnon alijäämien sekä hitaan talouskasvun seurauksena velkasuhde jatkaa kasvuaan, eikä se ole kääntymässä laskuun näköpiirissä olevalla talouden kehityksellä.

Suomalaisen yhteiskunnan todellinen uhka ei kuitenkaan ole talouden ajautuminen hetkeksi taantumaa vaan perinteiset juuri syyt menojen ja tulojen epätasapainoon, väestön ikääntymiseen ja työvoiman vähentymiseen. Suomen väestön ikääntyessä hyvinvointipalvelujen kysyntä kasvaa, mutta tekijöiden määrä ei. Osaajista on kova pula hyvinvointipalveluissa ja laajasti talouden muillakin sektoreilla. Lisäksi talouden voimavarat liikkuvat pysähtyneemmiltä aloilta kasvaville aloille heikommin kuin esimerkiksi muissa Pohjoismaissa ja tuottavuus kasvaa näitä verrokkejamme hitaammin. Talouden rakennemuutos nakertaa verotusta. Julkisen velan korkoihin uppoaa väistämättä enemmän rahaa, kun valtio, hyvinvointialueet ja kunnat pysyvät alijäämäisinä ja

velka kasvaa kasvamistaan. Käsillä oleva käänne kohti alempia korkoja riittää todennäköisesti vain hidastamaan velanhoitomenojen kasvua.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema suhteessa BKT:hen, %

Hallituksen ohjelmassaan sopimat säästöt ja työhön kannustavat uudistukset pienentävät julkisen talouden alijäämää, mutta edes ohjelman toimenpano täydessä mitassa ja aikataulussa ei riitä pienentämään alijäämää tavoitteeksi asetettuun yhteen prosenttiin suhteessa kokonaistuotantoon vuonna 2027 eikä taittamaan julkisen velan kasvua suhteessa kokonaistuotantoon vuoteen 2027 mennessä.

Talouden tulonmuodostuskyvyn vahvistaminen olisi paras vaihtoehto julkisen talouden vahvistamiseksi tavoitellulla tavalla, jonka rakennemuutos vie aikaa. Tulonmuodostuskyvyn vahvistamiseksi tarvittavan työllisyys- ja tuottavuusloikan pitäisi olla niin suuri ja toteutua niin nopeasti, että jatko-suunnitelmat julkisen talouden vahvistamiseksi tavoitellusti eivät voi rakentua pelkästään niiden varaan. Työllisyyden ja tuottavuuden kasvua tukevien toimien lisäksi tavoitteiden saavuttaminen vaatisi lisää säästöjä sekä toimia, joilla ylläpidettäisiin kokonaisverokertymää.

Kuntatalous

Kuntaliiton 6.2.2024 julkaiseman kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2023 tilinpäätösarvioiden ja kuntatalouslisätietojen mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvotiedot vuodelta 2023 jäivät hieman odotuksista, kokonaisuutena kuntatalouden tunnuslukuja voidaan pitää vahvoina. Kuntatalous saavutti viiden vuoden tauon jälkeen

tasapainon, kun investoinnit huomioiva rahoitusjäämä nousi 200 miljoonan euron ylijäämään. Sitä aikaisemmin kuntatalous oli tasapainossa vuonna 2006. Myös tilikauden tulos nousi poikkeuksellisen vahvalle tasolle: 1,8 miljardiin euroon.

Tietoja Manner-Suomen kuntien taloudesta

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vuosikate:													
Mrd. euroa	2,05	1,34	2,06	2,20	1,99	2,70	3,27	2,07	1,75	4,07	3,76	3,45	4,21
Aesakoite kohti, €	382	248	390	403	347	492	596	376	328	740	681	623	762
Vuosikate %:a pöistosta	118	71	100	106	91	127	149	94	76	170	157	141	168
Vuosikate %:a investoinneista ¹⁾	73	46	64	61	63	89	112	64	53	119	113	102	112
Tilikauden tulos, mrd. € ²⁾	0,42	-0,31	0,37	2,03	0,14	0,89	1,19	-0,11	-0,16	1,78	1,49	1,17	1,83
Toim. ja invest. rahavirta, mrd. € ²⁾	-0,93	-1,68	-0,89	-0,09	-0,89	-0,07	0,47	-1,04	-1,43	0,38	0,27	0,64	0,20
Lainaus:													
Mrd. euroa	10,95	12,21	13,79	14,68	16,50	16,09	16,17	16,73	18,40	19,01	19,10	18,76	18,39
Vuosiuusluku, %	4,7	11,6	12,8	6,5	5,6	3,8	0,5	3,5	10,0	3,6	0,4	-2,3	-1,6
Aesakoite kohti, €	2 038	2 262	2 542	2 697	2 841	2 839	2 849	3 048	3 349	3 458	3 465	3 371	3 300
Kuntien ikm (ko. vuoden kurtajaloja):													
Kuntien lukumäärä yhteensä	320	320	304	304	301	297	295	295	295	294	293	293	293
Vuosikate negatiivinen	34	80	28	10	13	14	4	43	65	2	9	16	13
Tilikauden tulos negatiivinen ³⁾	141	227	137	104	107	94	51	200	223	27	61	83	49

¹⁾ %:a pöistonalaisen investointien omahankintamenoista = investoinnit - Maa- ja vesialueiden hankinta - Osaikkaiden ja osuuskien hankinta - Rahoitusosuudet investoinneihin.
²⁾ Vuosi 2010 sisältää HDR:n perustamisesta johtuvia satunnaisia tuloja noin 0,95 mrd. €.
³⁾ Vuosi 2016 sisältää liikelaitosten yrittäjämistä johtuvia satunnaisia tuloja noin 1,7 mrd. €.

Kuntien vahva tilikauden tulos ohjautuu nopeasti kasvaneiden investointien rahoittamiseen. Kunnat käyttivät ylijäämäänsä myös lainakannan vähentämiseen alustavan arvion mukaan yhteensä 300 miljoonalla eurolla. Kuntien lainakanta on pienentynyt jo toista vuotta peräkkäin.

Valitettavasti kuntatalouden vahvat tunnusluvut saavutettiin sote-uudistukseen liittyneiden kertaluonteisten poikkeuserien avulla. Ilman niitä kuntien ja kuntayhtymien talous olisi ollut viime vuonna 1,9 miljardia euroa heikompi. Poikkeuserien taustalla vaikuttivat muun muassa vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirtyneet 1,4 miljardin euron suuruisiksi arvioidut verotilitykset eli niin sanottu sote-uudistuksen verohäntä. Ilman poikkeuserien tuntuvaa apua kuntatalouden tila olisi ollut raskeasti alijäämäinen ja lähennellyt kuntatalouden vaikeimpia vuosia kiky-sopimuksen loppupuolella vuonna 2018. Kuntatalouden näkymät lähitulevaisuudessa, kun sote-uudistuksen poikkeuserät poistuvat.

Kuntien talouden rahavirrat muuttuivat vuonna 2023 voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu, niitä vastaavat nettokustannukset sekä niitä vastaavat verotulot, investointivastuu ja osa lainakannasta siirtyivät hyvinvointialueille.

Kuntaliiton arvion mukaan verohäntä yltyy jopa 1,4 miljardiin euroon vuonna 2023. Kunnille maksettiin ennakkollisen sote-siirtolaskelman mukaan

myös noin 500 miljoonaa euroa liikaa valtion-osuuksia, jotka ovat määrää periä takaisin valtiolle lähivuosina. Euromääräisesti suurin poikkeuserä oli vuodelle 2023 kertyneet vanhempien verovuosien kunnallis- ja yhteisöverotulot, jotka maksuunpantiin korkeimmilla tuloveroprosenteilla ja yhteisöveron jako-osuuksilla. Nämä verotulot jäävät kertaluonteiseksi.

Kuntien toimintamenot supistuivat sote-muutoksen vuoksi arviolta 50–60 prosenttia, mutta verotuloissa muutos oli verohäntien vuoksi pienempi.

Rahoitusmarkkinoiden kireä tilanne heijastui kuntasektorin korkokuluihin, jotka kasvoivat noin 150 miljoonalla. Kuntien lainakannan keskimääräiset korkokulut kasvoivat kuitenkin huomattavasti markkinakorkoa hillitymmin.

Korkokulujen kasvulta on suojannut pääosin kiinteäkorkoisten lainojen käyttäminen. Noin 50 kunnalla on lisäksi korolta suojaavia korkojohdannaisia. Korkokulujen voidaan olettaa kasvavan lähivuosina, kun kiinteäkorkoisten lainojen korot tulevat tarkistettavaksi, vaikka markkinakorot ovatkin laskeneet huipuistaan.

Markkinakorkojen ei odoteta palaavan vuotta 2022 edeltävälle tasolle. Rahoitusmarkkinoiden tilanne kasvatti toisaalta kuntien korkotuottoja noin 100 miljoonalla.

Soten taloudelliset vaikutukset alkavat selkeytyä vasta vähitellen, mutta tilinpäätösarviot kertovat kuntakentän taloudellisen eriytymisen jatkumisesta viime vuonna.

Kunnallisverot laskivat 53 % eli noin 11 400 miljoonaa euroa. Sote-uudistuksen takia kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja laskettiin 12,64 prosenttiyksiköllä vuonna 2023. Veroprosentin leikkaus pienensi kunnallisveron tuottoa noin 13 200 milj. euroa. Työllisyys kasvoi 8 000 hengellä ja palkkasumma kasvoi + 6 % vuodesta 2022. Veroperustemuutokset olivat arviona nettona noin –29,5 milj. euroa, joka arviona sisältää mm. kotitalousvähennyksen yhteydessä myönnettävän määräaikaisen sähkövähennyksen 10 vaikutuksen. Sote-uudistusta edeltäviltä

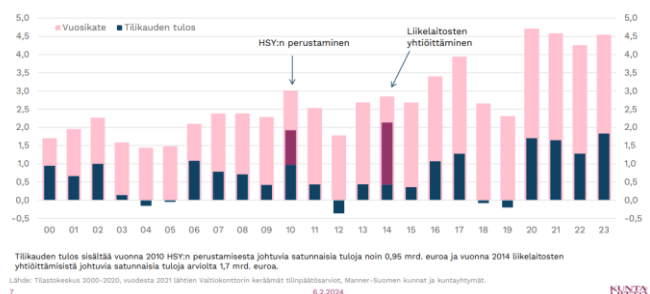
vuosilta tilitti vuodelle 2023 kunnallisveroa arviolta 1,2 miljardia euroa.

Kuntien yhteisöverotulot laskivat 32 % eli noin - 990 milj. euroa. Sote-uudistuksen takia kuntien yhteisöveron tuotosta siirrettiin valtiolle kolmanes eli noin 900 milj. euroa. Bruttokansantuotteen volyymin arvioidaan pienentyneen 0,5 prosenttia vuonna 2023, joka vähentää yhteisöveron määrää kokonaisuudessaan. Yhteisöveroa lisäsi varhaiskasvatusmaksujen alennuksen ja yksityisen hoidon tuen hoitolisän korotuksen kompensointi kuntien yhteisöveron jako-osuutta kasvattamalla. Vaikutuksen arvioidaan olevan noin 90 miljoonaa euroa vuonna 2023. Sote-uudistusta edeltäviltä vuosilta tilitti kunnille yhteisöveroa arviolta 220 miljoonaa euroa. Kiinteistöverot kasvoivat 4,4 % eli noin 90 milj. euroa. Nousua selittää rakennuskustannusindeksi nousu 9,4 prosentilla ja kiinteistöjen verotusarvojen nousu yhteensä +8,4 prosentilla.

Kiinteistöveroprosenttien muutosten vaikutus verotuloon oli vuonna 2023 hyvin pieni. Vuonna 2023 verot yhteensä laskivat kokonaisuudessaan 46 % eli noin 12,3 miljardia euroa verrattuna 2022.

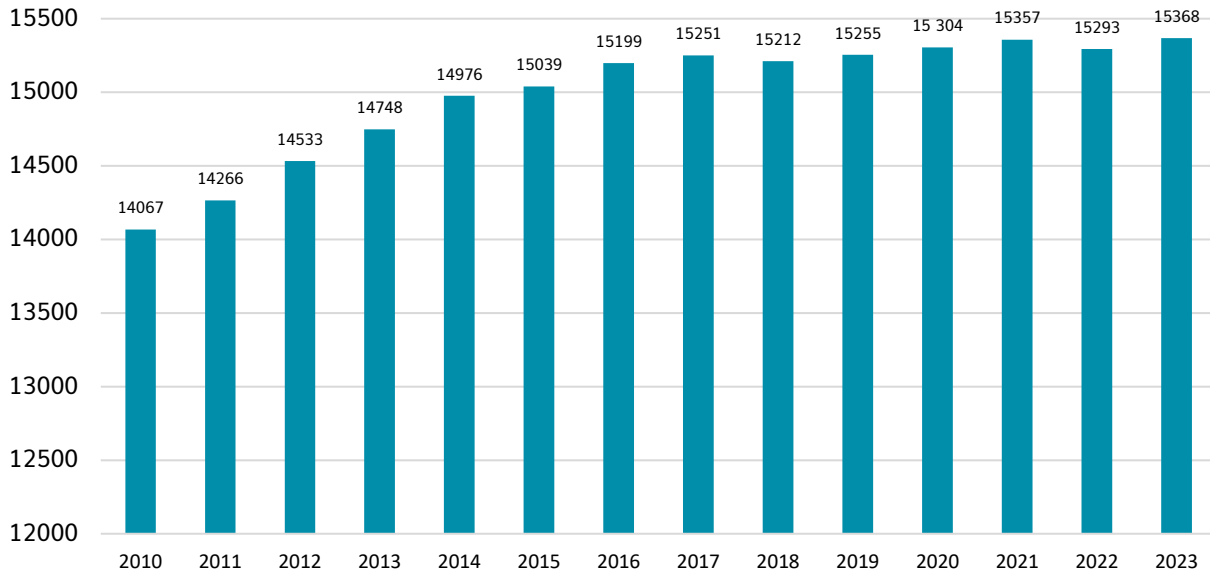
Tilikauden tulos oli paras yli 100 000 asukkaan ja 20 000–100 000 asukkaan kunnissa, kun taas pienemmissä kunnissa tulos oli selkeästi heikompi. Aivan pienimmässä, alle 5 000 asukkaan, kunnissa tilikauden tulos jopa heikkeni vuodesta 2022. Näin tapahtui vuoteen 2023 kohdistuneesta poikkeuksellisen suuresta verohännästä huolimatta.

Kuntien ja kuntayhtymien vuosikate sekä tilikauden tulos

1.5 Ylivieskan kaupunkikehitys

Ylivieskan asukasluku 31.12

Ylivieskan asukasluvun kasvoi vuonna 2023. Asukasluku lisääntyi 75 hengellä. Vuosina 2014-2023 kasvu on ollut yli 600 asukasta ja 2000-luvulla kasvu on ollut yli 2000 asukasta.

Vuosi	Syntyneet	Syntyneiden enemmitys	Kuntien välinen nettomuutto	Nettomaahanmuutto	Kokonaismuutos	Väkiluku
2010	208	113	61	6	180	14067
2011	205	87	108	6	201	14266
2012	225	122	128	13	263	14533
2013	232	125	78	20	223	14748
2014	251	139	63	34	228	14976
2015	213	109	-30	-5	63	15039
2016	200	98	28	31	160	15199
2017	205	67	-16	19	52	15251
2018	180	53	-94	6	-35	15216
2019	159	37	-4	12	46	15255
2020	175	59	-13	3	49	15304
2021	158	34	2	16	53	15357
2022	139	4	-81	12	-64	15293
2023	144	-11	12	71	75	15368

Kuukausi	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestönlisäys	Kuntien välinen nettomuutto	Nettomaahanmuutto	Kokonaismuutos	Väkiluku
Kuukaudet yhteensä	144	155	-11	12	71	75	15 368
Tammikuu	14	13	1	9	0	11	15304
Helmikuu	13	9	4	30	4	38	15342
Maaliskuu	11	11	0	7	6	13	15355
Huhtikuu	12	17	-5	8	6	10	15365
Toukokuu	9	12	-3	-15	0	-18	15347
Kesäkuu	14	13	1	2	2	5	15352
Heinäkuu	9	9	0	-35	11	-24	15328
Elokuu	17	14	3	-4	10	8	15336
Syyskuu	9	13	-4	5	7	9	15345
Lokakuu	16	9	7	8	7	23	15368
Marraskuu	12	17	-5	11	9	15	15383
Joulukuu	8	18	-10	-14	9	-15	15368

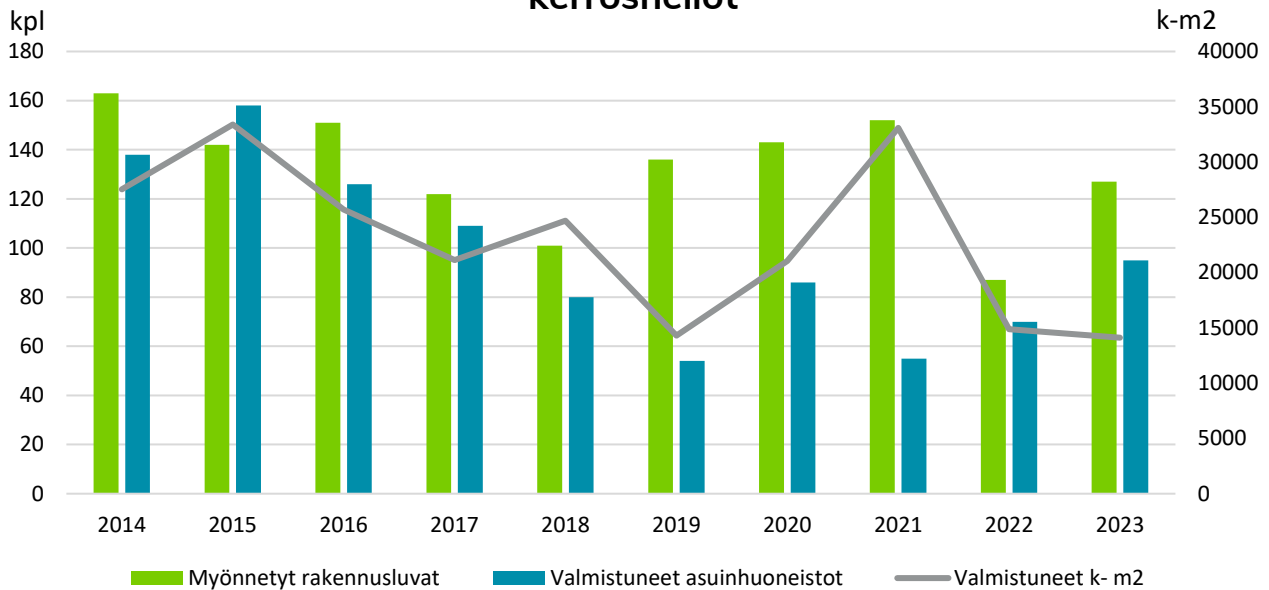
Ylivieskan syntyneiden määrä on laskenut alle 150 syntyneen tasolle. Vuosi 2023 oli myös ensimmäinen, jolloin kuolleisuus oli syntyvyyttä suurempi. Väestökasvu selittyikin pääosin maahanmuuton kasvulla ja pienellä nettomuutolla.

Väkiluvun kokonaismuutos, henkilöä

Kunta	2023-01	2023-02	2023-03	2023-04	2023-05	2023-06	2023-07	2023-08	2023-09	2023-10	2023-11	2023-12	Yhteensä
Oulu	147	102	98	64	-60	135	301	959	514	225	179	139	2 803
Ylivieska	11	38	13	10	-18	5	-24	8	9	23	15	-15	75
Kalajoki	-1	-2	6	13	21	6	28	-58	-2	21	1	-1	32
Nivala	-9	8	26	14	24	17	-10	-47	-5	-1	14	0	31
Alavieska	-3	7	1	-3	4	-1	0	-11	2	13	-9	-12	-12
Sievi	4	4	27	-11	8	-1	-3	-24	-37	7	6	-1	-21
Oulainen	-9	-1	-8	12	-6	8	-30	-29	-1	5	-10	19	-50
Haapavesi	1	-7	-14	-9	-4	-9	-19	-35	3	-5	-12	-6	-116
Haapajärvi	-21	-8	-1	-1	-7	-6	-11	-34	-14	-10	-19	1	-131
Raahe	-10	-12	-8	11	11	-39	-51	-74	-20	-36	1	-52	-279

Lähikunnissa asukasluku väheni Nivalaa ja Kalajokea lukuun ottamatta.

Myönnetyt rakennusluvut ja valmistuneet asunnot ja kerrosneliöt

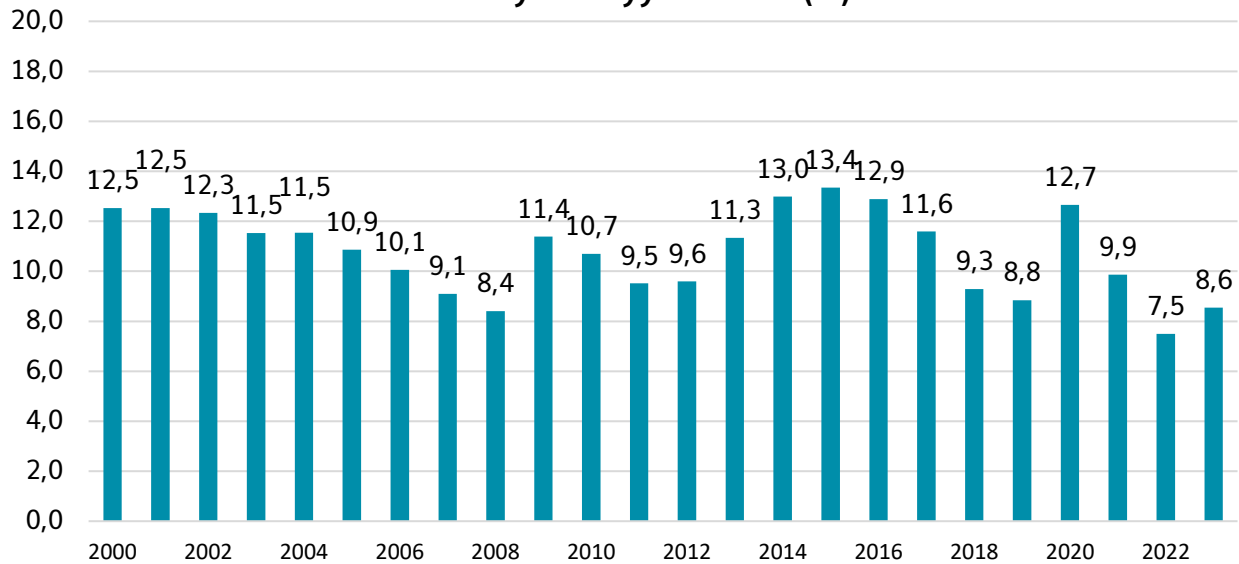
Vuosi	Myönnetyt rakennusluvut	Valmistuneet asuinhuoneistot	Valmistuneet k- m2
2014	163	138	27528
2015	142	158	33394
2016	151	126	25701
2017	122	109	21127
2018	101	80	24688
2019	136	54	14299
2020	143	86	21042
2021	152	55	33 088
2022	87	70	14 876
2023	127	95	14 112

Pientalotontinluovutus (omakoti-, pari- ja rivitalot)

kausi (kk)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1-3	7	1	4	4	3	6	4	1
4-6	6	4	5	7	3	10	2	3
7-9	5	2	5	4	2	3	0	3
10-12	1	1	0	1	4	1	2	1
Yht.	19	8	14	16	12	20	8	8

Vuonna 2023 valmistui 95 asuinhuoneistoa, kun edellisenä vuonna valmistui 70. Valmistuneiden rakennusten kerros² tilavuus sen sijaan laski 14.878 m²:stä 14.112 m²:iin. Kaupungin omakotitalotonttien luovutus pysyi edellisuoden matalalla tasolla. Tämä kehitys selittyy nousseilla rakennuskustannuksilla ja rahoituskustannusten kallistumisella.

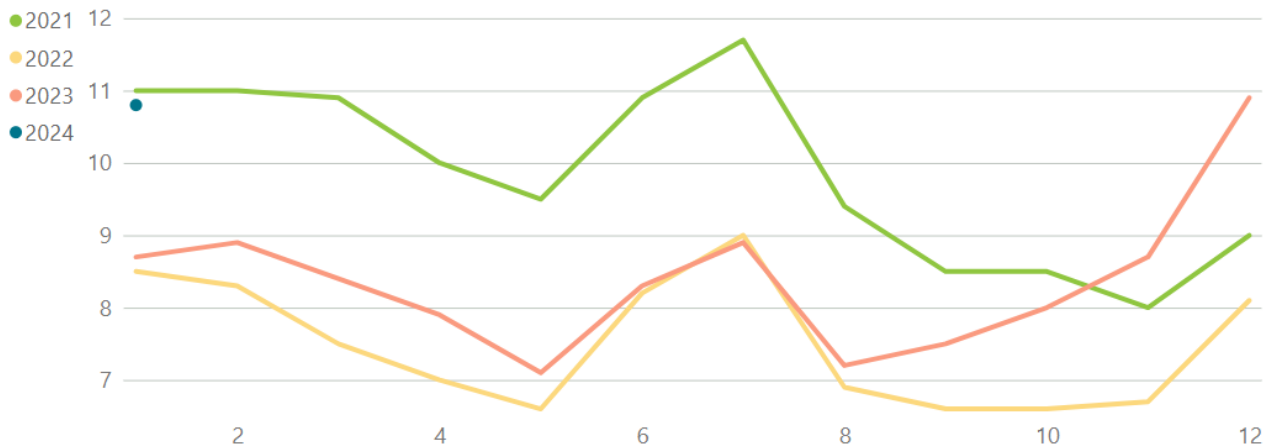
Ylivieskan työttömyysaste ka. (%)

Työttömien osuus työvoimasta kuukausittain (TEM), %

ELY

TEM

Työttömyysaste kohosi hiukan edellisvuodesta, mutta pysyi silti hyvällä tasolla. Työttömiä työnhakijoita oli joulukuussa yhteensä 757 henkeä, joista lomautettuja oli yhteensä 208. Vastaavana ajankohtana 2022 työttömiä työnhakijoita oli 568 ja lomautettuja 96.

1.6 Ylivieskan taloudellinen kehitys

Tuloslaskelman toimintatuottojen ja toimintakulujen toteutuminen:

Verotulot:

Vuonna 2023 kertyi verotuloja yhteensä 39,8 miljoonaa euroa eli verotuloja kertyi 270.000 euroa muutettua talousarviota enemmän ja 593.000 euroa alkuperäistä talousarviota enemmän. Verotulot laskivat edellisestä vuodesta -40,3 %:a. Kunnallisveron tilitykset olivat 30,5 milj.euroa (-45,9 %), yhteisöveron tilitykset 3,8 milj.euroa (-22,8 %) ja kiinteistöveron tilitykset 5,5 milj.euroa (+4,7%). Vuodelle 2023 kunnallisveroprosenttia leikattiin kaikilta kunnilta 12,64 %:a hyvinvointialueiden rahoituksen vuoksi, joka selittää alemmat verokertymät aiempiin vuosiin nähden. Kunnallisverokertymää nosti kuitenkin se, että aiempien vuosien, jolloin oli vielä korkeampi veroprosentti, verotuloja tilittyi vielä varsinkin alkuvuonna.

Kunnallisverokertymän ja yhteisöverokertymän kasvuun vaikutti odotuksia parempi työllisyysaste ja talouskehitys ja sen myötä maksetut ennakko-verot, vaikka loppuvuoden osalta oli havaittavissa talousnäkömyönteisten heikentymistä.

Kiinteistöverotuksessa verokertymän nousuun edellisvuoteen nähden selittää rakennuskustannusindeksin nousu ja siitä aiheutunut rakennusten jälleenhankinta-arvojen korotus.

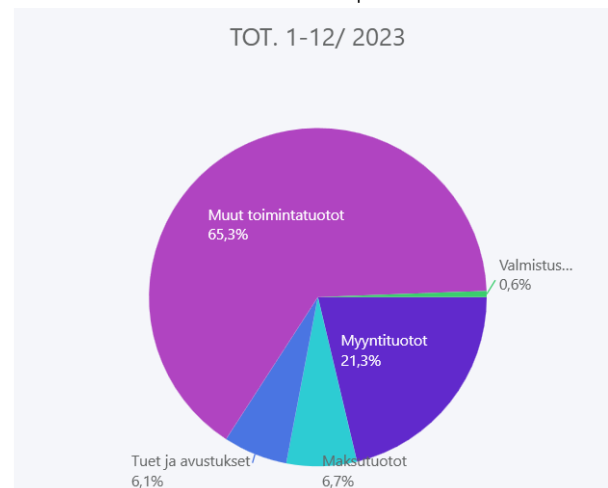
Valtionosuudet:

Tuloslaskelman valtionosuudet olivat yhteensä 18,8 milj.euroa ja valtionosuuksia kirjattiin 11.000 euroa alle muutetun talousarvion ja noin 20.000 euroa yli alkuperäisen talousarvion. Tuloslaskelmaan kirjattavat valtionosuudet laskivat 60,8 %:a edelliseen vuoteen verrattuna, koska merkittävä osa valtionosuuksista siirtyi hyvinvointialueille.

Toimintatuotot:

Tuloslaskelman ulkoiset toimintatuotot laskivat edellisvuoden noin 33 miljoonasta eurosta noin 14,1 miljoonaan euroon eli -57,1 %:a edellisvuodesta. Suurimpana syynä oli Jokilaaksojen pelastuslaitoksen toiminnan siirtyminen hyvinvointialueelle ja sitä myötä kuntien yhteistoimintaosuuksien pienentyminen myyntituotoissa. Muina syinä oli varhaiskasvatusmaksujen pienentyminen ja edellisvuotta pienemmät käyttöomaisuuden myyntivoitot (2023: 201.000 e ja 2022: 1.216.000 e).

Kokonaistulot, jotka sisältävät myös sisäiset tuotot ja maa-alueiden myyntivoitot, olivat yhteensä 25,4 miljoonaa euroa. Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden tuotot pysyivät edelleen alhaisemmalla tasolla kuin ennen koronaviruspandemiaa.

Toimintakulut:

Tuloslaskelman ulkoiset toimintakulut laskivat edellisvuodesta 55,1 %:a ollen yhteensä 62,0 miljoonaa euroa. Tässäkin keskeisin syy on Jokilaaksojen pelastuslaitoksen ja sosiaali- ja terveystalouden järjestämävastuun siirtyminen hyvinvointialueelle.

Kokonaistoimintakulut, jotka sisältävät myös sisäiset kulut, olivat yhteensä 73,3 miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut laskivat edellisvuodesta 29,3 %a 14,5 milj.eurolla. Pelastuslaitoksen henkilöstöku-
lujen poistuminen on suurin syy. Ilman Jokilaakso-
jen pelastuslaitosta vertailtaessa henkilöstökulut
laskivat 5,5 %a edellisvuodesta. Henkilöstökulut
alittivat 0,4 miljoonaa euroa yli muutetun talous-
arvion ja ylittivät 50.000 eurolla alkuperäisen ta-
lousarvion.

Palveluiden ostot ylittyivät 0,2 miljoonalla eurolla
muutettuun talousarvioon verrattuna ollen 15,0
milj.euroa ja laskivat 80,3 %a eli 61 milj.euroa
edellisvuoteen verrattuna, jolloin peruspalvelu-
kuntayhtymä Kallion osuus kirjautui tänne vielä.

Merkittäviä in house -palveluhankintoja tehtiin ta-
lous- ja henkilöstöpalveluiden osalta Kuntien He-
tapalvelut Oy:ltä 778.000 eurolla, ICT-palveluihin
liittyen Joki ICT:ltä 447.000 eurolla ja PPE-Köökki
Oy:ltä ateriapalveluiden osalta noin 2,6 milj.eu-
rolla ja puhtauspalveluiden osalta noin 1,2
milj.eurolla. Edellisvuonna ateria- ja puhtauspal-
velut järjestettiin kaupungin omana toimintana.

Tilikauden aikaisia ostoja aineissa, tavaroissa ja
tarvikkeissa oli 4,5 milj.euroa, joka oli 40 %a vä-
hemmän kuin edellisvuonna. Suurin kuluerä oli
sähkö (1,5 milj.euroa) ja lämmitys (1,0 milj.euroa)

Avustuskulut laskivat noin 120.000 euroa ollen
5,0 milj.euroa. Sen suurin kuluerä oli varhaiskas-
vatuksen palvelusetelit (3,3 milj.euroa) ja työ-
markkinatuen kuntaosuus 846.000 euroa.

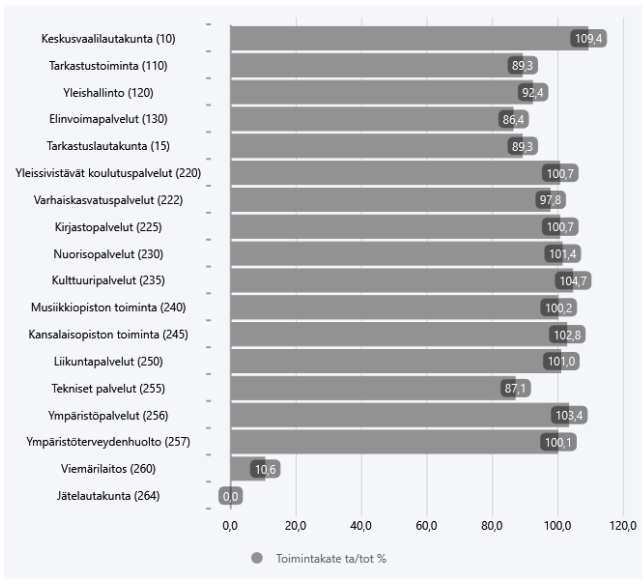
Maksetut vuokratustannukset olivat 13,4 milj.eu-
roa, joista ulkoisten vuokratustannusten osuus oli
2,6 milj.euroa.

Tuloslaskelman toimintakate

Tuloslaskelman toteutunut toimintakate oli -
47,74 miljoonaa euroa (TP 2022: -105,2 milj.eu-
roa) eli laskua oli 54,6 %a. Toimintakate, joka
kunnissa on aina negatiivinen, ylitti 0,28 miljo-
nalla eurolla muutetun talousarvion. Toimintakat-
teen toteutuma-aste oli 100,6 %.

Toimintakatteella eli nettotoimintamenoilla mitat-
tuna muutettuun talousarvioon nähden ennakoit-
tua vähemmän määrärahaa käytettiin mm. var-
haiskasvatuspalveluissa 294.000 euroa, elinvoi-
mapalveluissa 332.000 euroa ja teknisissä palve-
luissa 379.000 euroa. Määräraha ylittyi yleishal-
linnossa 421.000 eurolla mm. ennakoitua suu-
remman työterveyshuollon käytön vuoksi, yleissi-
vistävissä koulutuspalveluissa 195.000 eurolla
henkilöstöku- lujen ja palveluiden oston vuoksi, vie-
märlaitoksessa tulojen alitus oli 435.000 euroa,
joka johtui mm. Vesikolmion hinnan korotuksesta.

Tuloslaskelman vuosikate

Tuloslaskelman toteutunut vuosikate on selvästi positiivinen 9,0 miljoonaa euroa (8,6 milj.e vuonna 2022). Toteutunut vuosikate on muutetun talousarvion suuruinen ja noin 0,4 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota parempi. Vuosikatteen toteutuma-aste on 100,3 % muutettuun talousarvioon nähden.

Rahoitustuotot ja -kulut

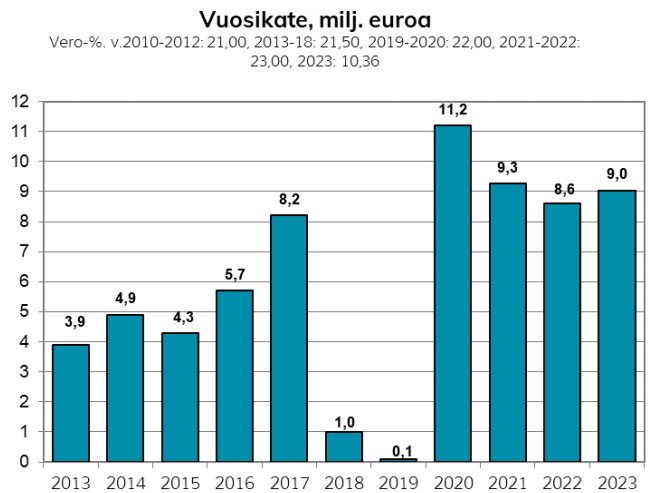
Rahoitustuotot ja -kulut olivat -1,8 miljoonaa euroa, kun edellisenä vuonna ne olivat -0,9 miljoonaa euroa. Tässä näkyy korkotason nousu loppuvuodesta 2022 ja euribor-korot pysyivät edelleen korkealla tasolla. Korkokulujen nousua vaimensi aiemmin tehdyt korkosuojaukset.

Tilikauden tulos ja yli-/alijäämä

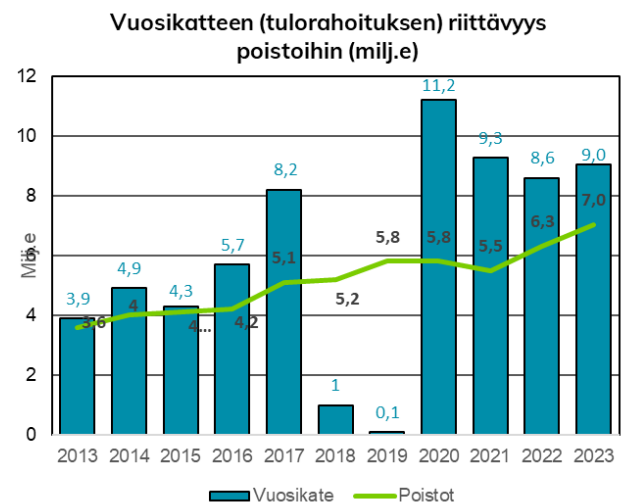
Suunnitelman mukaisten poistojen, 7,0 miljoonaa euroa, jälkeen tilikauden 2023 tulokseksi muodostuu 1,995 miljoonaa euroa (vuonna 2022 tulos oli 2,8 milj.euroa).

Käyttötalouden osan ja investointiosan määrärahojen toteutuminen

Yhteenvedo valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta on esitetty jäljempänä.

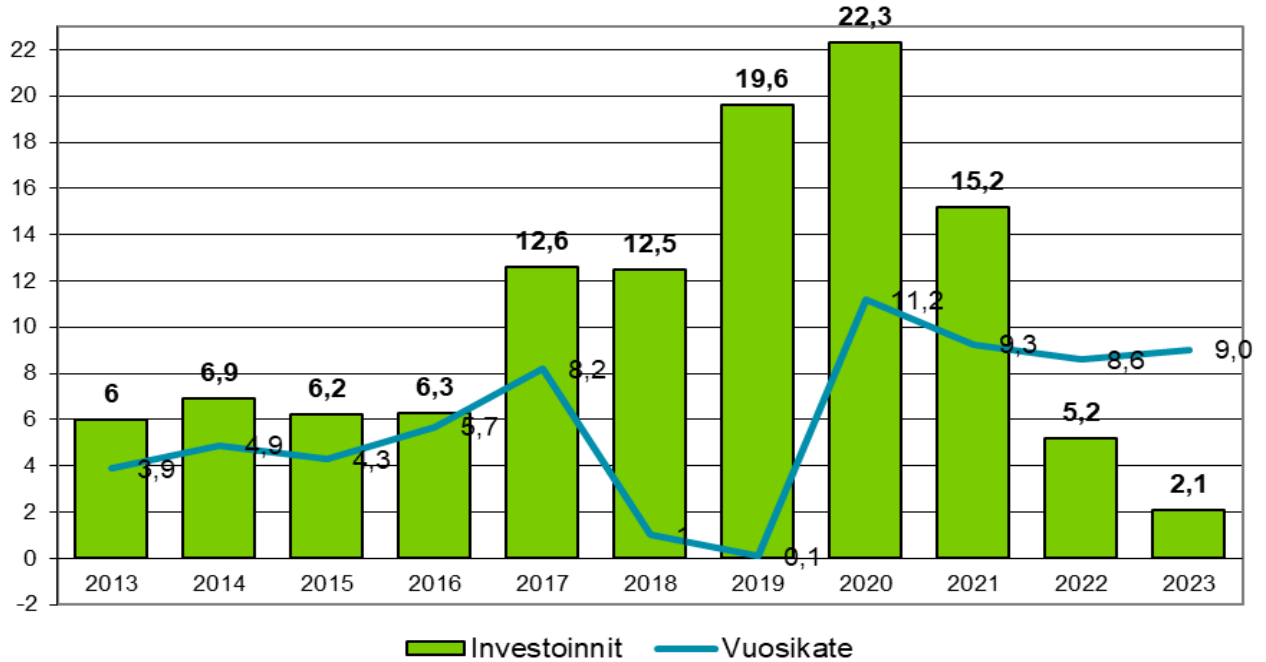
Vuosikate oli edellisvuotta korkeampi yhteensä 9 miljoonaa euroa. Vuosina 2020 ja 2021 Ylivieska sai harkinnanvaraisesta valtionosuutta 1,5 miljoonaa molempina vuosina.

Vuosikate kattoi poistot selvästi kolmen edellisvuoden tavoin.

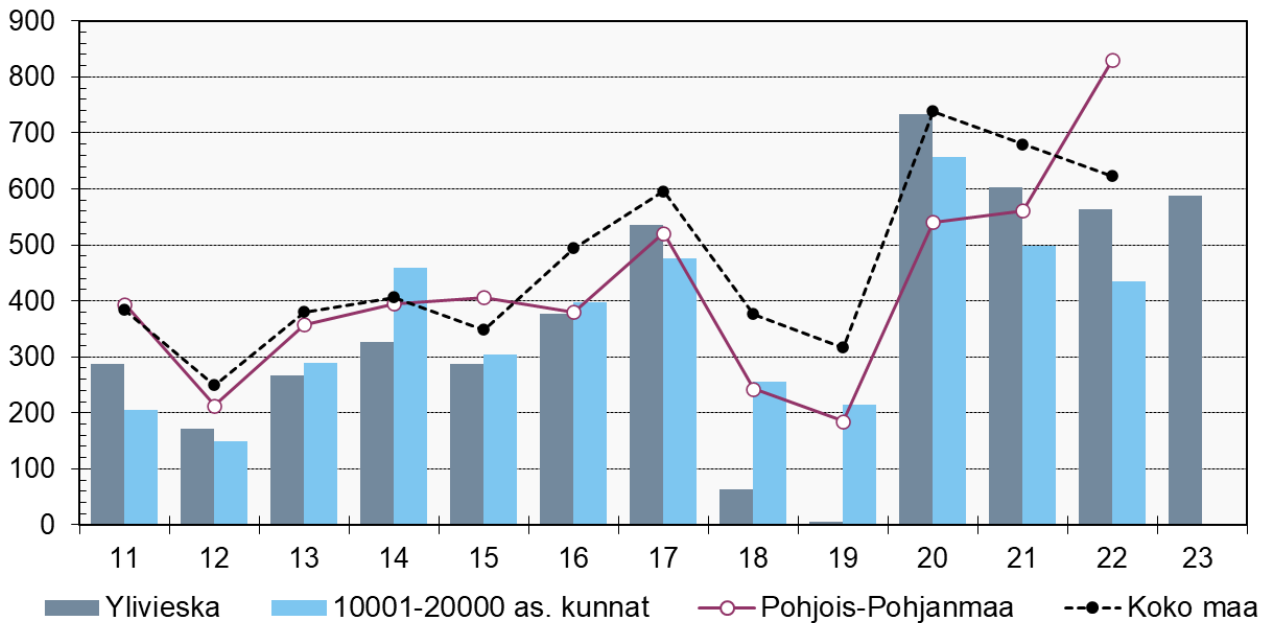
Vuosikate (=omarahoitus) ja nettoinvestoinnit, Milj.e

Ilman Vieskan liikelaitosky:n purkamiseen liittyviä investointierä v. 2016 osalta

Vahva vuosikate riitti kattamaan kaupungin investoinnit. Nettoinvestointeja pienensi peruspalvelukuntayhtymä Kallion purkamisesta palautunut peruspääoma (3,4 milj.euroa). Ilman sitä nettoinvestoinnit olisivat olleet 5,5 milj.euroa.

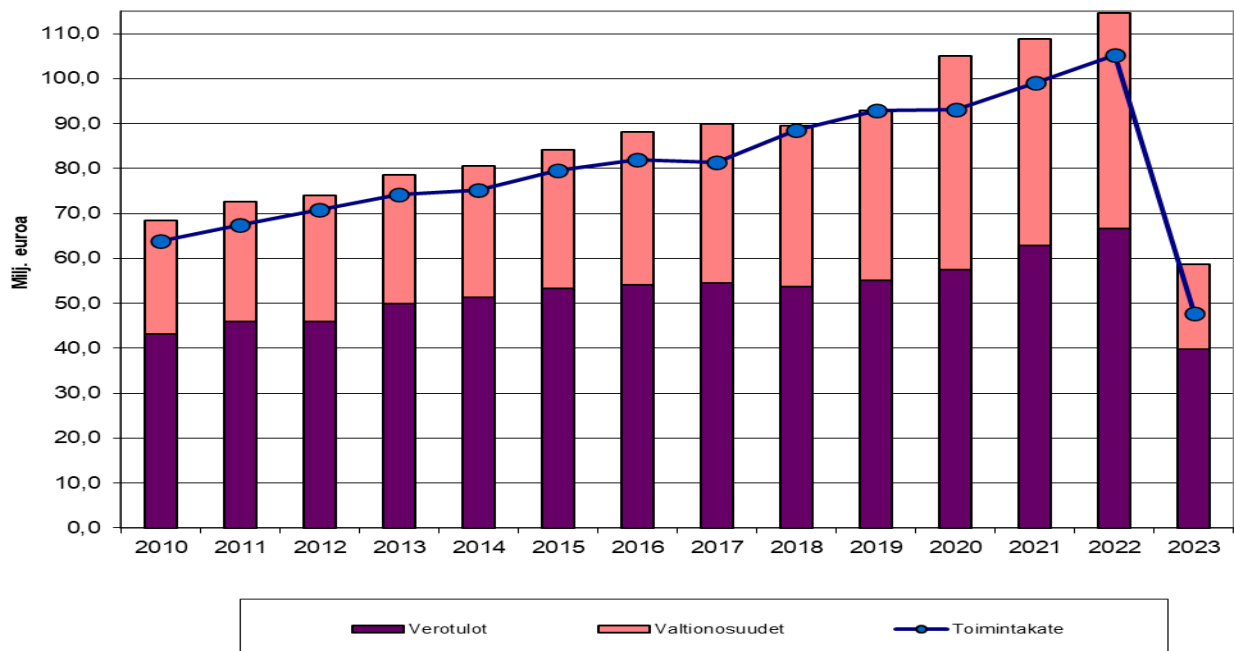
Vuosikate, €/as.

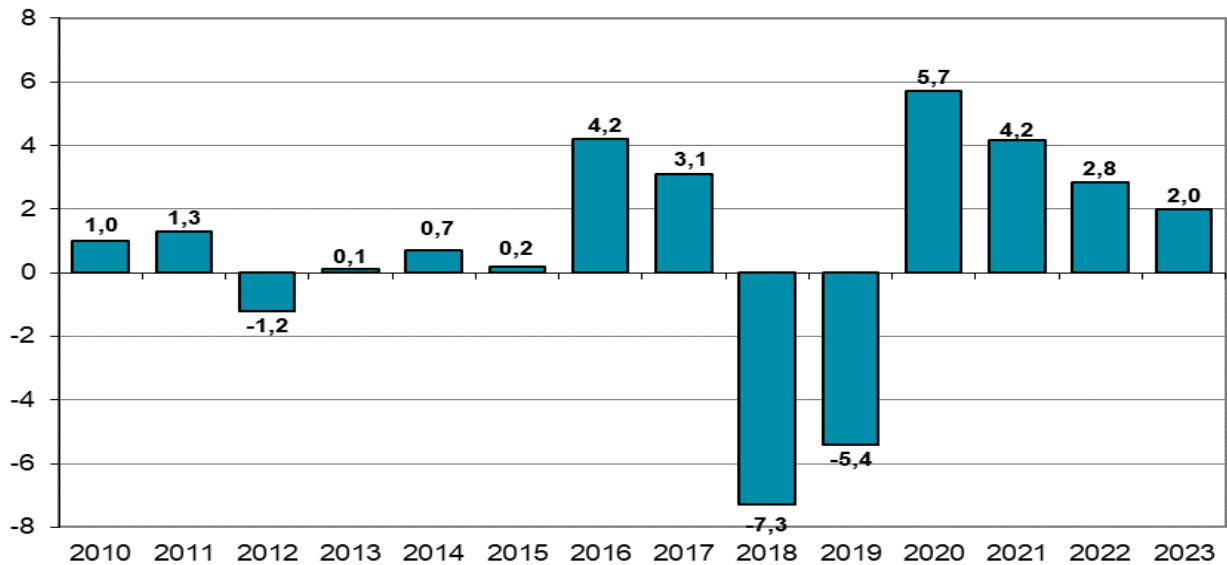
Vuosi	Valt.osuus Milj.e	Muutos %	Verotulot Milj.e	Muutos %	Verorahoitus Milj.e	Muutos %	Toimintakate (nettomenot)	Muutos %	Erotus milj. euroa verorah-toimmenot
2010	25,4	1,2	43,1	4,4	68,5	3,2	63,8	4,6	4,7
2011	26,7	5,1	45,9	6,5	72,6	6,0	67,5	5,8	5,1
2012	27,9	4,5	46,0	0,3	73,9	1,8	70,9	4,9	3,0
2013	28,6	2,7	49,9	8,6	78,5	6,2	74,2	4,7	4,3
2014	29,2	2,0	51,3	2,8	80,5	2,5	75,2	1,3	5,3
2015	30,9	5,8	53,3	3,9	84,2	4,6	79,5	5,7	4,7
2016	34,0	16,6	54,0	5,4	88,1	9,4	82,0	9,0	6,1
2017	35,3	3,7	54,6	1,0	89,9	2,1	81,4	-0,8	8,5
2018	35,9	5,4	53,7	-0,6	89,6	1,7	88,5	7,8	1,1
2019	38,0	7,7	55,0	0,8	93,0	3,5	92,9	5,0	0,1
2020	47,5	25,0	57,5	4,5	105,0	12,9	93,2	0,3	11,8
2021	46,0	-3,2	62,8	9,3	108,8	3,6	99,0	6,2	9,8
2022	48,1	4,5	66,6	6,0	114,6	5,4	105,2	6,2	9,5
2023	18,8	-60,8	39,8	-40,3	58,6	-48,9	47,7	-54,6	10,9

Vertailu aiempiin vuosiin on vertailukelvotonta hyvinvointialueille siirtyneiden tehtävien vuoksi.

Verorahoitus (+) / Toimintakate (-)

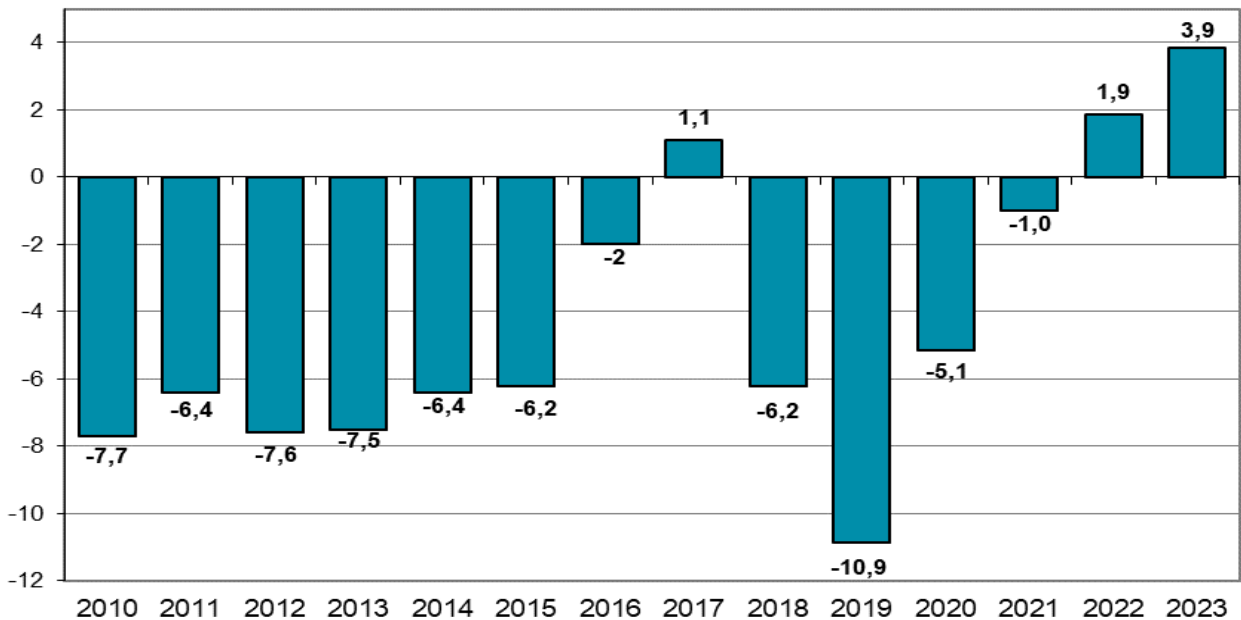

Tilikauden yli-/alijäämä Milj. euroa

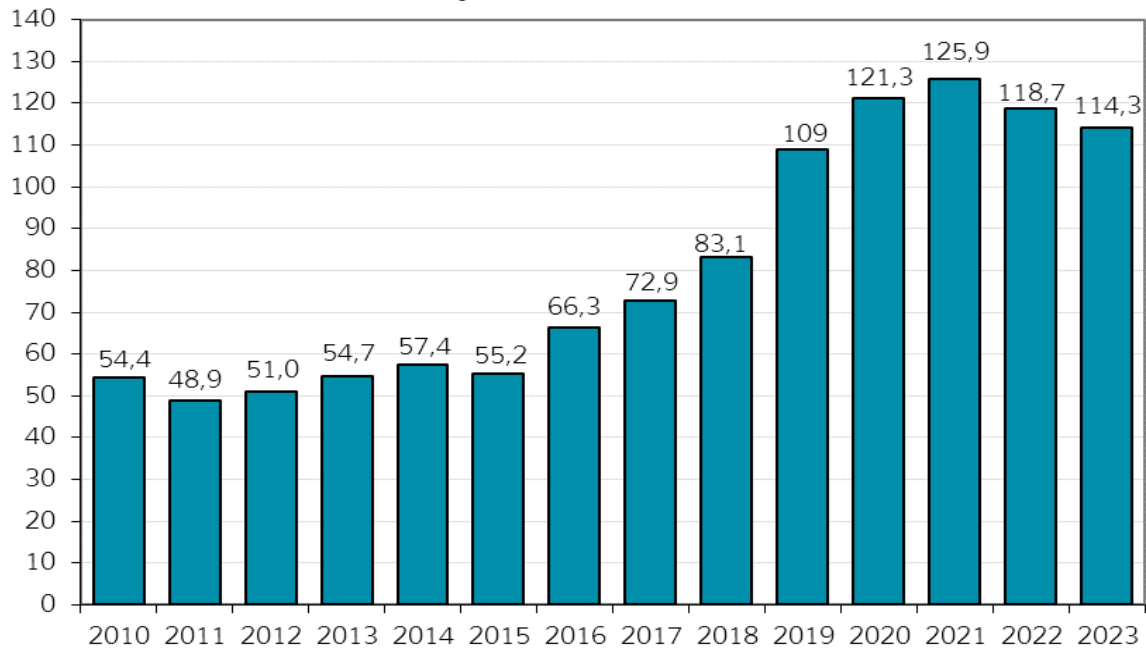
Tilikauden 2023 tulos oli kolmea viime vuotta heikompi. Keskeisesti tämä selittyy kertaluontoisten myyntivoittojen vähyydellä, nousseella korkotasolla ja suunnitelman mukaisten poistojen kasvulla.

Yli-/alijäämä taseessa, milj.euroa

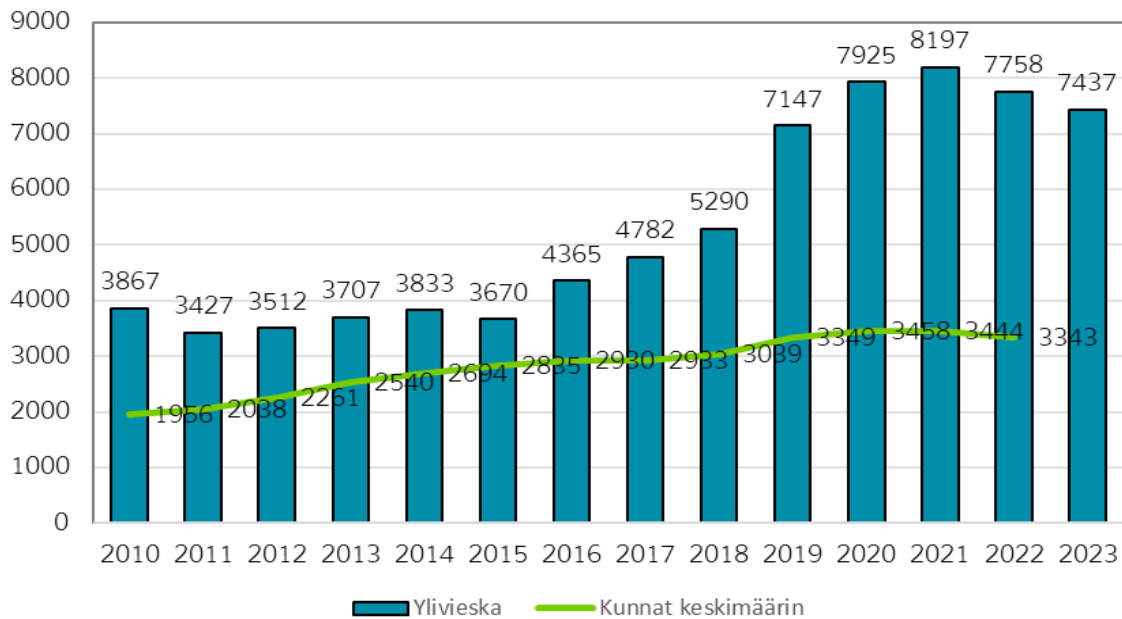

Vuoden 2023 ylijäämä lisäsi taseen ylijäämää noin 3,9 miljoonaan euroon. Taseen puskuri tuleville vuosille on kuitenkin vielä varsin niukka, joten talous aiheuttaa tulevina vuosina haasteita, jos menokuri tai tulopuoli heikkenee.

Lainamäärän kehitys Milj. euroa

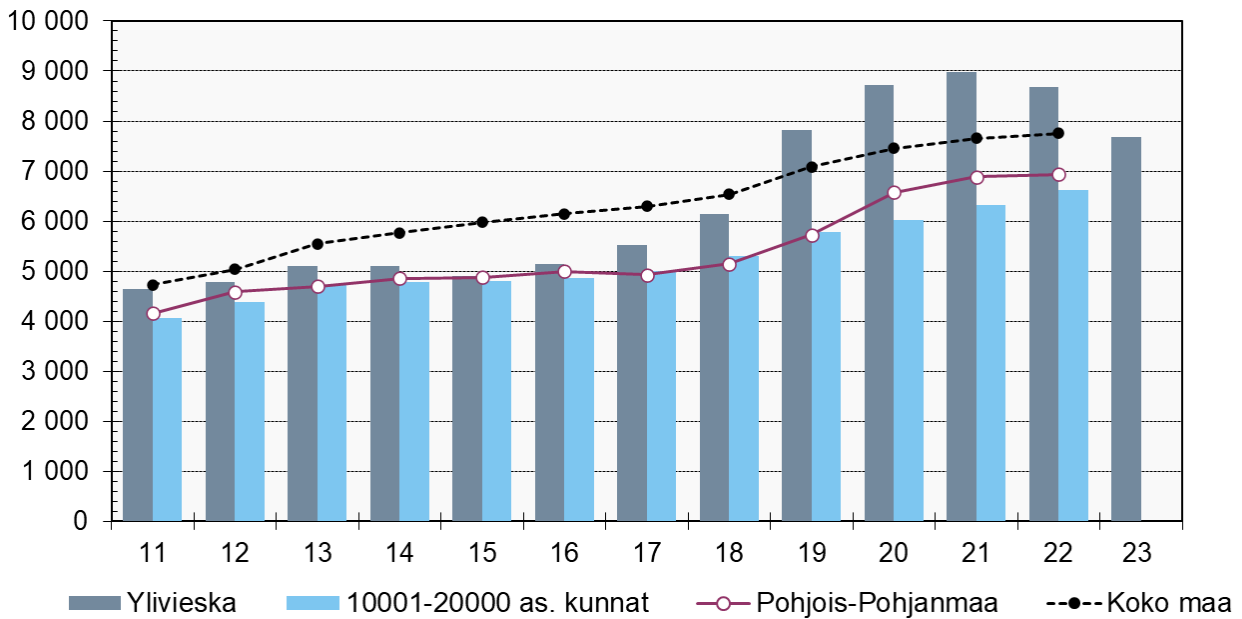

Lainakanta €/asukas

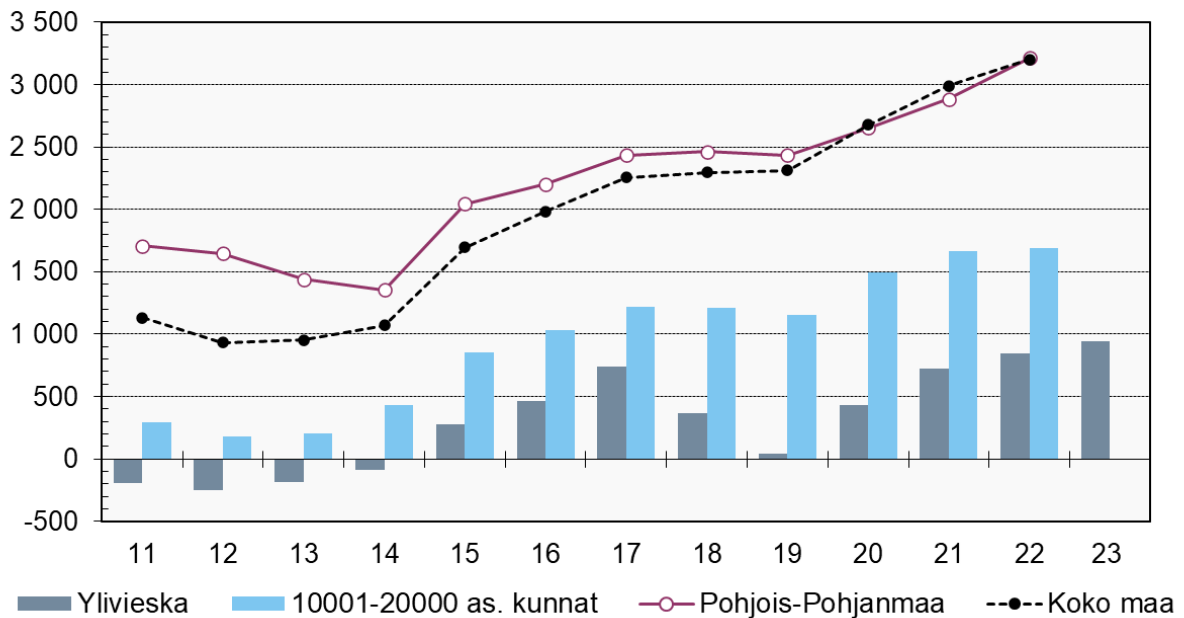
Ylivieskan lainakanta on kohonnut kuntien keskiarvosta yli kaksinkertaiseksi, vaikkakin sitä on saatu pienennettyä noin 11,7 miljoonalla vuoden 2021 lopusta. Lainakanta on €/as mitattuna korkea.

Konsernin lainakanta 31.12., €/as.

Ylivieskan kaupunkikonsernin lainakanta on 7689 euroa per asukasta kohti.

Konsernin kertynyt yli-/alijäämä, €/as.

Konsernitaseen ylijäämä on emokaupungin tilannetta parempi, mutta edelleen selvästi verrokkien alapuolella.

1.7 Kaupunkistrategian toteutuminen

Ylivieskan kaupungin strategia 2022-2030: Ylivieska – kasvun kaupunki.

Ylivieskan kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.9.2022 Ylivieskan kaupungin strategian 2022-2030: Ylivieska – kasvun kaupunki:

Toimimme...

Tuotamme tai järjestämme laadukkaita palveluita asukaslähtöisesti ja yrittäjäyhteisesti. Huomiomme ja ennakoimme kuntalaisten ja yrittäjien tarpeita esimerkiksi osallistamalla heitä päätöksentekoon ja kuuntelemalla palautetta. Kehitämme palveluita asiakaskyselyiden ja palautteen pohjalta. Etsimme ennakkoluulottomasti uudenlaisia ratkaisuja ja tapoja tehdä asioita vieläkin paremmin.

Otamme kaikessa toiminnassamme huomioon myös elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittämisen. Olemme rohkeasti etukenossa. Päätöksentekomme on hyvän hallinnon mukaista, oikeudenmukaista sekä avointa. Toimimme kasvun ja palvelujen kehittämisessä hallitusti, kestävästi ja luotettavasti.

Strategia jakautuu kolmeen strategiseen näkökulmaan (Liikkeestä elinvoimaa, koulutuksesta osaamista ja palveluista hyvinvointia), jotka jäsentävät strategiasisällön. Jokaiselle näkökulmalle on luotu strategian toteutumista osoittavia mittareita. Strategiaa seurataan ja päivitetään vuosittain.

	Strateginen tavoite	Teot 2023	Mittari	Mittarin tavoite-taso	Toteuma 1-12/2023	Vastuutaho (tulosalueen nimi)
LIIKKEESTÄ ELINVOIMAA	1. Tavoite - Kasvu	Huolehdimme edunvalvonnalla/yhteistyöllä/ omilla teoilla Ylivieskan kasvun jatkumisesta	Asukasmäärän kasvu	Asukasmäärä kasvaa väh.40 henk.	Toteutunut, kasvu 75 henkeä (15 368)	Elinvoimapalvelut
			Yritysten määrä	Yritysten määrä suurempi kuin edellisenä vuonna	Toteutunut. Q3/23 yritysmäärä 1067, Q4/22 1049.	Elinvoimapalvelut
			Rakennetut neliöt/vuosi	Rakennetut kasvavat edellisvuodesta	Rakennettujen neliöiden määrä ei ole kasvanut viime vuodesta (valmistuneet 2023: kerrosala 13518 m2, kokonaisala 15375 m2)	Tekniset palvelut/elinvoimapalvelut
	2. Tavoite – Monipuolinen yritystoiminta ja vuoteen 2030 mennessä 1000 uutta työpaikkaa	Järjestämme elinvoimapalvelujen resurssoinnin, teemme yhteistyötä yrittäjäjärjestön, kauppakamarin ja yrityskentän kanssa, varmistamme toimivat tietoliikenneyhdydet Ylivieskassa ja käytämme aktiivisesti yritysvaikutusten arviointi	Työpaikkojen määrän muutos vuodesta 2023	Työpaikkojen määrä kasvaa edellisvuodesta	Toteutunut.	Elinvoimapalvelut
			Yritysten liikevaihto	Liikevaihto kasvaa	Tieto ei vielä saatavilla.	Elinvoimapalvelut
			Suomen Yrittäjien toteuttaman Kuntabrometrim yleisarvosana	Yli 3,3	Kyselyä ei toteutettu 2023.	Elinvoimapalvelut
	4. Tavoite – varmistamme sujuvan ja joustavan kaavoituksen	Edistämme kaavoitusta ja maankäyttöä, kaavoitussopimuksin, oikea-aikaisilla maanhankinnoilla ja lunastuksilla; Teemme kaavoitusratkaisut niin, että tonttitarjonta on monipuolista ja riittävä	Kaavoitussopimusten lkm/vuosi, Myytyjen/vuokrattujen tonttien lkm/vuosi	Kaavoitussopimusten lkm (4 kpl), myytyjen ja vuokrattujen tonttien määrä 20+10 tonttia)	Myydyt tontit 11 kpl, joista pientalotontteja 8 kpl, teollisuustontteja 2 kpl ja liikennerekennustontti 1 kpl. Vuokratut tontit 2 kpl.	Maankäyttöpalvelut
			Kaavoitusta ja rakennuslupia koskeva päätöksenteko on ripeää ja sujuvaa	Kaavojen käsittelyaika, rakennuslupien käsittelyaika	Kaavojen käsittelyaika 1 vuosi, rakennuslupien osalta 2-4 viikkoa	Kaavojen käsittelyaika 1 vuosi, rakennuslupien osalta 2-4 viikkoa
	5. Tavoite – Huolehdimme	Kantatie 63/68 luokituksen nosto valtatieksi	Tien luokitus (kantatie/valtatie)	Valtatie	Ei toteutunut.	Elinvoimapalvelut

	hyvistä liikenneyhteyksistä	Kehitämme Ylivieskan saavutettavuutta sekä raideliikenteen että muun julkisen liikenteen osalta	Henkilöjunia pysähtyy Ylivieskan asemalla	Nykyinen määrä tai suurempi	Toteuma (28.2.24) Ylivieskan asemalla pysähtyy 24 junaa (eteläpohjoinen suunnassa) + 2 vuoroparia lisälmen radan suunnasta	Tekniset palvelut, elinvoimapaalvelut
	6. Tavoite – HINKU -päästötavoitteet	Tavoite 80 % päästövähennys vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta	Päästövähennys %/asukas verrattuna v. 2007	Päästövähenevät vuosittain ja viimeistään 2030 taso on 80 % pienempi kuin 2007	Kokonaispäästöjen vähennys 22 % (asukasta kohden -30 %) vuosina 2007-2021. Vuoden 2022 ennakkotiedon mukaan vähennemä olisi n. 43 %/asukas vuosina 2007-2022.	Ympäristöpalvelut, muut tulosalueet
	7. Tavoite - Kestävä talous	Kaupungin talous on ylijäämäinen	Taseessa kum.ylijäämää (hyvä: yli 5 milj.e ylijäämä, tyydyttävä ylijäämää 0-5 milj.e, heikko: alijäämää)	Ylijäämää 0-5 milj.e	Toteutui	Hallintopalvelut
			Vuosittainen tulos väh. 35 e/as (=540.000 e) ylijäämäinen	Tulos väh. 35 e/as ylijäämäinen	Toteutui	Hallintopalvelut
		Kaupungin verotus on kohtuullinen	Veroprosentin ero kaventuu vuosittain P-P:n keskiarvo%:iin	Ei kavennu, koska veroprosenttia ei voi muuttaa 2023	Ei kavennu, koska veroprosenttia ei voinut muuttaa 2023	Hallintopalvelut
		Uudet investoinnit rahoitetaan pääosin tulorahoituksella	Investointien tulorahoitustavoite 100 %:a. (Asteikko: Hyvä 100 %, tyydyttävä 80-99 %:a, heikko alle 80 %)	Tulorahoitus 100 %:a	Toteutui	Hallintopalvelut
		Kaupungin velkamäärä kääntyy laskuun	Lainamäärän muutos (hyvä: lainamäärä laskee, tyydyttävä: ennallaan, heikko: kasvaa)	Lainamäärä laskee	Toteutui	Hallintopalvelut

Strateginen tavoite	Teot 2023	Mittari	Mittarin tavoitetaso	Toteuma 12/2023	Vastuutaho (tulosalueen nimi)
KOULUTUKSESTA OSAA-MISTA 1. Tavoite - Järjestämme maakunnallisesti laadukkaat koulutuspalvelut	Tarjoamme laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut sekä valinnan mahdollisuuksia perheille.	Asiakaskyselyt joka toinen vuosi,	Laadulliset mittarit: 1. Lasten ja huoltajien kyselyissä kehittämisen kohteiksi nousevat asiat 2. kehittämistoimenpiteet	Kehittämistoimenpiteet; pienryhmätoiminnan ja oppimisympäristöjen kehittämisen kautta olemme kiinnittäneet huomiota lepopohetkien rauhallisuuteen, leikkiin liittyviin toiminnanmuutoksiin ja toisaalta myös liikkumisen riittävään mahdollistamiseen. Varhaiskasvatuksen henkilökuntaa koulutettiin laajasti leikin sisältöön ja leikkiympäristöjen kehittämiseen liittyen. Lapsen päivän kulusta tiedottamiseen on edelleen kiinnitetty huomiota. Varhaiskasvatussuunnitelman aihealueita on sisällytetty toiminnasta tiedottamisen yhteyteen ja sosiaalisen median julkaisuihin. Digilaitteita käytetään varhaiskasvatuksessa tiedonhankintaan, opettamiseen ja oppimiseen.	Varhaiskasvatuspalvelut
		Palvelulajeittaiset asiakasmäärät	Asiakasmäärien toteutumisen suhteessa budjetissa arviointeihin asiakasmääriin.	Asiakasmäärä (lapsia keskimäärin/kk) päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa seuraavasti: TA 927 lasta /toteutuminen 1-12/2023 873 lasta (94%).	Varhaiskasvatuspalvelut
	Laadukkaat perusopetuksen prosessit - olemme alueemme edelläkävijöitä uusissa oppimisen ja opettamisen menetelmissä.	1. Perusopetuksen päättötodistusten lkm % 2. Lukion jälkeisiin jatko-opintoihin sijoittuminen. % 3. Kehittämishankkeiden lukumäärä	1. 100% 2. 100% 3. Kasvu edelliseen vuoteen (k/e)	1. 100 % 2. Vuosi 2019, 78 ylioppilasta > jatko-opintoihin edenneet 82.05%; vuosi 2020, 63 ylioppilasta > jatko-opintoihin edennyt 60.32%; vuosi 2021, 86 ylioppilasta > jatko-opintoihin edennyt 24.42% 3. Menossa 10 kehittämissanketta, uusia hankehakuja ei ole ollut uuden hallituskauden alussa	Perusopetus
	Kehitämme aktiivisesti toisen asteen koulutuksen, korkeakoulutuksen ja	Suoritettut ylioppilas- ja yhdistelmätutkinnot	Suurempi kuin edellisenä vuonna	Toteutunut (kevällä suu-rempi, syksyllä kuten edellisenä vuonna).	Lukio

	työelämän yhteistyötä	Opintopisteet	Oppilaitosyhteistyöllä saatujen opintopisteiden lkm (kasvu edelliseen vuoteen)	Yhdistelmätutkinnon suorittaneita saman verran kuin edellisenä vuonna. Opintopisteiden vertailussa haasteena on se, että osa on suorittanut huomattavasti enemmän lukio-opintoja, osa taas ammatillisia opintoja. Opiskelijoiden omat valinnat ratkaisevat. Opintopisteitä yhdistelmätutkinnon suorittaneilla vuonna 2022 oli lukiossa 322 op (161 ov) ja vuonna 2023 261 op (130,5 ov).	Lukio
	Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus (kansalaisopisto/musiikkiopisto) Järjestämme terveellistä elämäntapaa edistävää opetusta sekä monipuolista ja laadukasta taiteen perusopetusta	1. Kansalaisopiston oppilasmäärä, 2. Asiakaspalaute, 3.Suoritettujen taidonnäytteet/päätöto- distukset	1.Opiskelijamäärän (brutto/netto) kasvu edelliseen lukuvuoteen verrattuna. 2. Asiakaskyselyjen ja kurssiarviointien keskiarvo yli 4.3 (asteikolla 1-5). 3.Suoritettujen tutkintojen kasvu edelliseen lukuvuoteen verrattuna.	1) Brutto-opiskelijat 2022 = 4285, 2023 = 4081-> -4,7% Netto-opiskelijat 2022 = 2155, 2023 = 1944 -> -9.7% 2) Asiakaskyselyjen ja kurssiarviointien keskiarvo yli 4.3 (asteikolla 1-5), koko vuoden ka. 4.3. 3) Suoritettujen tutkintojen kasvu edelliseen lukuvuoteen verrattuna 2022 = 5, 2023=8 ->60%	Kansalaisopisto
		1. Musiikkiopiston oppilasmäärä, 2. Asiakaspalaute, 3.Suoritettujen taidonnäytteet/päätöto- distukset	1. Oppilaspai- kat täynnä kaikissa jäsenkunnissa, Ylivieskaan kolme lisäpaikkaa (kyllä/ei) Jokaisessa jäsenkunnassa valmentavaa opetusta (kyllä/ei) 2. Asiakaskysely 2023 (kyllä/ei) 3. Taidonnäytteiden ja todistusten määrä vuoden 22 tasolla (kyllä/ei)	1. Toteutunut osittain (Kallajoella ja Reisjärvellä paikkoja vapaana, muissa kunnissa paikat täynnä. Ylivieskaan lisättiin viisi paikkaa. Valmentavaa opetusta kaikissa toimipisteissä.) 2. Ei. 3. Kyllä (todistusten määrä kasvoi 25%)	Musiikkiopisto

	2. Tavoite - Varmistamme osaavan työvoiman saataavuuden	Mahdollistamme korkeakouluopinnot alueella yhteistyössä eri yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa	Koulutuspaikkojen määrä	Kasvu edelliseen vuoteen	Ei toteutunut, vaan ennallaan.	Yleissivistävät koulutuspalvelut
		Kehitämme Centria/JEDU/lukio (Ylivieska) –yhteistyötä	Opiskelijoiden määrä	Opiskelijoiden määrä suurempi kuin edellisvuonna	Ei toteutunut, vaan ennallaan.	Yleissivistävät koulutuspalvelut, hallintopalvelut
		Järjestämme laadukkaat työnvälityspalvelut	1. Työttömyysaste ja avoimet työpaikat 2. Asiakastytyväisyys	1.Työttömyysaste alle maakunnan keskiarvon. 2.NPS valtakunnallisen keskiarvon yli	Toteutuneet.	Elinvoimapaalvelut
	3. Tavoite – Korostamme osaamisen merkitystä edistämällä kaupungin avointa ja uudistamismyönnteistä ilmapii-riä	Henkilöstön osaamisen kehittäminen perustuu työyksikön osaamistarpeisiin ja kehityskeskusteluissa sovittuihin kehittämiskohteisiin. Osaamisen kehittäminen on suunnitelmallista ja hyvin johdettua. Tuemme kannustavalla johtamisella henkilöstö n mahdollisuuksia kehittää itseään, omaa työtään ja toimintatapoja.	1. Työhyvinvointikysely 2.Koulutuspäivät/vuosi 3.Kehityskeskustelujen pitäminen	1. Työhyvinvointikysely toteutetaan ja tulokset paranevat edellisestä 2. Koulutuspäiviä väh. 1-2 kokonaista työpäivää/työntekijä vuodessa sis. yhteiset koulutustilaisuudet. 3. Kehityskeskustelut järjestetään joka vuosi ja seuranta OSS-järjestelmän avulla.	1. Työhyvinvointikysely suoritettu tammikuussa 2023 ja tulokset ennallaan. 2. Ei vielä toteutunut 3. OSS-järjestelmän kehityskeskustelulomake on avattu esimiehille. Seuranta vielä kesken.	Hallintopalvelut

	Strateginen tavoite	Teot 2023	Mittari	Mittarin tavoitetaso	Toteuma 12/2023	Vastuutaho (tulosalueen nimi)
PALVELUISTA HYVINVOINTIA	1. Tavoite – Huolehdimme siitä, että Ylivieskassa on monipuoliset, laadukkaat ja kehittyvät hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen palvelut	Teemme yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi hyödyntäen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmaa.	1.Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky 2. Kaatumisten ja putoamisiin liittyvät hoitajakset yli 65-vuotiaille	1.Heikon fyysisen toimintakyvyn omaavien määrä pienenee vuodesta 2022 2.Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvien hoitajakson määrän pieneneminen vuodesta 2022 yli 65-vuotiaiden osalta	Heikon fyysisen toimintakyvyn omaavien määrät väheni 5.lk 4,1 % ja 8.lk 3,6 % Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvien hoitajaksojen määrä pieneni 19%	Useat tulosalueet
		Varmistamme toimivan yhteistyön muodostumisen hyvinvointialueen kanssa	Toimimme aktiivisesti yhteistyön muodostumisessa asukkaiden hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen palveluiden kehittämisessä	Osallistumiset yhteistyö toimenpiteisiin	Aktiivista yhteistyötä on pyritty edistämään monin keinoin. Yhteistyötä toteutettiin muun muassa useiden tapahtumien / asiantuntijavierailujen muodossa. Ylivieskassa järjestettiin hyvinvointialueen järjestämiä alueen osallistamisen tapahtumia.	Hyvinvointipalvelut
		Kehitämme liikunnista ja liikuntapaikkoja	Nuorten lajikokeilutoiminnan 5 – 9. luokkalaisille vakiinnuttaminen ja yhteistyöverkoston luominen	Lajikokeilu pyörii aktiivisesti ja yhteistyöverkosto on löytynyt	Nuorten lajikokeilun yhteistyöverkosto on rakentunut. Lajikokeiluja toteutettiin yksittäisiä. Aktiivinen ja laaja lajikokeiluverkosto tavoitteena saada toimimaan kokonaisuudessa 2025	Liikuntapalvelut

	Kehitämme ja edistämme ennalta-ehkäisevää toimintatapaa	Kirjaston lainaus-ten edistäminen 13 - 18 vuotiaiden osalta.	13- 18 vuotiaiden lainaus-määrät noussevat 10 % vuodesta 2022	Ei toteutunut, 13–18-vuotiaiden lainausmäärät vuonna 2023 nousivat 6,6 % verrattuna edellisvuoteen. Kyseinen ikäryhmä teki 6757 lainaa, joka on vain 2,25 % koko kirjastopalveluiden lainamäärästä.	Kirjastopalvelut
	Uuden nuorisotalon toiminnan sisältöjen ja eri ikäluokkien toiminnan kehittäminen	Kerhojen ja muun toiminnan määrä eri ikäluokille	1. Järjestettyä toimintaa edellisvuotta enemmän. 2. Kävijämäärän kasvaminen edelliseen vuoteen verrattuna	Molemmat toteutuneet.	Nuorisopalvelut
	2. Pidämme Ylivieskan vireänä kaupunkina	Kulttuuripalvelut järjestävät tai toimivat mahdollistajana erilaiselle toiminnalle ja edistävät yhteistyötä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa	Matalankynnyksen tapahtumien määrä	Tapahtumia toteutetaan 30 kpl	Toteutui. Matalankynnyksen tapahtumia oli yhteensä 56.

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Toimintakertomuksessa on esitettävä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta.

Ylivieskassa kaupan palvelujen volyyymi vetää edelleen puoleensa uusia toimijoita ja rohkaisee nykyisiä toimijoita laajennuksiin. Tärkeää kaupan kehityksen kannalta on alueen ostovoiman ylläpito. Oleellista on kaupantoimijoiden kyky vastata verkkokaupasta ja kuluttajien käyttäytymisestä seuraaviin muutoksiin. Viime vuosina alueen väestön määrä on pienentynyt ja pitkään jatkuessa tämän kaltainen kehitys heikentää alueen osto- ja elinvoimaa. Kaupallisten työpaikkojen lisäksi tärkeää on saada myös uusia tuotannollisia työpaikkoja. Elinkeinopolitiikan kehittämistoimenpiteissä voidaan hyödyntää Ylivieskan erinomaista logistista sijaintia.

Ylivieskan kaupungin väkiluku on kasvanut viime vuosien aikana muutamaa vuotta lukuun ottamatta ja väkiluvun kasvun ennustetaan jatkuvan lähivuodet. Merkittävä muutos Suomen ja Ylivieskan osalta on syntyvyyden pienentyminen, joka kääntää aiemmin kasvaneen lasten ja nuorten palveluiden tarpeen laskuun. Vanhusväestön lisääntyminen muuttaa väestörakennetta ja sillä on vaikutusta myös palvelurakenteeseen. Nyt on nähtävillä, että osa aiemmin tehdyistä investointipäätöksistä saattaa aiheuttaa palveluverkkotarkastelun kautta tyhjiä tiloja, joista aiheutuu selviä taloudellisia tappioita.

Väestörakenteen ja taloudellisten syiden vuoksi tulevaisuuden investointipäätökset vaativat erityistä harkintaa. Tulevien vuosien investointimäärät ovat viime vuosia selvästi pienemmät. Investointiohjelmassa oleva liikuntakeskuksen uusiminen on kokoluokaltaan merkittävä kaupungin

taloudellisen kantokyvyn kannalta. Jo aiemmin tehtyjen investointien vuoksi kaupungin velkamäärä on noussut korkeaksi.

Ylivieskan kaupungin taloudellinen tilanne on välttävä useilla taloudellisilla mittareilla tarkasteltuna. Taseen niukahko ylijäämä ja velkaantuminen rajoittaa tulevaisuuden investointeja. Konsertitasolla tarkasteltuna talouden tunnusluvut ovat paremmat, mutta esimerkiksi Ylivieskan kaupunkikonsernin velkaantumisaste on yli kuntien keskimääräisen asteen. Ylivieskan kaupungin taseen ylijäämän säilyttäminen tulee olemaan vaikeaa hyvin päättyneestä tilikaudesta huolimatta. Vuoden 2024 talousarvio on 0,5 miljoonaa euroa alijäämäinen ja suunnitelmavuodet 2025-27 ovat 0,4-2,6 miljoonaa euroa alijäämäisiä. Toteutessaan se tarkoittaa, että kaupungin tase painuisi uudelleen alijäämäiseksi. Maailmantilanteen välillä äkilliset käännteet tuovat epävarmuutta odotuksiin.

Hyvinvointialueelle siirtyneet sosiaali- ja terveyspalvelut sekä pelastuspalvelut helpottavat selvästi Ylivieskan kaupungin talouden ennakoitavuutta, vaikka myös tulopuoli pienentyy valtionosuuksien ja verotulojen osalta. Hyvinvointialueiden alijäämäiset budjetit ennakoivat sitä, että valtio joutunee rahoittamaan lisää niiden toimintaa tai hyvinvointialueet leikkaavat merkittävästi palveluita ja tarvitsemiaan tiloja, joilla molemmilla ratkaisulla on kuntien taloutta heikentävät vaikutukset.

Ylivieskan talouden tasapainoon vaikuttaa oleellisesti tehtävien investointien onnistuminen. Tämä onnistuminen ilmenee ennen kaikkea siten, että saavutetaanko investoinnilla käyttötalousmenojen säästöjä tai tuoko se tulonlisäyksiä (esim. verotuloja).

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.6.2021 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen, jonka mukaisesti toimialat ovat arvioineet riskejä.

Yleiset riskit

Merkittävä riski on Suomen yleisen taloustilanteen nousun vaimentuminen ja mahdollisesti Ukrainan sodan seurauksena taantumaan suistuminen. Yhdessä julkisen sektorin kasvaneiden korkomenojen kanssa tämä aiheuttaa julkisen talouden epätasapainon kasvun. Riskinä on, että maan talouskehitys vaimentuu ja uudistuksille asetetut säästötavoitteet jäävät toteutumatta ja velkaantumisen kasvun estämiseksi joudutaan korottamaan veroja ja päättämään myös kuntia koskevista uusista menoleikkauksista.

Kuntataloutta heikentävinä yleisinä riskeinä ovat väestön ikääntymisestä aiheutuvat menopaineet, yleiseen talouskehitykseen liittyvä heikko verotulokehitys ja valtion uudet säästötoimenpiteet. Soten, koulutuksen ja valtion hallinnon rakenteelliset uudistukset ja menoleikkaukset merkitsevät palvelujen keskittymistä maakuntien keskuskaupunkeihin.

Vahinkoriskit

Kaupungin henkilöriskit, omaisuusriskit, toiminnan riskit ja ajoneuvojen riskit on vakuutettu kattavasti. Omavastuu all risks -omaisuusvakuutuksissa on pääsääntöisesti 20.000 euroa. Irtaimisto-, ajoneuvo-, keskeytys- ja vastuuvakuutuksissa omavastuu on määritelty vakuutuskohteittain riskit huomioiden (0-10.000 euroa).

Kaupungin vakuutukset kilpailutettiin vuoden 2022 aikana ja samalla vakuutusturvaan tehtiin joitakin laajennuksia.

Toiminnalliset riskit

Tiukasta henkilöstömitoituksesta johtuvat sijaisuusjärjestelyjen puutteet erityisesti erityisosamista vaativissa työtehtävissä voivat aiheuttaa riskin tehtävien hoidon jatkuvuudessa, mikäli ao. viranhaltija on äkillisesti ja pitempään estynyt hoitamasta tehtävänsä. Merkittävä riski tulevaisuudessa on ammattitaitoisen henkilökunnan yleinen saatavuus kunnallisen alan useisiin tehtäviin.

Toimitiloihin liittyy sisäilmariskejä, joiden realisointuminen aiheuttaa terveydellisiä ja taloudellisia vaikutuksia. Sisäilmaongelmiin puuttuminen on toisinaan hankalaa, kun oireilun syitä ei pystytä tieteellisesti todentamaan.

Palveluprosessien digitalisoituminen parantaa tuottavuutta ja mahdollistaa kuntalaisille paremman ja monipuolisemman palvelukokonaisuuden. Kääntöpuolena digitalisoinnissa on palveluiden ja toiminnan kasvava riippuvuus tietotekniikasta. Digitalisoinnin seurauksena tietoturvariskit ovat kasvaneet ja mahdolliset toimintahäiriöt aiheuttavat vakavaa haittaa toiminnalle. Näiden riskien vähentäminen vaatii taloudellisia panostuksia ennaltaehkäisyyn ja toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi häiriötilanteissa.

Tapahtuneet tietoturvaloukkaukset on olleet pääosin erilaisia kalasteluviestejä. Tulevien sähköpostien sääntöjä on kiristetty, jolla on voitu vähentää/estää roskapostien ja kalasteluviestien ja haittaohjelmien päätymistä loppukäyttäjälle.

Tietotekniikkaan liittyviä riskejä on pienennetty ulkoistamalla ICT-palveluiden tuottamista kuntien omistamille yhtiölle Joki ICT:lle, jolla on yksittäistä kuntaa suuremmat resurssit palvelun tuottamiseen.

Taloudelliset riskit

Kaupungin toimintakykyä voivat heikentää talouden tasapainoon liittyvät riskit. Epätasapainoinen talous ja riittämättömät toimenpiteet voivat aiheuttaa odotettua voimakkaamman

velkaantumisen. Tällöin rahoituskulujen kasvaessa jouduttaneen supistamaan ei-lakisääteistä toimintaa. Tämän vuoksi onkin tärkeä, että kaupungin tulo-rahoitus pysyy riittävällä tasolla, mutta tiedossa on valtionosuuksien väheneminen sote-uudistuksen tarkastuslaskentojen vuoksi.

Valtuusto vahvisti 11.12.2023 talouden sopeuttamisohjelman, jossa tavoitellaan noin 1,2 milj.euron talouden sopeutustoimia vuosille 2024 ja 2025 ja kaupunginhallitus käynnisti palveluverkkoselvityksen opetuksen ja varhaiskasvatuksen osalta. Näyttää, että taloutta joudutaan sopeuttamaan tulevinakin vuosina.

Rahoitusriskit

Kaupungin kokonaisvelkamäärä 31.12.2023 oli 114,3 milj.euroa. Kaupungin lainakanta koostui 84,8 milj.euron kiinteistä pitkäaikaisista velkakirjalainoista ja 29 milj.euron lyhytaikaisista kuntatodistuslainoista ja konsernitilin kautta käytettiin vuoden vaihteessa 0,5 milj.euroa. Pitkäaikaisia kiinteäkorkoisia lainoja on käytetty, kun se on ollut markkinahinnoittelun puolesta edullista huomioiden koko lainakannan suojausaste. Koko lainakannan keskikorko 31.12.2023 (viimeiset 12 kuukautta) oli 1,60 %. Taloussuunnitelman 2024-2027 investointiohjelman toteutuessa kaupungin velkamäärä pysyy yli 110 miljoonan euron ja arvon mukaan pitemmällä ajanjaksolla yli 100 miljoonan euron.

Kuntatodistuslainoihin sekä bullet-lainoihin liittyvä jälleenrahoitusriski arvioidaan vähäiseksi, koska havainnot toteutuneissa epävarmoissa markkinatilanteissa (koronapandemia, Ukrainan sota yms.) ovat osoittaneet, että halukkuus julkisen sektorin rahoittamiseen ei tyrehdy kokonaan. Riskiä on pienennetty hajauttamaan lainojen erääntymispäiviä.

Kaupungin kuntatodistusten ollessa keskimäärin noin kahden kuukauden mittaisia liittyvät niiden uusintaan jälleenrahoitusriskin lisäksi

markkinakorkojen nousuun liittyvä korkoriski. Kaupungin vaihtuvakorkoista lainakantaa on suojattu vuodesta 2007 lähtien koronvaihtosopimuksilla. Noudatettu suojauskäytäntö on kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymä. Voimassa on kaupunginvaltuuston 11.12.2023 talousarviossa 2024 hyväksymä periaate:

”Rahoituslaskelman valtuustoon nähden ohjeellisesti sitovat perustelut:

Kaupungin ottamien korollisten velkakirja- ja kuntatodistuslainojen määrä on vuoden 2024 lopussa noin 116,8 milj. euroa ja suunnitelmakauden lopussa vuonna 2027 noin 122,2 milj. euroa.

Koron nousuun liittyviltä riskeiltä on suojauduttu ja suojaudutaan pitkäaikaisilla koronvaihtosopimuksilla. Vaihtuvakorkoisen lainakannan suojausaste pidetään keskimäärin 40-95 prosentissa. Suojausaste voi jonakin vuonna alittaa ja jonakin vuonna ylittää tavoitteen mukaisen suojausasteen.”

Voimassa on liitetiedoissa (liitetieto nro 41) kerrotut koronvaihtosopimukset. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty koko lainakannan suojaamistarkoituksessa. Markkinakorkojen taso ja kehitysenne on muuttunut voimakkaasti vuosien 2007-2022 aikana. Finanssikriisin aikana 2008 lyhyet korot kävivät 5,5 prosentissa ja vuonna 2016 lyhyet korot painuivat negatiivisiksi, jossa ne olivat elokuuhun 2022 saakka. Tämän jälkeen korot kääntyivät nopeaan nousuun, esimerkiksi 31.1.2023 Euribor 3 kk oli 2,13 % ja joulukuun lopussa 2023 noin 3,9 %:a. Kaupungin linjauksena oli negatiivisten korkojen aikana siirtää pääpaino kuntatodistuksiin ja markkinatilanteen muututtua pitkäaikaisempien velkakirjalainojen osuutta on lisätty selvästi.

Muutokset kolmen tai kuuden kuukauden Euribor-koroissa vaikuttavat koronvaihtosopimusten

markkina-arvoihin ja negatiivisiin tai positiivisiin kassavirtoihin liitetiedoissa mainittuihin eräpäiviin saakka. Koronvaihtosopimuksista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi.

Lisäksi kaupungilla on tulevaisuudessa alkava 20 milj. euron koronvaihtosopimus, joka tulee voimaan vuonna 2026. Muutokset pitkäaikaisissa viitekoroissa vaikuttavat koronvaihtosopimusten markkina-arvoihin ja sopimusaikana muutokset kolmen ja kuuden kuukauden Euribor-koroissa negatiivisiin tai positiivisiin kassavirtoihin liitetiedoissa mainittuihin eräpäiviin saakka. Sopimukset ovat purkuoikeudellisia ja vaihtoehtona on myös koronvaihtosopimusten purkamisen markkinatilanteen muuttuessa. Koronvaihtosopimusten purkamisesta tai muokkaamisesta päätetään lyhyt- ja pitkäaikaisen markkinakorkotason kehityksen perusteella. Pitkäaikaisiin sopimuksiin sisältyy kymmenen vuoden välein tarkasteluun tuleva molemminpuolinen Break Clause (purkuehto) – lauseke, jonka käyttäminen on kuitenkin hyvin epätodennäköistä.

Pitkäaikaiset koronvaihtosopimukset liittyvät finanssikriisin aikaisiin koronvaihtosopimuksiin, jotka purettiin ja korvattiin pitkäaikaisella koronvaihtosopimuksella, kun finanssikriisin lauettua markkinakorot laskivat voimakkaasti ja sopimusten korkovirtoja jaettiin pitemmälle ajanjaksolle.

Koronvaihtosopimusten hallinta vaatii jatkuvaa seuranta ja tarvittaessa nopeaa reagointia esim. sopimusten purkamistilanteissa.

Koronvaihtosopimusten kirjanpidollisesta käsitteystä antaa ohjeita ja lausuntoja Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto. Koronvaihtosopimuksia käsitellään aikaisemman vakiintuneen käytännön mukaisesti taseen ulkopuolisissa järjestelyissä.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisia riskejä hallitaan parhaiten ennakolta varmistamalla päätösten ja oikeustoimien asianmukainen ja huolellinen valmistelu sekä toiminnan lainmukaisuus. Kaupungin hallintopalveluilla on keskeinen rooli oikeudellisten riskien ennakoivissa tunnistamisessa ja hallinnassa.

Oikeudellisten riskien hallitsemiseksi organisaation hankinta-asioissa pyritään hyödyntämään in house-toimijoiden kilpailuttamia sopimuksia tai tekemällä yhteishankintoja muiden kuntien kanssa. Suurimmat omat yksittäiset hankinnat liittyvät teknisten palveluiden rakennus- ja käyttöoikeushankkeisiin, jolloin pääsääntöisesti ostetaan juridisia palveluita valmisteluun kaupungin omien resurssien vähäisyyden takia ja oikeudellisten riskien pienentämiseksi.

Ylivieskan kaupungilla on tilikauden aikana vireillä taloudellisesti merkittäviä oikeudenkäyntejä tai niiden uhkia liittyen Jokilaaksojen Pelastuslaitoksen varallaolojärjestelmästä johtuviin erimielisyyksiin työnantajan ja henkilöstöjärjestöjen välillä. Pelastuslaitoksella on hallinto-oikeudessa 4 palkkasaatavista johtuvaa erimielisyyssasia, käräjäoikeudessa 17 palkkasaatavia koskevaa riita-asiaa ja työtuomioistuimessa yksi palkkasaatavia (2 kantajaa) koskevaa riita-asiaa. Näiden vaatimusten yhteismäärä on 3.146.006,78 euroa+vii-västyskorkokulut+työnantajan sivukulut+asianosais- ja oikeudenkäyntikulut. Vaatimusten määrä ei ole kaikilta osin vielä tarkistettu työnantajan toimesta tässä vaiheessa prosessia. Kanneasiat ovat osin erilaisia kuin aiemmassa oikeudenkäynnissä olleet varallaolokorvaukset ja siten kanteiden menestymismahdollisuuteen liittyy tulkinnanvaraa ja epävarmuutta. Mikäli kanteet hävitään, jakautuu summa pelastuslaitoksen kuntien maksettavaksi aiemman v.2022 maksetun varallaolokorvauksen tapaan. Kaupunki on kiistänyt esitetyt vaatimukset perusteeltaan ja määrältään. Asiantuntija-arvion perusteella Ylivieskan kaupunki on päättänyt kirjanpitolain mukaisesti tekemään paikallisen varauksen vuoden 2022 tilinpäätökseen.

Pakollisen varauksen suuruudeksi pelastuslaitoksen osalta on arvioitu 2.450.000 euroa, joka jakautui kunnille maksuosuuden mukaan ja on Ylivieskan osalta noin 322.000 euroa. Tämä varaus on yhä perusteltu, eikä sen suuruuteen ole tehty muutoksia.

1.10 Ympäristöasiat

Ylivieskan kaupungilla ei ole tällä hetkellä sellaisia avoimia ympäristöasioita tai -riskejä, joilla olisi olennaista vaikutusta kunnan taloudelliseen tulokseen tai asemaan tai toiminnan kehitykseen. Yleisemmällä tasolla suurimmat riskit liittyvät tulviin, minkä vuoksi Kalajokivarsi on Hamarin voimalaitokselta Alavieskan kuntakeskukseen saakka valtakunnallisesti merkittävää tulvariski-alueita. Tulvariskin merkittävyys liittyy mm. alueella olevaan kunnallistekniikkaan, asutukseen, elinkeinotoimintaan ja palveluihin. Sadekausiin ja poikkeuksellisen suuriin sadevesikertymiin liittyvät tulvariskit koskevat mm. Ylivieskan keskustan läpi virtaavien Katajaojan ja Salmelanojan varsia rakennuksineen. Näiden riskien hallinta on haasteellista.

Kalajoki sivu-uomineen on Ylivieskan kaupungin oleellisin ympäristökijä. Kaupungin alueella ei ole sellaisia pohjavesialueita, joilla voitaisiin turvata asukkaiden ja yritysten vedentarvetta laajemmin. Kuntien omistama Vesikolmio Oy tuottaa tukkuvesiyhtiönä kaupungin tarvitseman korkealaatuisen pohjaveden. Yhtiö vastaa myös jätevesien siirtämisestä ja puhdistamisesta. Ylivieskan jätevedet on johdettu vuoden 2018 syksystä alkaen Kalajokilaakson keskuspuhdistamoon Kalajoelle. Samalla Kalajoesta on poistunut Ylivieskan ja Sievin taajamien tuottama jätevesikuormitus sekä viimeisimpänä siirtoviemärin Nivala-Ylivieska-osuuden valmistuttua Raudaskylän puhdistamosta johdetut vedet.

Kaupunki hallinnoi vuonna 2023 useita ympäristöhankkeita, joiden tavoitteena oli paitsi vesistön tilan parantaminen, myös ilmastonmuutoksen

haitallisten vaikutusten vähentäminen ja niihin sopeutuminen. Hankkeiden keskeisenä tavoitteena on ollut myös em. tulvariskien hallinta.

Kaavoituksessa kiinnitetään erityistä huomiota hulevesien käsittelyyn ja viivyttämiseen sekä happamien sulfaattimaiden aiheuttamien riskien hallintaan.

Ylivieskan kaupunki liittyi vuoden 2020 lopussa hiilineutraalien kuntien (HINKU) verkostoon. Verkostoon liittyminen edellyttää Hinku-kriteerien täyttämistä. Kriteereillä tarkoitetaan kuntien ilmastonmuutoksen hillintätoimia ja linjauksia, joilla kunta uskottavasti sitoutuu vähentämään oman toimintansa kasvihuonekaasupäästöjä sekä vaikuttamaan alueensa toimijoihin (asukkaat, yritykset, maa- ja metsätalousyrittäjät sekä vapaa-ajan asukkaat) siten, että alueen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä tavoitellaan hiilineutraaliutta. Valtuuston päätöksellä Ylivieska sitoutui tavoittelemaan koko alueensa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä 80 prosenttia vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Ilmastotyötä varten on olemassa HINKU-yhteyshenkilö ja työryhmä. Yhteyshenkilö toimii tiedonvälittäjänä kunnan ja Suomen Ympäristökeskuksen välillä. Työryhmässä on edustettuna kaikki tärkeimmät hallinnonalat. Kaukolämmön tuotannossa tapahtuneiden energialähteiden muutosten ansiosta Ylivieskan kasvihuonekaasupäästöt ovat kääntyneet selvään laskuun.

1.11 Muut ei-taloudelliset asiat

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen on vahva kaupungin toimintaa ohjaava periaate. Toiminnassa ei ole tunnistettu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä.

Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista. Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Toiminnassa ei ole tunnistettu korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä.

1.12 Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja tuloksista

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut on määritelty hallinto- ja johtosäännöissä hallitukselle, esimiehille ja henkilöstölle. Vastuualueiden ydin- ja tukitoimintojen toimintaprosessit on suunniteltu ja ohjeistettu niin, että sisäinen valvonta toteutuu pääsääntöisesti niissä käytänteissä, joilla johdetaan, suunnitellaan ja ohjataan Ylivieskan kaupungin toimintaa. Näin on varmistettu toiminnan taloudellisuudesta ja tuloksellisuudesta sekä siitä, että kaupunki toimii voimassa olevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti.

Toiminnassa ja päätöksenteossa tiedostetaan erilaisia toimintaan ja talouteen liittyviä riskejä. Tilivelvolliset viranhaltijat ja esimiehet ovat velvollisia johtamaan, suunnittelemaan ja ohjaamaan toimintaa tavoitteiden saavuttamiseksi ja riskien hallitsemiseksi toiminnan luonteen mukaisesti. Toiminnan ja talouden seurannan ja arvioinnin perusteella heidän tulee myös reagoida merkittäviin riskeihin ja poikkeamiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä vastaa osaltaan kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta voi tuottaa kuitenkin vain kohtuullisen varmuuden yllä määrittäjien sisäisen valvonnan tavoitteiden saavuttamisesta ja erilaisten riskien hallinnasta.

Hallintosäännössä on määräykset sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Hallintosäännön 92 §:n mukaisesti toimielimen on sisällytettävä vuosittain toimintakertomukseensa arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

sekä keskeisistä johtopäätöksistä kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan selontekoa varten.

Sisäisen valvonnan arviointi

Kaupungin toimielimet on ohjeistettu arvioimaan hallituksen sisäisen valvonnan selonteon perustaksi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta ja riittävyyttä. Arviointikriteereinä ovat soveltuvien osin olleet kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointikehikot. Arviointi kohdistui seuraaviin sisäisen valvonnan osa-alueisiin:

- 1) päätöksentekoprosessin sisäinen valvonta,
- 2) henkilöstöasioiden sisäinen valvonta,
- 3) taloussuunnittelun sisäinen valvonta,
- 4) kirjanpidon ja maksuliikenteen sisäinen valvonta,
- 5) talousraportointi,
- 6) omaisuuden hallinnoinnin sisäinen valvonta,
- 7) tietohallinnon ja tietoturvan sisäinen valvonta,
- 8) avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen sekä
- 9) sopimushallinta
- 10) hankkeiden (projektien) hallinnointi

Ylivieskan kaupungin päätöksenteko-, hallinto- ja johtamiskulttuuri perustuu kuntalain, hallintolain sekä muiden säännösten lisäksi kaupungin toimintaa ohjaaviin periaatteisiin, sääntöihin sekä ohjeistettuihin toimintatapoihin. Erityinen vastuu hallinto- ja johtamiskulttuurin luomisessa, viestinnässä, toimeenpanossa, ylläpitämisessä ja poikkeamiin puuttumisessa on ylimmällä johdolla, johdolla viranhaltijoilla ja esimiehillä.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Ylivieskan kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Päätöksellä valtuusto ohjaa koko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja edellyttää, että kaupungin ja sen tytäryhteisöjen kaikissa toiminnoissa on oltava riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Sisäisen valvonnan tehtävät ja vastuut on määritelty

kaupunginvaltuuston hyväksymässä hallintosäännössä sekä toimintasäännöissä.

Hallintosäännön määräysten mukaisesti tilivelvolliset toimielimet vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Johtavien viranhaltijoiden velvollisuutena on sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpano vastuualueillaan ja siihen liittyvä viestintä ja raportointi toimielimille.

Kaupunginhallitus huolehtii kuntalain mukaisesti kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus ohjaa ja valvoo kuntalain ja valtuuston päättämien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden mukaisesti kaupungin tulosalueiden ja -yksiköiden vastuulla olevan toiminnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja tuloksellisuutta.

Vuoden 2023 otettiin käyttöön ilmoittajansuojelun mukainen väärinkäytösten ilmoituskanava, johon on mahdollista ilmoittaa kaupungin toiminnassa havaituista rikkomuksista. Ilmoituskanavan kautta saatava informaatio voi auttaa kehittämään organisaatiokulttuuria, sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Havaitut puutteet

Tilikauden aikana ei ole raportoitu toteutuneista sisäisen valvonnan puutteista, joista olisi aiheutunut merkittävää haittaa kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnalle.

Yksityiskohtainen arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä on esitetty toimintakertomuksessa kohdassa 1.9. Sen lisäksi, mitä kappaleessa on riskeistä ja epävarmuus tekijöistä esitetty, ei kaupunginhallituksen tiedossa ole lakisääteisten tehtävien laiminlyöntejä tai muita lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista saattaisi seurata

merkittävä korvaus, kanne tai muu sellainen vaatimus tai oikeusseuraamus

Riskienhallinta

Arviointi kohdistui myös olennaisiin riskeihin, niiden hallinnan menettelyihin ja toiminnan kehittämismahdollisuuksiin.

Riskien minimoimiseksi tai hallitsemiseksi on laadittu toimenpidesuunnitelma, joka pitää yhden tai useamman toimenpiteen riskin todennäköisyyden ja/tai vaikutuksen pienentämiseksi. Kullekin toimenpiteelle määriteltiin vastuutaho. Aikataulu toimenpiteiden osalta on jatkuva.

Merkittävimmäksi riskiksi arvioitiin kyberhyökkäys tai tietoturvaongelmat, jolla voi olla suuria vaikutuksia, sen todennäköisyys on suuri ja nykytilassa on yhä kehittämistarpeita. Seuraavaksi suurimmat ovat palvelujen järjestämistapoihin liittyvät riskit ja yleisen kehityksen muutosriskit sekä infraan ja kiinteistöjen toimivuuteen liittyvät riskit. Neljänneksi ja viidenneksi korkeimmaksi arvioitiin korkoriski ja henkiloriski.

Keskeiset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisalueet

Toimialat ovat edellisvuosien tapaan arvioineet oman toimintansa sisäisen valvonnan toimivuutta ja riskienhallinnan toimivuutta ja tarvittavia muutoksia. Toimialojen riskienhallinnan arvioista on havaittavissa, että osa toimialoista on arvioinut riskejä hyvinkin yksityiskohtaisella tavalla tai suppeasta näkökulmasta. Tältä osin on havaittavissa lisäkouluttamisen tarvetta riskiarvioiden laadintaan.

Kaupunginhallitus esittää toimialojen arviointien perusteella sekä omana arvionaan seuraavat kehittämistarpeet ja toimenpiteet.

1. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvaaminen ja toimintamallien saaminen osaksi joka päiväistä johtamista ja esimiestyötä. Riskien

arvioinnin osalta paikoin on havaittavissa, että toimialat ovat arvioineet riskejä melko yksityiskohtaisella tavalla tai osin suppeasta näkökulmasta. Tältä osin on havaittavissa lisäkouluttamisen tarvetta riskiarvioiden laadintaan.

2. Palvelutarpeen muutosten aiheuttamien toiminnan ja resurssien oikea kohdentaminen vaatii kehittämistä. Myös investointien riittävän pitkäjänteinen ennakointi ja toteutus sekä toiminnan että talouden näkökulmasta.

3. Henkilöstövoimavarojen riittävyys ja esimiesten vastuiden ja velvollisuuksien tuntemuksen lisääminen.

Kaupungin henkilöstöresurssit ovat paikoitellen niukat ja niiden oikeassa kohdentamisessa on yhä kehittämistarpeita. Kaupungin TOPA -keskityillä toimistopalveluilla on eräiden valmistelevien hallintotyötekevien henkilöiden henkilöisiä pyritty vähentämään.

Kaupungin on jatkuvasti varmistettava, että jokaisella esimiestyötä tekevällä on selvillä tehtävään sisältyvät vastuut ja velvollisuudet. Vaikka tämä on pääsääntöisesti kunnossa, on tämän osalta tehtävä jatkuvaa varmistamista kaikkien esimiesten osalta.

Suunnitellut taloussuunnittelukauden kehittämistoimet

1. Hallintosääntöön perustuvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelytapaohjeiden integrointi johtamiseen ja toiminnanohjaukseen.
2. Kaupungin ydintoimintaan liittyvän pitkän tähtäimen palvelutarpeen arviointi ja investointien sovittaminen siihen
3. Konserniohjauksen tehostaminen

Selvitys sisäisen tarkastuksen järjestämisestä ja tuloksista

Kaupungilla ei ole omaa erillistä sisäisen tarkastuksen henkilöstöä, vaan sisäistä tarkastusta tehdään oman työtehtävän ohessa.

Hallituksen kannanotto sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje uudistettiin vuoden 2021 aikana ja kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.6.2021 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen. Tehty ohjeistus antaa hyvän perustan riskien tunnistamiseen, arviointiin ja jatkuvaan hallintaan.

Kaupungin hallintosäännössä määrätään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksesta ja tehtävistä, vastuista ja järjestämisestä. Hallintosäännöllä on määrätty toimielimien ja viranhaltijoiden ratkaisovalta ja hankintavaltuudet.

Kaupungin sopimukset on talletettu sähköiseen muotoon. Laskujen käsittelyssä on sähköinen kierrätysjärjestelmä, jossa laskun asiatarkastajana ja hyväksyjänä ei voi olla sama henkilö. Talousarvion seurantaraportointi on järjestetty jatkuvaksi ja ajantasaiseksi.

Hallitus esittää kannanottonaan, että sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

Hallintosäännön edellyttämiä sisäisen valvonnan asianmukaisuuden ja riittävyyden arviointeja suoritetaan, mutta ne eivät ole vielä kaikilta osin ja kaikkien tulosalueiden osalta systemaattisia ja edellyttävät käytännön toimintamallien kehittämistä.

1.13 Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain 115 §:n mukaan, kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

- Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että tilikauden 1.1.-31.12.2023 ylijäämä 1.995.633,52 euroa kirjataan omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämä tilille.

1.14 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Toimintakertomuksessa esitettävä tuloslaskelma, josta tunnusluvut lasketaan, sisältää vain ulkoiset tuotot ja kulut.

TULOSLASKELMA

YLIVIESKAN KAUPUNKI	2023 1000€	2022 1000€
Toimintatuotot	14 141	32 966
Valmistus omaan käyttöön	151	128
Toimintakulut	-61 889	-138 259
Toimintakate	-47 748	-105 165
Verotulot	39 770	66 577
Valtionosuudet	18 847	48 071
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	984	237
Muut rahoitustuotot	152	112
Korkokulut	-2 817	-1 200
Muut rahoituskulut	-160	-3
Vuosikate	9 029	8 629
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 033	-6 119
Arvonalentumiset	0	-175
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	1 996	2 334
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	515
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 996	2 850

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	22,8 %	23,9 %
Vuosikate / Poistot, %	128,3 %	140,1 %
Vuosikate, €/asukas	588	564
Asukasmäärä	15 368	15 296

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen (=verotulot ja valtionosuudet) osuuden toiminnan kuluista.

Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Vuosikatteen tulisi olla vähintään poistojen suuruinen. Tunnusluku lasketaan seuraavasti:

Vuosikate prosenttia poistoista:

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalennukset}$$

Tunnusluvun arvon ollessa 100 % tulorahoitus on riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista nettoinvestointien tasoa. Investointitaso on usein poistoja huomattavasti suurempi, jolloin investointeja joudutaan rahoittamaan myös lainarahoituksella. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on alijäämäinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Negatiivinen vuosikate merkitsee sitä, että investointien lisäksi toiminta- ja korkomenoja joudutaan kattamaan lainarahoituksella. Useamman vuoden negatiivinen vuosikate merkitsee talouden vakavaa kriisitilannetta ja velkaantumisen voimakasta kasvua.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen vaikuttavia eriä ovat lisäksi satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

Tilikauden yli-/alijäämä. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

Kunnilla on kuntalakiin perustuva alijäämän kattamisvelvollisuus, joten ylijäämä käytetään aina ensin taseen alijäämän kattamiseen.

1.15 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen toiminnan ja investointien rahavirta sekä rahoituksen rahavirta.

Näiden kolmen rahavirran nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA	2023 1000 €	2022 1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 029	8 629
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-201	-888
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 105	-5 862
Rahoitusosuudet investointimenoihin	407	-33
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	3 798	1 876
Toiminnan ja investointien rahavirta	6 928	3 723
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	224	104
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	45 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 867	-6 733
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-44 501	-500
Muut maksuvalmiuden muutokset	-3 609	2 214
Rahoituksen rahavirta	-7 752	-4 915
Rahavarojen muutos	-824	-1 191
Rahavarat 31.12., 1 000 €	2 461	2 461
Rahavarat 1.1., 1 000 €	1 637	3 652

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000€	-25 796	-48 362
Investointien tulorahoitus, %	135,9	148,0
Laskennallinen lainanhoitokate	0,7	0,6
Kassan riittävyys, pv	7,9	5,9
Asukasmäärä	15 368	15 296

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Tilinpäätös-vuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoi-tuksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %:

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintame-nosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosentti-osuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyö-dykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate:

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkä- ja lyhytaikaiset lainat.

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhen-nysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnus-luvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv):

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee monenko päi-vän kassasta maksut voidaan kattaa tilanteen 31.12. rahavaroilla.

1.16 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan taloudellista asemaa ja rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Taseessa kunnan varat esitetään siten, että edetään vaikeimmin

rahaksi vaihdettavista käyttöomaisuuseristä jo likvideinä varoina oleviin eriin. Vastaavalla tavalla esitetään taseen vastattavaa puolen erät edeten sidotuimmista oman pääoman eristä ensin maksettaviin lyhytaikaisen vieraan pääoman eriin.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2023 1000 e	2022 1000 e
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	3 713	3 868
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	18 232	17 991
2. Rakennukset	87 796	90 129
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	18 591	20 234
4. Koneet ja kalusto	278	668
5. Muut aineelliset hyödykkeet	139	139
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 761	2 363
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	7 709	10 942
2. Muut lainasaamiset	2 177	2 401
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot	0	0
2. Muut toimeksiantojen varat	112	0
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	35	34
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	0	0
2. Lainasaamiset	0	0
3. Muut saamiset	0	0
4. Siirtosaamiset	3	786
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	2 537	2 619
2. Lainasaamiset	0	0
3. Muut saamiset	878	992
4. Siirtosaamiset	2 514	3 164
III Rahat ja pankkisaamiset	1 637	2 461
VASTAAVAA YHTEENSÄ	151 108	158 791

VASTATTAVAA	2023 1000 e	2022 1000 e
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	19 877	18 553
II Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 864	-985
III Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 996	2 849
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	303
C PAKOLLISET VARAUKSET		
1. Muut pakolliset varaukset	322	322
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1. Valtion toimeksiannot	0	0
2. Muut toimeksiantojen pääomat	135	17
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	66 600	39 800
2. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
3. Muut velat	2 270	2 236
4. Siirtovelat	0	0
II Lyhytaikainen		
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	18 699	4 867
2. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
3. Kuntatodistustlainat	29 000	74 000
4. Saadut ennakot	22	15
5. Ostovelat	2 825	6 715
6. Muut velat	2 217	2 567
7. Siirtovelat	5 280	7 533
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	151 108	158 791
TASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	15,7	13,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	148,8	93,1
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000€	3 860	1 864
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	251	122
Lainakanta 31.12., 1000€	114 299	118 667
Lainakanta 31.12., €/asukas	7437	7758
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000€	116 028	123 985
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7550	8 106
Lainasaamiset, 1000€	2 177	2 401
Asukasmäärä	15 368	15 296

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %:

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötulosta tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Lisäksi osoittajaan merkitään liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa.

Kertynyt yli-/alijäämä

$$= \text{Edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}$$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut korottomat velat})$$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

=Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.17 Kokonaistulot- ja menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty riviltä.

Tilinpäätöksen 2022 kokonaismenot ja -tulot:

TULOT	1000 e	%	MENOT	1000 e	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	32 966	22,2	Toimintakulut	138 259	90,5
Verotulot	66 577	44,8	-Valmistus omaan käyttöön	-128	-0,1
Valtionosuudet	48 071	32,3	Korkokulut	1 200	0,8
Korkotuotot	237	0,2	Muut rahoituskulut	3	0,0
Muut rahoitustuotot	112	0,1	Satunnaiset kulut	0	0,0
Satunnaiset tuotot	0	0,0	Tulorahoituksen korjauserät	329	0,2
Tulorahoituksen korjauserät	-1 216	-0,8	Investoinnit		
Investoinnit			Käyttöomaisuusinvestoinnit	5 862	3,8
Rahoitusosuudet investointimenoihin	33	0,0	Rahoitustoiminta		
Pys.vast.hyöd.luovutustulot	1 876	1,3	Antolainasaam.lisäykset	0	0,0
Rahoitustoiminta			Pitkäaikaisten lainojen vähennys	6 733	4,4
Antolainasaamisten vähennykset	104	0,1	Lyhytaik.lainojen vähennys	500	0,3
Pitkäaik.lainojen lisäys	0	0,0	Oman pääoman vähennykse	0	0,0
Lyhytaik.lainojen lisäys	0	0,0			
Oman pääoman lisäykset	0	0,0			
Kokonaistulot yhteensä	148 760	100,0	Kokonaismenot yhteensä	152 758	100,0

2. Kuntakonsernin toiminta ja talous

2.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Emoyhteisö	
Ylivieskan kaupunki	
Tytäryhteisöt	Omistusosuus
Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy	100,00 %
Ylivieskan Teknologia kylä YTEK Oy	100,00 %
Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy	100,00 %
Vieskan Teollisuustalo Oy	62,54 %
Asunto Oy Raudassato	100,00 %
Kuntayhtymät	
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	16,96 %
Pohjois-Pohjanmaan liitto	3,61 %
Osakkuusyhteisöt	
Jokilaaksojen Ravikeskus Oy	31,52 %
Jokilaaksojen Eläinklinikka Oy (ei liiketoimintaa)	48,72 %
Vesikolmio Oy	27,35 %
Kiinteistö Oy Ylivieskan Vesitalo	33,33 %
Kuntien Hetäpalvelut Oy	39,30 %

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 5 kpl tytäryhteisöjä ja 2 kpl kuntayhtymiä. Konsernitilinpäätöksessä on lisäksi yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

2.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 13.5.2019.

Valtuusto päättää kaupungin omistajapoliittisista linjauksista, jotka on tarkoitettu ohjeeksi kaupungin luottamushenkilöille ja henkilöstölle ja tytär- ja osakkuusyhteisöille tulevien yksittäisten päätösten pohjaksi. Kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista päättää valtuusto.

Kaupunginhallituksen tehtävänä on

- nimetä edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin
- antaa tarvittaessa lisäohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannasta käsiteltäviin asioihin
- seurata kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tehdä tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi
- vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- antaa valtuustolle selvitys tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta kaupungin tilinpäätöksen yhteydessä

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupunkikonsernia ja seuraa kaupungin omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa hallitukselle.

Tärkeimpien tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja –valtuustolle kaksi kertaa vuodessa, tilanteista 30.6. ja 31.12. Tytäryhteisöt ovat velvollisia antamaan kaupungille sen pyytämät tiedot ja selvitykset.

Tytäryhteisöt järjestävät kirjanpidon yhtenäisesti siten, että tilinpäätöksistä voidaan laatia kaupungin konsernitilinpäätös siitä erikseen annettujen ohjeiden mukaisesti.

Tytäryhteisöille on vuoden 2023 talousarviossa asetettu toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita, joiden tavoitteiden toteutumisesta on myös esitetty selvitys kohdassa ”Tytäryhtiöt”.

2.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat vuonna 2023

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri siirtyi varoineen, velkoineen ja sitoumuksineen Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointialue Pohteelle 1.1.2023 ja samalla kaupungin omistusosuus siitä siirtyi myös Pohteelle (Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lain-säädännön voimaantulusta 29.6.2021/616.)

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu päättyi 31.12.2022 ja peruspalvelukuntayhtymä Kallio purettiin 31.3.2023, ja sen varat jaettiin jäsenkunnille.

2.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupungin konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohdaja sekä muut johtosäännössä määrätyt viranomaiset.

Konsernivalvonta on järjestetty antamalla ohjeistusta kunnan edustajille tytäryhteisöissä ja kuntayhtymissä, kuulemalla tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien johtoa sekä seuraamalla tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien talouden tilannetta välitilinpäätöstietojen 30.6. ja tilinpäätöstietojen 31.12. perusteella. Konsernivalvontaa kehitetään konserniohjeen mukaisesti.

2.5 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Ylivieskan kaupunkikonsernin taloudellinen osalta kehitys kulkee pitkälti emokaupungin kehityksen mukaisesti, koska tytäryhteisöjen osuus on vähäinen.

Kaupunki joutunee lähivuosina yhtiöittämään hyvinvointialueelle vuokrattavat sosiaali-, terveys- ja pelastustoimea palvelevat rakennukset.

2.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernitilinpäätös ja tunnusluvut esitetään seuraavilla sivuilla. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot on esitetty kaupungin liitetietojen yhteydessä.

KONSERNITULOSLASKELMA

	2023 1000 €	2022 1000 €
Toimintatuotot	29 916	100 423
Toimintakulut	-81 072	-208 009
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	42	-30
Toimintakate	-51 113	-107 617
Verotulot	39 520	66 345
Valtionosuudet	24 059	53 120
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 021	217
Muut rahoitustuotot	299	285
Korkokulut	-2 931	-1 296
Muut rahoituskulut	-214	-160
Vuosikate	10 639	10 894
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 458	-8 385
Omistuksen eliminointi erot	-	-
Arvonalentumiset	-	-668
Satunnaiset erät	-	-
Tilikauden tulos	1 085 629	1 841
Tilinpäätössiirrot	-269	-8
Tilikauden verot	-48	-24
Laskennalliset verot	1	-10
Vähemmistöosuudet	-8	-3
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 660	1 795

TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	36,9	48,3
Vuosikate / Poistot, %	125,8	129,9
Vuosikate, €/asukas	692	712
Asukasmäärä	15 368	15 296

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2023	2022
	<i>1000 €</i>	<i>1000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	10 639	10 894
Satunnaiset erät	-48	-24
Tulorahoituksen korjaukset	-161	-929
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 607	-9 735
Rahoitusosuudet investointimenoihin	565	15
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	320	2 020
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 707	2 210
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-	30
Antolainasaamisten vähennykset	-224	-
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	45 000	2 854
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 006	-7 514
Lyhytaikaisten lainojen muutos	44 492	650
Oman pääoman muutokset	-	-
Muut maksuvalmiuden muutokset	-4 862	2 430
Rahoituksen rahavirta	-10 136	-2 849
Rahavarojen muutos	-5 465	-639
Rahavarat 31.12., 1 000 €	5 683	11 901
Rahavarat 1.1., 1 000 €	11 113	12 541

TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-34 877	-47 727
Investointien tulorahoitus, %	176,1	141,5
Laskennallinen lainanhoitokate	0,8	0,6
Kassan riittävyys, pv	23,8	19,4

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2023 1000 €	2022 1000 e
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	109	236
Muut pitkävaikutteiset menot	3 684	3 913
Ennakkomaksut	0	180
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	19 534	19 605
Rakennukset	102 304	109
Kiinteät rakenteet ja laitteet	18 703	20 580
Koneet ja kalusto	891	2 396
Muut aineelliset hyödykkeet	198	232
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 829	9 971
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	2 355	2 462
Osakkeet ja osuudet	1 476	1 580
Muut lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	15	25
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	959	609
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	140	406
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	22	26
Lyhytaikaiset saamiset	5 752	11 825
Rahoitusarvopaperit	0	132
Rahat ja pankkisaamiset	5 683	11 769
VASTAAVAA YHTEENSÄ	166 655	194 573

VASTATTAVAA	2023 1000 €	2022 1000 e
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	19 877	18 553
Muut omat rahastot	310	451
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	12 869	11 151
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 660	1 795
VÄHEMMISTÖOSUUDET	53	90
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	406	727
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	982	1 007
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	65 051	55 243
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	5 415	2 261
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	53 115	105 519
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	10 062	36
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	166 655	194 573

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	20,8	16,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	137,6	72,9
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000€	14 529	12 946
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	945	846
Konsernin lainakanta 31.12., 1000€	118 165	144 640
Konsernin lainat, €/asukas	7689	9456
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000€	119 896	151 064
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7801	9 878
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€	0	0

3. Talousarvion toteutuminen

Vastuutoimielin:	10	KESKUSVAALILAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija	Hallintojohtaja	

Sitovuustaso:	100	Vaalit
---------------	-----	--------

PALVELUAJATUS

Kuntavaalien, valtiollisten vaalien ja europarlamenttivaalien toimittaminen.

KATSAUS VUODEN 2023 TOIMINTAAN

Suomen 39. eduskuntavaalit järjestettiin sunnuntaina 2. huhtikuuta 2023, ja niissä valittiin kansanedustajat eduskuntaan vaalikaudelle 2023–2027.

TUNNUSLUVUT	TP2021	TP 2022	TP 2023
Äänestysalueet	2	2	2

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	Muutettu TA 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
10 Keskusvaalilautakunta						
Toimintatuotot	31 185	28 000	27 420	27 420	0	100,0 %
Toimintakulut	-37 542	-29 937	-39 837	-40 999	1 162	102,9 %
TOIMINTAKATE	-6 357	-1 937	-12 417	-13 579	1 162	109,4 %

Vastuutoimielin:	15 TARKASTUSLAUTAKUNTA
------------------	------------------------

Sitovuustaso:	110 Tarkastustoiminta
---------------	-----------------------

PALVELUAJATUS

Kuntalain mukaisesti kaupungin ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja JHTT-tilintarkastaja. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on myös arvioida kaupungin toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta sekä resurssien käytön tehokkuutta.

Varsinainen tilintarkastus on JHTT-tilintarkastajan tehtävänä. Valtuusto on valinnut vuosien 2018–2021 tilintarkastajaksi JHTT-yhteisö Talvea Julkishallinnon Palvelut Oy:n ja sopimuksessa päätettiin käyttää optiovuosi 2023.

KATSAUS VUODEN 2023 TOIMINTAAN

Tarkastuslautakunta on tarkastussuunnitelman mukaisesti seurannut kaupungin tuloalueiden ja -yksiköiden ja konserniyhteisöjen toimintaa kuulemalla vastuuviranhaltijoita, luottamushenkilöitä ja tekemällä tarkastuskäyntejä.

TUNNUSLUVUT

Tarkastuspäiviä (tilikauteen kohdistuvat päivät)	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Jhtt-tarkastaja+ tarkastuslautakunnan kokoukset	18,5+18	18+16	18+14

*Suluissa ilmoitettu luku koskee vuoden 2022 tehtyjä tarkastuspäiviä, joista osa liittyy vuoden 2021 tarkastukseen.

TALOUS

15 Tarkastuslautakunta	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	Muutettu TA 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
Toimintakulut	-59 389	-59 910	-59 910	-53 472	-6 438	89,3 %
TOIMINTAKATE	-59 389	-59 910	-59 910	-53 472	-6 438	89,3 %

Toimielin:	20	KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja	
Sitovuustaso:	120	Hallintopalvelut

PALVELUAJATUS

Kaupunginvaltuusto ylimpänä päätöksentekuelimenä päättää kaupungin strategiasta, palvelutasosta ja toiminnan keskeisistä tavoitteista ja osoittaa tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat resurssit. Kaupunginvaltuusto on Ylivieska-konsernin ylin valvoja.

Kaupunginhallitus huolehtii kokonaisuutena kaupungin hallinnosta, palveluista, toiminnoista, organisaatiosta ja taloudesta. Kaupunginhallitus vastaa myös paikallisesta ja alueellisesta yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä edistää Ylivieskan vetovoimaisuutta ja elinkeinoelämän myönteistä kehittymistä. Kaupunginhallitus ohjaa ja johtaa Ylivieska-konsernia.

Kaupunginhallituksen alaisena tulosalueina toimivat hallintopalvelut sekä talous- ja ICT-palvelut tuottavat tukipalveluja muille toimialoille ja vastaa sisäisestä ja ulkoisesta laskentatoimesta ja tietohallinnosta sekä huolehtii osaltaan kaupungin tiedotus-, neuvonta- ja asiakaspalvelutehtävistä. Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluntuottajana toimii Kuntien Hetapalvelut Oy ja ICT-palveluiden osalta Joki ICT Oy.

Hallintopalveluiden sitovuustason toimintamenoihin kuuluu myös mm. kaupungin verotuskustannusosuuden, yhteistoimintaosuudet (Pohjois-Pohjanmaan liitto, Ylivieskan Seutukuntayhdistys, Kerttu Saalasti säätiö, Suomen Kuntaliitto ja Kunnallinen työmarkkinalaitos), jäsenmaksut ja yhteisöjen avustamisen sekä maaseutuelinkeinojen kehittämisen avustaminen.

KATSAUS VUODEN 2023 TOIMINTAAN

Yhteistyö uuden työterveyshuollon palveluntuottajan, Mehiläisen, kanssa alkoi 1.1.2023. Kevään aikana purettiin vuoden 2022 syksyn aikana syntynyttä hoitovelkaa, mikä aiheutti arvioitua suuremmat kustannukset työterveyshuoltoon.

Kuntalaisille suunnattuja sähköisiä palveluja kehitettiin edelleen vuoden 2023 aikana avaamalla lisää sähköisiä palveluja Kunta-akkuna-portaaliin.

Toimistopalvelutiimin toiminnan kehittämistä jatkettiin henkilöstöriskien kartoittamisella sekä sijaisuusjärjestelyjen ja osaamisen kehittämisellä.

Hallintopalveluissa henkilöstöressurssien suuntaamista kehitettiin eriyttämällä hallintojohtajan ja henkilöstöpäällikön tehtävät. Molemmat virat täytettiin vuoden 2023 aikana.

Tietohallinnon osalta keskityttiin tietoturvan vahvistamiseen mm. teknisen tietoturvan parantamiseen otamalla käyttöön uusia suojaus- ja valvontamenetelmiä. Käyttövaltuushallintaan laadittiin uudet säännöt ja automatisoitu käyttäjätunnuksien hallinta. Monivaiheinen kirjautuminen otettiin käyttöön henkilöstölle.

Vuoden 2023 aikana kaupungin ostolaskujärjestelmä muuttui Workflow:sta Approvaliksi.

TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot, päivinä	15 263	16 595	13 889
<u>Henkilöstö</u>			
- Yleishallinto	13	9	10
- ICT-palvelut	1	1,5	1

TALOUS

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	Muutettu TA 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
120 Yleishallinto						
Toimintatuotot	8 477 976	8 623 533	8 623 533	8 835 256	-211 723	102,5 %
Toimintakulut	-2 621 986	-3 101 101	-3 101 101	-3 733 621	632 520	120,4 %
TOIMINTAKATE	5 855 990	5 522 432	5 522 432	5 101 634	420 798	92,4 %

Vastuutoimielin:	20	KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja	

Sitovuustaso:	130	Elinvoimapalvelut
---------------	-----	-------------------

PALVELUAJATUS

Ylivieskan kaupunki tuottaa itse elinvoimapalvelut. Elinvoimapalvelut hallinnoi yritystoimintaa ja kaupungin elinvoimaisuutta edistäviä kehittämishankkeita ja tukee korkeaan osaamiseen perustuvan yritystoiminnan kehittämistä yhteistyöverkostojen kautta. Työllisyyspalvelut (työllisyyden kuntakokeilu) ovat osa elinvoimapalveluita. Elinvoimapalveluiden vastuulla on myös kuntamarkkinoinnin toteuttaminen ja kehittäminen.

Työllisyyden kuntakokeilu alkoi 1.3.2021 ja jatkuu aina vuoden 2024 loppuun saakka, jolloin työllisyyspalveluiden järjestäminen siirtyy kokonaisuudessaan valtiolta kuntien vastuulle. Kuntakokeilussa työnhakijoiden työllistymistä vahvistetaan yhdistämällä valtion ja kuntien resursseja, osaamista ja palveluita työllisyyden edistämiseksi. Jokilaaksojen työllisyyden kuntakokeiluun kuuluu viisi kuntaa; Ylivieska, Kalajokki, Oulainen, Alavieska ja Merijärvi. Kuntakokeilun asiakkaita ovat kuntakokeiluun kuuluvien kuntien työnhakija-asiakkaat, jotka saavat Kelan peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea, kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat sekä kaikki vieraskieliset työnhakija-asiakkaat. Kuntakokeilun asiakkaat asioivat työllisyyteen liittyvissä asioissa kuntakokeilun kanssa TE-toimiston sijaan.

Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksetaan Kelalle pitkään työttömänä olleista työnhakijoista siten, että yli 300 päivää työttömänä olleesta 50 % ja yli 1000 päivää työttömänä olleesta 70 % työmarkkinatuen määrästä. Tiettyjen työllisyyttä edistävien palveluiden ajalta kunnan maksuvelvoite lakkaa, esim. palkkatuettu työ, työkokeilu, omaehtoinen opiskelu ja kuntouttava työtoiminta. Vuoden 2025 alusta TE-palvelut siirtyvät kokonaisuudessaan kuntien vastuulle ja myös rahoitusmalli muuttuu ns. kannustavaksi rahoitusmalliksi, jolloin palveluihin osallistuminen ei lakkautta maksuvelvollisuutta, ja kuntien maksuvelvoite syntyy kaikista työttömyysturvan muodoista 100 työttömyyspäivän jälkeen.

Elinvoimapalveluiden sitovuustaso sisältää myös maaseutupalveluiden kustannukset. Ylivieska kuuluu Nivalan alueelliseen maaseutulautakuntaan, joka on viiden kunnan yhteinen lautakunta, jossa on jäseniä yhteensä viisi. Kärsämäen, Oulaisten, Sievin ja Ylivieskan kunnista kustakin 1 ja Nivalan kunnasta 2. Lautakunta on muodostettu kuntien välisellä yhteisellä sopimuksella. Se hoitaa alueen lakisääteiset maaseutuhallinnon tehtävät sekä muita maaseudun ja maatalouden kehittämistehtäviä. Pääasiallisin tehtävä on hoitaa viljelijöiden EU- ja kansallisten maataloustukien hakemisen järjestäminen, hakemusten käsittely ja maksustustehtävät annettuja säädöksiä ja ohjeita noudattaen. Toiminta hoidetaan lähipalveluina siten, että jokaisessa kunnassa on maaseutupalvelujen toimipiste.

Maaseutupalvelut tehtävänä on kylien kehittämisrahan ja 4H -yhdistyksen avustuksen sekä maaseudun kehittämisrahan ohjaus ja hallinnointi.

KATSAUS VUODEN 2023 TOIMINTAAN

Talousarviossa 2023 elinvoimapalveluille määritellyt painopistealueet olivat:

- elinvoimastrategian luominen toiminnan painopisteiden tarkentamiseksi
- hanketyöskentelyn suunnitelmallisuuden kehittäminen kaupunkistrategian ohjaamana
- yhteistyön rakentaminen ja kehittäminen työllisyyspalveluiden ja yrityspalveluiden välillä
- yritysten liiketoimintaedellytysten, omistajanvaihdosten ja kasvun tukeminen
- uusien yrityshankkeiden edistäminen
- aktiivinen sidosryhmätyö ja alueellisten yhteistyömahdollisuuksien kehittäminen
- yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa kuntamarkkinoinnin toteuttaminen, kehittäminen ja suunnitelmallisuuden lisääminen

Elinvoimastrategiaa valmisteltiin vuoden aikana sekä elinvoimapalveluiden henkilökunnan, että usean elinvoimapalveluiden sidosryhmän kanssa. Tehty työ kulmineitui elinvoimastrategian 2023 - 2030 hyväksymiseen ensin kaupunginhallituksessa 27.11.2023 § 302, ja sitten kaupunginvaltuustossa 11.12.2023 § 67. Strategiatyön avulla tarkennettiin toimintaperiaatteita myös muiden talousarviossa määriteltyjen painopistealueiden suhteen. Lisäksi strategiatyön tuloksena oli laaja Ylivieskan kaupungin nykytilan kartoittaminen elinvoimaisuuden kannalta.

Kaupunginhallitus päätti vuoden aikana neljään kehittämishankkeeseen osallistumisesta, joissa Ylivieskan kaupunki toimii joko pää- tai osatoteuttajana ja hanketyöntekijöiden työllistäjänä. Kaikki neljä hanketta kytkeytyvät kiinteästi elinvoimastrategiassa määriteltyihin tavoitteisiin ja sitä kautta kaupunkistrategiaan. Kaikki neljä hanketta saivat myös myönteiset rahoituspäätökset. Lisäksi kaupunginhallitus päätti osallistua kahden yhteistyökumppanin hakeman hankkeen rahoittamiseen, joista toinen sai myönteisen rahoituspäätöksen.

Työmarkkinatuen kuntaosuudelle vuoden aikana saavutettiin kohtuullisia säästöjä edeltävään vuoteen verrattuna, mutta aivan asetettuun 10 %:n säästötavoitteeseen edeltävästä vuodesta ei päästy. Työmarkkinatukea saavien määrä lähti nousuun vuoden loppupuolella, ja tilanteen odotetaan jatkuvan seuraavan vuoden puolelle. Yleinen työmarkkina- ja taloustilanne lähti heikkenemään syksyllä, ja tämän vaikutukset heijastuvat vahvasti myös kuntakokeiluun, jolla oli ennätyksellinen asiakasmäärä joulukuussa. Epävarmuutta on aiheuttanut myös Pohteen kuntouttavan työtoiminnan kehittämistoimet, jotka ovat johtaneet kuntouttavan työtoiminnan asiakasohjauksen pysähtymiseen, joka näkyy suoraan aktivointiasteen laskuna.

Merkittävä vuonna 2023 työllistänyt kokonaisuus on ollut TE-uudistukseen valmistautuminen. Vuoden aivan loppuun asti Ylivieska oli mukana 17 kuntaa kattavan työllisyysalueen valmistelussa, mutta irrottautui loppuvuodesta viiden muun kunnan kanssa valmistelemaan omaa työllisyysaluettaan, jonka kanssa valmistelu tulee jatkumaan. Viisi muuta kuntaa ovat Kalajoki, Nivala, Sievi, Alavieska ja Merijärvi. Ylivieska tulee toimimaan työllisyysalueen vastuukuntana. Vuoden 2025 alusta voimaan astuvaan muutokseen valmistautuminen on vaikuttanut myös kuntakokeilun toimintaan sillä täysin selkeää kuvaa muodostuvista työllisyysalueista ei ole ollut.

TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kuntakokeilun asiakkaiden määrä	646	601	600	632
Kuntabarometrin kokonaisarvosana	3,33	3,16	yli 3,33	Ei toteutettu 2023
Kuntabarometrin yrityspalvelujen arvosana	3,55	2,89	yli 3,55	Ei toteutettu 2023
Kuntabarometriin vastanneiden yritysten määrä	32	19	64	Ei toteutettu 2023
Työttömien työnhakijoiden määrä ja osuus työnhakijoista % ns. passiivityöttömyys	443 68,5 %	341 56,7 %	300 50 %	383 60,6 %
Aktivointiaste	22,3 %	28,9 %	35 %	28,1 %
Rakennetyöttömien osuus työnhakijoista	43,5 %	34,2 %	35 %	33,4 %
Työmarkkinatuen kuntaosuus	1 167 100 €	897 880 €	840 000 €	851 127 €
Aktiivitulojen määrä kpl (tukea hakeneet tilat)	132	127	-	119
Viljelyssä oleva peltopinta-ala ha	7380	7507	-	7394
Sukupolvenvaihdokset	0	3	-	1

*Kuntabarometri on Suomen Yrittäjien kaikkien kuntien yrittäjille joka toinen vuosi tehtävä kysely.

TALOUS

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	Muutettu TA 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
130 Elinvoimapalvelut						
Toimintatuotot	438 859	477 060	477 060	249 715	227 345	52,3 %
Toimintakulut	-2 748 626	-2 989 472	-2 929 472	-2 369 749	-559 723	80,9 %
TOIMINTAKATE	-2 309 767	-2 512 412	-2 452 412	-2 120 034	-332 378	86,4 %

Vastuutoimielin:	35	KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja	

Sitovuustaso:	190	Jokilaaksojen pelastuslaitos
---------------	-----	------------------------------

KATSAUS VUODEN 2023 TOIMINTAAN

Jokilaaksojen pelastuslaitoksen palvelutuotanto päättyi 31.12.2022 ja vastuu siirtyi 1.1.2023 Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteelle. Vuonna 2023 Jokilaaksojen pelastuslaitoksen kulut liittyivät mm. johtokunnan viimeiseen kokoukseen maaliskuussa 2023 edellisvuoden tilinpäätökseen liittyen, avoinna oleviin varallaoloa koskeviin riita-asioihin ja eräisiin luottotappioiden kirjauksiin.

TALOUS

190 Jokilaaksojen pelastuslaitos	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	Muutettu TA 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)	To-teuma-%
Toimintatuotot	20 222 769	25 500	76 800	20 269	56 531	26,4 %
Toimintakulut	-20 562 941	-30 000	-90 000	-38 372	-51 628	42,6 %
TOIMINTAKATE	-340 172	-4 500	-13 200	-18 103	4 903	137 %

PELASTUSLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	TA 2023	31.12.2023
Liikevaihto	76 800	20 269
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	0	-2 921
Palvelujen ostot	-86 914,00	-51 448
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-3000	-12 195
Henkilösivukulut	-86	3 265
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrat	0	-19 219
Avustukset	0	44 146
Muut kulut		
Liiketoiminnan muut kulut	0,00	24 928
Liikeylli-/alijäämä	-13 200,00	-18 103
Rahoitustulot ja -menot		
Korkotulot/-menot	0	0
Korvaus jäännöspääomasta	0	0
Yli-/alijäämä ennen varauksia		-18 103
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä		-18 103

Vastuutoimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Sivistysjohtaja	

Sitovuustaso:	220	Yleissivistävät koulutuspalvelut
---------------	-----	----------------------------------

PALVELUAJATUS

Koulutuspalveluiden vastuualueeseen kuuluu kouluissa annettavan esiopetuksen, perus- ja lukio-opetuksen sekä koululaisten iltapäivätoiminnan järjestäminen Ylivieskan kaupungissa laadukkaalla, kustannustehokkaalla ja samalla hyvinvointia ja terveitä elämäntapoja edistävällä tavalla.

Kasvatustavoitteina on kasvattaa oppilaista yhteistyökykyisiä, luovia, omiin kykyihinsä luottavia ja elämää sekä toisia ihmisiä kunnioittavia yhteiskunnan jäseniä. Tavoitteena on antaa oppilaille hyvään yleissivistykseen tarvittavat tiedot ja taidot sekä valmiudet jatko-opintoihin ja yhteiskunnassa tapahtuviin muutoksiin tukien kotien kasvatusta.

KATSAUS VUODEN 2023 TOIMINTAAN

SoTe-uudistuksen myötä muodostetut hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alusta. Pohjois-Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen vastuualueelle siirtyivät kaupungin sivistyspalveluista kuraattori- ja psykologipalvelut. Erityisen tuen päätöksen omaavien oppilaiden iltapäivätoiminta puolestaan siirtyi sivistyspalveluiden vastuulle. Aiemmin toiminnasta oli vastannut peruspalvelukuntayhtymä Kallio. Siirrosta neuvoteltiin kevään 2023 aikana.

Opiskeluhuollon ja koululaisten tarvitsemien erityissairaanhoidon palveluprosessien osalta vuonna 2023 oli havaittavissa jonkinlaisia muutosten jälkeisiä käynnistysaasteita. Erityisesti psyykkistä tukea ja hoitoa tarvitsevien lasten palveluiden saatavuus vaikutti heikenevän ja hidastuvan, mutta kyseessä voivat olla laajan hyvinvointialueen toiminnan käynnistämiseen ja organisoimiseen liittyvät väliaikaiset haasteet.

Edelleen pitkään kestäneen poikkeuksellisen ajan vaikutuksia oppimisvajeeseen ja kasvavaan oppilas- ja opiskeluhuollon palveluiden tarpeisiin oli vuonna 2023 näkyvissä. Tämä näkyi kouluilla mm. pahoinvoinnin lisääntymisenä ja ääri-ilmiöinä muutamina vakavina oppilaiden väkivallan purkauksina. Kouluikämyttömyyden haastetta ja oppilaiden alttiutta jäädä pois koulusta oli havaittavissa useammalla koululla – niin ala- kuin yläkouluilla.

Koulutuspalveluissa haasteisiin puututtiin vuonna 2023 mm. resurssiopettajia ja koulunkäynnin ohjaajia lisäämällä, koulujen NEPSY-toimintamallilla, koulunuorisotyöllä yhteistyössä nuorisopalveluiden kanssa, koulujen perhetyöhön panostamisella sekä koulujen harrastekerhotoiminnan kehittämällä. Osa näistä toimenpiteistä saatiin valtion erityisavustuksia, joita on käytettävissä myös vuonna 2024.

Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn tulokset antoivat jossain määrin ristiriitaisia tuloksia oppilaiden kokemasta hyvinvoinnista. Tuloksista voi tehdä johtopäätöksen, että oppilaat kokevat aikuisten toiminnan ja kohtaamisen sekä tuen saamisen jossain määrin parantuneen koulussa. Henkinen hyvinvointi ja oman elämän hallinnan asiat olivat vastausten perusteella puolestaan heikentyneet aiempaan kyselyyn verrattuna.

Kyselyn tuloksia ja niistä johdettavia toimenpiteitä on käsitelty hyvinvointijohtajan ja sivistysjohtajan vetämässä koulunjohtajien työpajassa syksyllä 2023.

Erilaisiin paikallisiin, alueellisiin ja valtakunnallisiin häiriötilanteisiin koulutuspalveluissa on varauduttu omilla ja kaupungin esihenkilöille järjestetyillä valmiusharjoituksissa, joissa varautumisen ja sopeutumisen painopiste on ollut toimintayksiköiden tasolla.

Helmikuussa 2023 Kainuun Prikaati järjesti Ylivieskassa sotilasvalatilaisuuden. Yläkouluilla ja toisen asteen oppilaitoksissa järjestettiin "Intti tutuksi"-luennot, ja perusopetuksen eri koulujen oppilaat pääsivät tutustumaan liikuntakeskuksen alueella järjestettyyn Puolustusvoimien kalustonäyttelyyn.

Elokuussa 2023 Ylivieska sai positiivista valtakunnallista julkisuutta, kun valtakunnallinen koulurauha julistettiin Ylivieskan Taanilan koululta nuorisopalveluiden ja koulutuspalveluiden järjestämänä. Kouluista käytännön järjestelyissä olivat mukana Taanilan, Kaisaniemen, Raudaskosken ja Ojakylän koulut sekä Svenska Privatskolan Oulusta.

Esiopetusta annettiin kevään 2023 aikana viidessä koulussa kuudessa eri opetusryhmässä. Koulussa esiopetusta saavien oppilaiden suhteellinen määrä on vähentynyt useamman edellisen vuoden aikana samalla, kun päiväkodissa esiopetusta saavien oppilaiden suhteellinen määrä on kasvanut.

Vuonna 2023 peruskoulujen oppilasmäärä jatkoi vielä kasvuaan ja koulutyön alkaessa 2023 esi- ja perusopetuksessa oli 33 oppilasta enemmän kuin vuotta aiemmin. Kokonaisoppilasmäärä peruskouluissa oli 2232. Alentuneen syntyvyyden takia kokonaisoppilasmäärä kääntyy ennusteiden mukaan jatkossa laskuun.

Ennusteiden mukaan Ylivieskan kaupunki valmistautuu 2030-luvun taitteessa järjestämään opetusta 400-500 oppilasta nykyistä pienemmälle oppilasmäärälle. Tämän takia kaupunginhallitus päätti 18.9.2023 käynnistää koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluiden palveluverkkoselvityksen. Aikataulun mukaisesti loppuraportin tulee olla kaupunginvaltuuston käsittelyssä kevään 2024 aikana.

Pääosin Venäjä hyökkäyssota Ukrainaan on lisännyt perusopetukseen valmistavan opetuksen ja sen jälkeisen S2-opetuksen (Suomi toisena kielenä) ja tukitoimien tarpeita. Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma päivitettiin vuoden 2023 aikana, ja syksyllä 2023 Katajan koululla aloitti alakoulu-
laisille tarkoitettu valmistavan opetuksen ryhmä. Kaisaniemen koulussa järjestettiin puolestaan yläkouluikäisten perusopetukseen valmistavaa ja S2-opetusta.

Ylivieskan kouluilla on pitemmän aikaa kehitetty ns. lähikouluperiaatetta, jossa oppilaan tarvitsemaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea on parannettu lähikouluille inklusion toteuttamiseksi. Konkreettisina toimenpiteinä ovat olleet mm. laaja-alaisen erityisopetuksen, resurssiopetuksen ja yhteisopettajuuden lisääminen, koulunkäynnin ohjaajien tuki, perhetyö ja NEPSY-toiminta. Näistä toimenpiteistä huolimatta vaativampaa tukea ja pienryhmäopetusta tarvitsevien oppilaiden lukumäärä on kasvussa. Vuonna 2023 uudet pienryhmät aloittivat toimintansa Rannan ja Katajan kouluilla. Erityisopetuksen enimmäisryhmäkoot ovat lakisääteisiä.

Perusopetuksen oppilasmäärän kasvu on vähitellen lisännyt merkittävästi resurssipaineita sekä uusien perusopetusryhmien että iltapäivätoiminnan, koulukyytien ja koulunkäynninohjaajien osalta. Yleissivistävän

koulutuksen resurssivaje on kumuloitunut usean vuoden aikana ja vaatii oppilasmäärän kasvun takia edelleen korjausta. Talousarvioiden laadintatyö ja tiukka talousarvioraami kasvavalle oppilasmäärälle ovat olleet haasteellisia.

Syyslukukauden alussa oppivelvollisuus laajeni kattamaan toisella asteella kolmannenkin ikäluokan. Muutoksesta aiheutuneet vastuut oppilaitos-, opetuksen ja koulutuksen järjestäjätasolle sekä asuinkunnalle on määritelty keväällä 2021. Oppivelvollisuuden laajeneminen toi mukanaan myös toisen asteen maksuttomuuden.

Lukiokoulutuksen tavoitteena on antaa yleissivistävää opetusta korkeakouluopintojen sekä muiden lukio-pohjaisten ammatillisesti eriytyvien opintoja varten. Ylivieskan lukio on ollut vetovastuussa alueellisessa eLukio-hankkeessa, johon on saatu valtion erityisavustusta. Uusi toimintamalli mahdollistaa esim. harvinaisempien kielten opetuksen kustannustehokkaasti. Alueellisen JokiElukion yhteistoimintasopimus valmistuu keväällä 2024.

Toisen asteen koulutusyhteistyötä jatkettiin vuonna 2023 Ylivieskan lukion ja Rovaniemen koulutuskuntayhtymän kesken (REDU/Santasport) yhteistyönä ammatillisen tutkinnon (liikuntaneuvoja) suorittamisesta osana yhdistelmäutkintoa ja Jokilaaksojen koulutuskeskus JEDU:n kanssa sähköautoasentajan tutkintoon liittyen.

Lukiolla on ollut käytössä valtion erityisavustusta kouluvalmentajan palkkaamiseen. Kouluvalmentaja on eräänlainen nuorten kohtaaja ja tsemppari opiskelijoiden arjessa oppituntien ulkopuolella, ja kohtaaminen tapahtuu ns. matalan kynnyksen periaatteella.

Lukion opiskelijamäärä (tutkintotavoitteiset) oli vuoden 2023 päättyessä 237, jossa vähennystä edelliseen vuoteen oli 20 opiskelijaa. Laajentuneen oppivelvollisuuden ja maksuttomuuden vaikutus lukion opiskelijamäärän ennustettavuuteen on edelleen vaikeaa, sillä maksuttomuus koskee aiempaa laajempaa kirjoa erilaisia oppilaitoksia ja opintojen suorittamisen mahdollisuuksia ja täten lisää oppilaitosten välistä kilpailua opiskelijoista.

Syyskuussa 2023 kaupunginhallitus päätti kaupungin talouden sopeuttamisohjelman laatimisesta. Koulutuspalveluiden osalta merkittävimmiä sopeuttamistoimiksi nousivat opetusryhmien määrän väheneminen oppilasmäärän laskiessa, tuntijaon tarkistaminen sekä oppilashuollon resurssien leikkaaminen. Lisäksi käynnistetyn palveluverkkosuunnitelman avulla tavoitellaan taloutta sopeuttavia vaikutuksia pitemmällä aikavälillä.

Sivistyslautakunta kokoontui vuoden 2023 aikana 12 kertaa ja käsitteli julkisilla ja salaisilla listoilla yhteensä 214 asiaa, joista 52 oli ei julkisia.

TUNNUSLUVUT

Oppilasmäärä 20.9.	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Esiopetus	84	80	80	81
Vuosiluokat 1 - 6	1 444	1 440	1 440	1431
Vuosiluokat 7 - 9	652	679	679	714
Peruskoululaiset 1- 9 vsl	2 096	2 119	2 119	2145
Peruskoulu ml esikoululaiset	2 180	2 199	2 199	2 226
Lukiolaiset (tutkintotavoitteiset)	253	258	259	237
Aineopiskelijat	7	0	1	2
yhdistelmätkinnot	8	4	5	2
Lukio yhteensä	268	262	265	241

Tehokkuus / Taloudellisuus

Opetusryhmien keskipöytäkeskim. (1-9 vsl)	18	18	18	18
---	-----------	-----------	-----------	-----------

Käyttökustannukset € / oppilas

Peruskoulu, mukaan lukien esiopetus	10 093 €	10 996 €	11 520 €	11 586 €
Lukio	10 052 €	9 843 €	10 016 €	10 956 €

Kulut sis. koulutuspalv. hallinnon osuuden.

Ateriakustannus € / oppilas	2,76 €	2,94 €	3,18 €	3,15 €
-----------------------------	--------	--------	--------	--------

Toiminnan laajustiedot

Peruskoulujen lukumäärä	11	11	11	11
Lukioiden lukumäärä	1	1	1	1

Vakanssit 20.9.

<u>Opettajat / peruskoulu yhteensä</u>	170	185	183	183
Virat	166	178	176	176
Tuntiopettajat	4	7	7	7
Vakituiset virat				142
Vakituiset tuntiopettajat				5
Sijaiset				15
Määräaikaiset muut kuin sijaiset				36
Resurssi yhteensä				198
<u>Opettajat / lukio yhteensä</u>	23	22	23	23
Virat	22	19	22	22
Tuntiopettajat	1	3	1	1
Vakituiset virat				18
Vakituiset tuntiopettajat				0

Sijaiset				2
Määräaikaiset muut kuin sijaiset				2
Resurssi yhteensä				22
Opetusresurssit yhteensä	193	207	206	220
Koulujen muu henkilökunta	4	4	4	4
Koulunkäyntiavustajat (vak.toimet)	34	49	52	39
Koulunkäyntiavustajat (määräaikaiset)	66	57	51	68
Oppilashuolto - kuraattorit ja psykologit	6	6	0	0
Oppilashuolto - muut työntekijät (perhe-työntekijät)	6	6	6	9
Koulu/siv.toimen hallinto	4	4	5	5

Tilat

Koulut, lkm	12	12	12	12
-------------	----	----	----	----

TALOUS

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	Muutettu TA 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
220 Yleissivistävät koulutuspalvelut						
Toimintatuotot	1 544 566	1 267 242	1 467 242	1 794 916	-327 674	122,3 %
Toimintakulut	-28 302 608	-29 304 688	-29 795 782	-30 318 796	523 014	101,8 %
TOIMINTAKATE	-26 758 042	-28 037 446	-28 328 540	-28 523 880	195 340	100,7 %

Vastuutoimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Varhaiskasvatusjohtaja	

Sitovuustaso:	293	Varhaiskasvatuspalvelut
---------------	-----	-------------------------

PALVELUAJATUS

Varhaiskasvatuspalveluiden toimintamuodot ovat;

- päiväkotihoidon ja päiväkodeissa järjestettävä esiopetus, perhepäivähoito, palvelusetelit
- yksityisen hoidon tuki ja yksityisen hoidon tuen kuntalisä, kotihoidon tuki, joustava ja osittainen hoitoraha
- avoin varhaiskasvatus / varhaiskasvatuskerhot
- yhteistoiminnassa järjestettävä verkostomainen perhekeskus- ja MLL:n PerhePesä-toiminta.

Varhaiskasvatuspalveluiden perustehtävä on pedagogisen toiminnan sekä inklusiivisten toimintaperiaatteiden avulla tukea lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia. Palveluajatuksena on tarjota ylivieskalaisille perheille laadukasta varhaiskasvatusta.

KATSAUS VUODEN 2023 TOIMINTAAN

Ylivieskan varhaiskasvatuspalveluiden toiminnan painopisteinä olivat vuonna 2023 leikki, hyvinvoiva kasvuyhteisö ja varhaiskasvatusrauha. Varhaiskasvatuspalveluiden isona uudistuksena oli uuden tietojärjestelmä Tiera Vesseli Daisyn laaja käyttöönotto ja sen myötä toimintatapojenkin uudistaminen. Daisy -järjestelmän myötä mm. henkilöstön resurssointi ja kohdentaminen lasten hoitoaikoihin nähden on täsmentynyt.

Vuonna 2023 varhaiskasvatuspalveluiden toimintakauden kontekstia ovat sävyttäneet realiteetit ikäluokkien pienentymisestä sekä syntyvyyden laskusta. Toisaalta varhaiskasvatuspalveluiden piiriin hakeudutaan Ylivieskassa kattavasti. Ylivieskalaisista varhaiskasvatusikäisistä lapsista on varhaiskasvatuksen piirissä ollut vuonna 2023 jo 84 %. Ikäluokkien pienentymisen takia varhaiskasvatuspalvelut kuuluvat osaltaan vuonna 2024 sopeuttamistoimien ja palveluverkkoselvityksen piiriin, jossa tiettyjä sopeuttamistoimia tehdään lyhyemmällä ja/tai pidemmällä aikavälillä. Jo vuonna 2023 lapsipaikkoja väheni erityisesti perhepäivähoidon supistuessa. Kotihoidon tuen piirissä olevien lasten määrä on vähentynyt edelleen merkittävästi.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulainsäädännön muutosten takia maksuttoman varhaiskasvatuksen piirissä oli vuonna 2023 keskimäärin 58 % kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista. Palvelusetelien osalta laskennallista asiakasmaksua ei ollut 54 %:lla yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista. Tilinpäätöksessä kuitenkin asiakasmaksutuotot ylittivät TA2023: een arvioidut tuotot.

Yksityisten palveluntuottajien taholta tuli 2023 vuoden aikana useaan otteeseen painetta korottaa palvelusetelin kokonaisindeksiä ja alle 3-vuotiaiden lasten palvelusetelin indeksiä. Ylimääräisiin tarkistuksiin ei ryhdytty, mutta vuosittain tehtävä indeksikorotus tuli palveluseteleihin voimaan 1.8.2023 alkaen. Vuoden 2023 indeksikorotus palveluseteleihin oli varsin korkea (1.8.2022 indeksi 2,42 % ja 1.8.2023 indeksi 4,04 %), mikä lisäsi palvelusetelikustannuksia.

Esiopetusta järjestettiin vuonna 2023 koulujen esiopetusryhmien lisäksi Hakalahden, Huvikummun, Joukahaisen ja Simonpuiston päiväkodeissa sekä ostopalveluna Pilke Metsätuulen, Touhula Villiinan ja Murusen päiväkodeissa.

Ryhmäperhepäivähoidon paikkojen määrä pysyi edellisvuoteen verrattuna samana. Kuten kunnallisesta, myös yksityisestä perhepäivähoidosta on vähentynyt lapsipaikkoja.

Varhaiskasvatuskerhojen kerholaisten määrä on vähentynyt vuonna 2023, huolimatta siitä, että kerhojen toiminta on perheille maksutonta. Lisäksi vuosi 2023 on osoittanut, ettei kerhojen olemassaolo merkittävästi vähennä varhaiskasvatuksen paikkojen tarvetta muussa Ylivieskan varhaiskasvatuksessa. Tähän perustuen varhaiskasvatuskerhojen toiminta päätettiin lopettaa kevään 2024 jälkeen.

PerhePesän kävijämäärä vakiintui koronavuosien jälkeen vuonna 2023 omalle, hyvälle tasolle. PerhePesän merkitys perheiden kohtaamispaikkana on sekä ennaltaehkäisevää että perheiden hyvinvointia tukevaa. Toiminta on Mannerheimin lastensuojeluliiton organisoimaa toimintaa.

Vuonna 2023 varhaiskasvatuspalveluissa toteutettiin myös kolme hanketoimintaa. Valtion erityisavustus turvattomista oloista tulleiden lasten varhaiskasvatuksen järjestämiseen 2023, negatiivisten koronavaikutusten tasaaminen varhaiskasvatuksessa ja esi- ja perusopetuksessa sekä tuki varhaiskasvatuksessa laajenee. Tuki varhaiskasvatuksessa laajenee -hankkeen työntekijät kehittivät kunnallisten päiväkotien pedagogista toimintaa ja oppimisympäristöjä.

Palveluverkon sopeuttamistarve on varhaiskasvatuspalveluissa tunnistettu. Täsmällisten johtopäätösten tekeminen palvelutarpeiden vähenemisen ja osallistumisasteen välimaastossa on edelleen haastavaa.

Lasten tuen tarve on kasvanut, johon on reagoitu Ylivieskan varhaiskasvatuksessa etenkin avustavan henkilökunnan määrällä. Kun lapsen tuen tarve on ilmeinen, tulee siihen varhaiskasvatuslain perusteella reagoida pedagogisen toiminnan täsmennetyllä strukturoinnilla ja tarvittaessa myös supistetulla lapsiryhmällä tai henkilökunnan lisäyksellä.

Lakisääteinen henkilöstömitoitus ohjaa osaltaan varhaiskasvatuksen toimintaa. Sijaistarve ja sijaismäärärahojen riittävyys on haastanut vuonna 2023. Sairauspoissaolojen määrä varhaiskasvatuspalveluissa on varsin suuri. Henkilöstön työhyvinvointiin on kiinnitetty huomiota 2023 esim. keskusteluin, tiimityötä kehittämällä, mahdollistamalla työnohjaus ja järjestämällä työhyvinvointia tukevaa koulutusta.

Ylivieskassa on yksityistä varhaiskasvatusta 41 % koko kaupungin varhaiskasvatuspalveluista. Prosenttiosuus on kansallisestikin tarkasteltuna korkea.

TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Talous				
Palveluiden piirissä oleva lapsi €/v	9 672 €	10 399 €	11 178 €	12 393 €
Kustannusten nousuun on vaikuttanut mm. kotihoidon tuen piirissä olevien lasten määrän merkittävä väheneminen. Palkkakustannukset (korotukset, lasten tuen tarve, sijaistarpeet), asiakasmaksulainsäädännön muutokset sekä maksuttomien lasten suuri osuus asiakkaista ja palvelusetelin indeksikorotus selittävät myös osaltaan kustannusten nousua.				

Palveluiden piirissä olevien lasten määrä keskimäärin /kk				
	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Päiväkotihoido (kunnalliset ja yksityiset palvelut)	667	673	693	660
josta yksityisten päiväkotien palvelusetelit	242	236	237	233
Perhe- ja ryhmäperhepäivähoito (kunnalliset ja yksityiset palvelut)	266	231	234	214
josta yksityisen perhepäivähoidon palvelusetelit	143	125	126	128
Päiväkotihoido ja perhepäivähoito yht. (sis. kunnalliset ja yksityiset palvelut)	933	904	927	873
Yksityisen hoidon tuki	<5	<5	5	<5
Kotihoidon tuki	184	184	200	142
Varhaiskasvatuskerhot	40	31	45	20
Yhteensä	1159	1123	1177	1035
Verkostoimainen perhekeskustoiminta ja PerhePesä (MLL)	Kävijäkerrat: 439 lapset + 275 aikuiset	Kävijäkerrat: 1435 (lapset ja aikuiset)	Kävijäkerrat: 900 lapset + 500 aikuiset	Kävijäkerrat: 1006 lapset + 697 aikuiset

Henkilöstö 31.12	TP 2021	TP 2022	TP 2023
vakinainen, kokoaikainen	103	101	98
vakinainen, osa-aikainen	10	11	4
sijaiset, kokoaikaiset	6	6	23*
sijainen osa-aikainen	2	2	
tilapäiset, määräaikaiset, kokoaikainen	47	46	24*
tilapäiset, määräaikaiset osa-aikainen	4	3	1

*Sijaiset tekevät vakituisen toimen sijaisuutta, tilapäiset palkattu esim. avustajan tehtäviin lapsen tuen tarpeen perusteella tai muuhun määräaikaiseen sovittuun tehtävään.

TALOUS

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	Muutettu TA 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
293 Varhaiskasvatuspalv.						
Toimintatuotot	756 148	546 500	546 500	685 006	-138 506	125,3 %
Toimintakulut	-12 753 520	-13 705 268	-13 705 268	-13 550 259	-155 009	98,9 %
TOIMINTAKATE	-11 997 372	-13 158 768	-13 158 768	-12 865 253	-293 515	97,8 %

Vastuutoimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Nuorisopalvelujohtaja	

Sitovuustaso:	230	Nuorisopalvelut
---------------	-----	-----------------

PALVELUAJATUS JA PERUSTEHTÄVÄT

Nuorisopalveluiden palveluajatuksena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia, luoda palveluiden kautta hyvinvointia ja tukea nuorten kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Tavoitteena on tukea nuorten omaehtoista toimintaa, harrastamista, kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä, niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista sekä toimintaa kansalaisyhteiskunnassa. Nuorilla tarkoitetaan nuorisolain mukaisesti alle 29-vuotiaita.

Nuorisotyö luo vahvaa pohjaa lasten ja nuorten osallisuudelle ja viihtymiselle paikkakunnalla, yhteisöllisyydelle, kiinnittymiselle yhteiskuntaan ja yhteisen tulevaisuuden rakentamiselle. Keskeisiä osa-alueita ovat mm. tilatoiminta, matkat, tapahtumat ja päiväleirit, koulunuorisotyö, digitaalinen nuorisotyö, nuorisolan ehkäisevä päihdetyö, nuorten vaikuttamismahdollisuudet, Jelpiverkon etsivä nuorisotyö ja yksilö- ja startti- valmennus, Ohjaamotoiminta, monialainen yhteistyö, monikulttuurinen ja kansainvälinen toiminta. Toimintamme on nuorisolain sisältöjä vastaavaa ja ajassa mukana pysyvää nuorisotyötä. Toiminnassamme huomioimme hyvinvoinnin, turvallisuuden ja terveyden edistämisen.

Henkilöstön työhyvinvointi ja osaamisen varmistaminen, nuorisotilojen ja välineiden hyvä ja ajantasainen kunto ovat olennainen osa nuorisopalvelujen toimintaperiaatteita. Keskeinen nuorisopalveluiden toimintapaikka on nuorisotalo Holvi, lisäksi liikennepuisto ja minigolf, skeittiparkki ja Kekan maja.

KATSAUS VUODEN 2023 TOIMINTAAN

Vuosi 2023 oli nuorisotalo Holvin ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Eri toiminnot muotoutuivat ja kehittyivät alkuvuoden aikana käyttökokemuksen myötä, suurin haaste on ollut lyhytaikaisten sijaisten saataavuus.

Lapset ja nuoret ovat löytäneet hyvin Holvin toiminnat. Avointa toimintaa Holvissa oli keskimäärin viikoittain 22,5 tunnin verran eri ikäluokille, lisäksi muuta kerhotoimintaa keskimäärin 8 tuntia viikossa. Holvissa sijaitsee nuorisotilan lisäksi nuorisotoimistot, Jelpiverkon toimistot ja Ohjaamo. Avointa toimintaa järjestettiin vuoden aikana 249 kertaa eri ikäryhmille, kävijöitä yhteensä noin 10 500 lasta ja nuorta. Keskiarvona tämä tekee yli 42 henkilöä/toimintakerta.

Koulunuorisotyö vahvistui elokuussa, kun saimme hankerahoituksella kolmannen koulunuorisotyöntekijän, hänellä vastualueena on toinen aste. Tämän uudistuksen jälkeen koulunuorisotyöntekijät ovat olleet säännöllisesti tavoitettavissa kaikissa kaupunkimme oppilaitoksissa. Koulunuorisotyön tavoitteena on tukea yhteisöllisyyttä, oppilaiden osallisuutta ja hyvinvointia. Toiminta on monipuolista sisältäen yksilötöyön lisäksi mm. ryhmäytys- ja teematunteja, välituntityötä. PP-ohjaaja piti peruskoulun 5.–9. -luokkalaisille säännöllisesti päihdekasvatukseen liittyviä oppitunteja kaikilla peruskouluilla.

Kesällä järjestettiin Holvissa kaksi viikon kestävä päiväleiriä, Minecraft-päiväleiri ja skeittiparkissa skeittileiri, lisäksi matkat mm. Powerparkiin ja Raaheen Kölifesteille. Liikennepuisto oli avoinna kesäloman ajan maanantaista lauantaihin, minigolfin aukiolo hoidettiin yhteistyössä Rose-grillin kanssa. Liikennepuistossa ajajia oli noin 2500, minigolfissa pelaajia noin 1500. Liikennepuistossa työskenteli kesän ajan 2

vastuuohjaajaa ja 10 kaupungin kesätyöllistämää nuorta. Kekan maja palveli perheitä ja muita kävijöitä, talvella avantouinti ja kesän avoimet ovet keräsivät joka kerta kymmeniä kävijöitä. Tärkeimmät tapahtumat vuoden mittaan olivat Kaukon päivän tapahtuma mäkiin ja avoimine ovineen, lanit loma-aikoina, loppunmyyty KUUMAA-yhtyeen koko perheen keikka liikuntakeskuksessa, Euroviisubileet, Yhessä-festarit Melenderin aukiolla, Kauppojen yön avoimet ovet ja toimintapisteet, nuorten pikkujoulut.

Ohjaamon avoimia ovia pidettiin maaliskuusta alkaen säännöllisesti tiistai-, keskiviikko ja torstai-iltapäivisin, Ohjaamokoordinaattori palkattiin vakituisen työsuhteeseen helmikuun lopulla. Koko toimintavuoden aikana kävijöitä Ohjaamossa oli 1235 henkilöä, keskeisimpinä aihealueina olivat koulutus ja opiskelu, hyvinvointi ja terveys. Ohjaamokoordinaattorin ja Jelpiverkon työntekijöiden lisäksi Ohjaamossa oli tavattavissa kerran viikossa TE-asiantuntija kuntakokeilusta. Yhteys Kelaan hoitui etäyhteydellä, lisäksi vierailevia asiantuntijoita mm. eri hankkeista. Etsivää nuorisotyötä ja yksilö- ja starttivalmennusta toteutettiin yhteistyössä Jelpiverkon kanssa. Yhteydenottoopyyntöjä etsivään työhön tuli vuoden aikana yhteensä 127, joista tavoittamatta jäi 24. Etsivän työn yhteydenottoopyynnot painottuivat 16–20-vuotiaisiin. Yksilö- ja starttivalmennuksessa nuoria oli vuoden aikana 31, painottuen 21–24-vuotiaisiin. Kuntouttavan työtoiminnan kolmen kuukauden mittaisia starttiryhmä pidettiin vuoden aikana kaksi, ryhmät painottuivat arjenhallinnan taitoihin, viikoittaisen Jelpikahvilan painottuessa nuorten kohtaamiseen.

Palkatun henkilökunnan lisäksi nuorisopalveluissa oli koko vuoden ajan vapaaehtoistyössä 2 kansainvälistä European Solidarity Corps -vapaaehtoistyöntekijää EU-rahoituksella.

TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
0–28-vuotiaiden nuorten määrä	5646	5526	5510	5512
Nettomenot € / 0–28-vuotiaat (Suomen keskiarvo 106 €)	65,01	67,06	91,68	93,29
Nettomenot €/asukas	23,85	24,19	33,02	33,42
Henkilöstö	6,5	8	9	9
Hanketyöntekijä	1			1

TALOUS

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	Muutettu TA 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
230 Nuorisopalvelut						
Toimintatuotot	134 447	151 500	151 500	164 180	-12 680	108,4 %
Toimintakulut	-504 978	-658 416	-658 416	-678 433	20 017	103,0 %
TOIMINTAKATE	-370 531	-506 916	-506 916	-514 254	7 338	101,4 %

Vastuutoimielin:	60	Hyvinvointilautakunta
Vastuuviranhaltija:		Kirjastojohtaja

Sitovuustaso:	225	Kirjastopalvelut
---------------	-----	------------------

PALVELUAJATUS

Kirjasto on peruspalvelu sekä osa hyvinvointi-, oppimis- ja kulttuuripalveluja. Kirjasto tarjoaa pääsyn tietoon ja kulttuurisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa ja tukee tiedon hankintaa, monipuolista lukutaitoa sekä lukemista ja kirjallisuutta. Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kirjaston tulee olla kaikkien saavutettavissa. Maksuttomat kirjasto- ja tietopalvelut ehkäisevät syrjäytymistä, tukevat elinikäistä oppimista, edistävät kansalais- ja digitaitoja, tuottavat elämyksiä sekä lisäävät hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja monikulttuurisuutta.

Ylivieskan kirjaston palveluverkon muodostavat pääkirjasto, kirjastoauto, hakeutuva toiminta (siirtokokoelmat ja kirjat kotiin -palvelu) sekä verkkopalvelut. Kirjasto toimii tiiviissä yhteistyössä muiden kirjastojen, kaupungin toimialojen ja yhteisöjen kanssa. Ylivieskan kirjastopalvelut kuuluu 14 kunnan Joki-kirjastokimppaan. Visiona kimpalla on, että kirjasto on kehittyvä sivistys- ja hyvinvointipalvelu, joka on aktiivinen osa ihmisen elämänsäkaarta.

Riittävä ammattitaitoinen henkilöstö sekä toimivat ja turvalliset tilat mahdollistavat asiakkaiden tarvitsemat kirjastopalvelut sekä niiden kehittämisen.

KATSAUS VUODEN 2023 TOIMINTAAN

Kirjastopalveluita tarjottiin pääkirjastossa normaalein aukioloajoin. Kirjaston tiloja tarjottiin oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan vanhan kirjastorakennuksen ehdoilla. Kirjastopalvelut tekivät vuonna 2023 sekä kävijämäärältään että lainaluvuiltaan mitattuna kaikkien aikojen tuloksen.

Pääkirjastossa oli 90 539 fyysistä käyntiä, nousua edellisvuoteen 15,81 %. Lainamäärä pääkirjastossa oli 224 605 lainaa, nousua edellisvuoteen 6,25 %.

Kirjastoauto palveli aikataulun mukaisesti 60 pysäkillä. Kirjastopalveluiden lainoista neljännes, 75 166 lainaa, tehtiin kirjastoautosta. Lainamäärä nousi edellisvuoteen verrattuna 4,98 %.

Kirjastoautossa oli 26 160 fyysistä käyntiä, nousua edellisvuoteen 11,82 %.

Kirjastoauto oli eduskuntavaaleissa neljänä päivänä vaalibussina. Vaalibussissa kävi 570 äänestäjää.

Kirjastossa järjestettiin viikoittain yleisiä satutunteja sekä kuukausittain perhepäivähoitajien ryhmille suunnattuja satutunteja. Lisäksi kirjallisuuspiiri kokoontui kerran kuukaudessa. Kesäaikana kyseiset toiminnot olivat tauolla. Alakoululaisten kirjastokerho aloitti viikoittaisen toimintansa syyskuussa. Toistuvien tapahtumien lisäksi kirjastossa järjestetään yksittäisiä tapahtumia, kuten kirjavinkkauksia sekä kirjailija- ja

musiikkivierailijoita. Kaikkiaan kirjastossa oli 83 tapahtumaa, joihin osallistui 2 403 henkilöä. Tapahtumien lisäksi kirjastossa järjestettiin alakoululuokille 17 kirjavinkkausta sekä eri ikäryhmille tiedonhaun- ja kirjastokäytön opetusta.

Kirjasto on aktiivinen sosiaalisen median kanavilla, jonne tuotetaan runsaasti muun muassa kirjavinkkivideoita ja ajankohtaisten teemojen ympärille rakennettuja kokonaisuuksia. Kirjastolla on käytössään Instagram, Facebook, YouTube ja Snapchat.

Marraskuussa 2022 alkanut Lukukipinää kasvun kaupunkiin -hanke sai jatkoaikaa 31.5.2024 asti. Hankkeen tavoitteena on edistää lasten ja nuorten lukuharrastusta. Kirjastopalveluiden strategisena tavoitteena oli 13–18-vuotiaiden lainamäärän kasvattaminen 10 % vuoteen 2022 verrattuna. Tästä tavoitteesta jäätin hieman, kasvua tuli 6,6 %.

TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Lainat / asukas Pohjois-Pohjanmaa 17,41 (2022)	17,24	18,46	19	19,6
Käyntiä / asukas Pohjois-Pohjanmaan 7,17 (2022)	5,37	6,6	7	7,2
E-aineiston lainaus / asukas	1,76	1,76	2,2	2,12
Kirjastopalveluiden nettomenot € / asukas Pohjois-Pohjanmaa 57 (2022)	53,34	53,97	54,7	55,07
Henkilöstö	10	10	10	10

TALOUS

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	Muutettu TA 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
225 Kirjastopalvelut						
Toimintatuotot	18 660	32 300	32 300	27 093	5 207	83,9 %
Toimintakulut	-844 503	-869 146	-869 146	-869 735	589	100,1 %
TOIMINTAKATE	-825 843	-836 846	-836 846	-842 643	5 797	100,7 %

Vastuutoimielin:	60	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Kulttuurijohtaja	

Sitovuustaso:	235	Kulttuuripalvelut
---------------	-----	-------------------

PALVELUAJATUS

Kulttuuritoiminta on osa kunnan hyvinvointi-, oppimis- ja kulttuuripalveluita. Kuntien lakisääteinen kulttuuritoiminta tukee ja edistää kulttuurielämää ja kulttuurikasvatusta, sen saavutettavuutta ja osallisuutta. Tavoitteina on tuottaa monipuolisia kulttuuripalveluita taidenäyttelyiden, teatteriesitysten, konserttien ja erilaisten kulttuuritapahtumien merkeissä, jotka luovat elämyksiä sekä lisäävät sosiaalisuutta. Kulttuuritoiminta tukee moniarvoista taiteiden harjoittamista ja harrastamista, kolmannen sektorin sekä eri kulttuurijärjestöjen ja ammattitaiteilijoiden toimintaa. Kulttuuritoiminta tekee tapahtumayhteistyötä eri toimijoiden kanssa paikallisella ja valtakunnallisella tasolla. Kulttuuri edistää hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Kulttuuritoimi vaalii kaupungin perinne- ja kulttuurihistoriaa huolehtien perinnehistoriallisista arvokohteista Helaalan Myllystä ja Puuhkalan kotiseutumuseosta. Kaupungin taidekokoelman ylläpito ja kotiseutuarkiston hoito kuuluvat kulttuuripalveluiden tehtäviin.

Kulttuuripalvelut koostuvat kokonaisuudesta: muu kulttuuritoimi, museotoimi, matkailu ja Kulttuurikeskus Akustiikan toiminta.

KATSAUS VUODEN 2023 TOIMINTAAN

Kulttuurikeskus Akustiikka vietti toimintavuotena 20 v juhluvuotta. Juhlavuotena varauksia Akustiikassa oli yhteensä 547. Konsertteja ja esityksiä oli yhteensä 118, elokuvia 10, messuja 4, kokouksia n. 200, opetuksia, harjoituksia ja muita varauksia n. 200. Kävijämäärä Akustiikassa oli n. 51 000. Juhlavuoden konserttina oli Jyrki Anttilan konsertti ja Lapsille Mimmiin konsertti. Juhlavuoden kutsunäyttelynä oli Johanna Oraksen Endless, joka saavutti paljon kävijöitä kauempaakin. Ohjelmistossa nähtiin toimintavuotena niin rytmimusiikkia kuin klassista musiikkia, teatteria, stand up -komiikkaa, musikaaleja ja operettia. Loppuunmyytyjä konsertteja olivat muun muassa Suvi Teräsniskan konsertti, Raskasta Joulua -konsertit, sekä Souvareiden juhla-konsertti.

Kulttuuripalvelujen strategisena tavoitteena oli vuonna 2023 matalan kynnyksen tapahtumien määrän lisääminen. Matalan kynnyksen tapahtumia, joissa kulttuuripalvelut oli järjestäjänä tai kumppanina oli yhteensä 56. Matalan kynnyksen tapahtumissa, näyttelyissä ja kohteissa kävi yhteensä 36 803 kävijää. Näyttelyissä kävi yhteensä 16 555. Suurin kävijämäärä oli Akustiikan näyttelyissä 15 500. Kiertävän Pellon tarina -näyttelyn näki kouluissa ja palvelutaloissa 1 055 henkilöä. Eri matalan kynnyksen tapahtumissa kävi yhteensä 12548 kävijää. Suurimpia tapahtumia olivat Joulun avajaiset uudella torilla (n. 3 000 kävijää), Katusirkuskarnevaalit (n. 1 200 kävijää) ja Myllymarkkinat (n. 1 000 kävijää). Kouluikäisille järjestettiin

kulttuurikasvatussuunnitelman mukaista toimintaa, kuten kiertäviä esityksiä kouluilla ja konsertteja Kulttuurikeskus Akustiikassa.

Kesäkaudella toimintaa harjoitettiin Helaalan myllyllä, jossa vieraili n. 6 000 kävijää ja kotiseutumuseo Puuhkalassa, jossa vieraili n. 1 700 kävijää. Sekä Helaalan Myllyyn, että Puuhkalan museoon oli koko kesän vapaa pääsy, kesäkahvila ja museokauppa palvelivat koko kesäkauden. Museoalueella järjestettiin Puuhkalan sunnuntaikirppiksiä, joiden yhteydessä nähtiin muun muassa teatteria, musiikkia ja sirkusta. Puuhkalan sunnuntaitapahtumissa kävi yhteensä 760 kävijää. Akustiikan lipunmyynti siirtyi tuttuun tapaan palvelemaan kesäajaksi Helaalan myllylle. Historiallisesti merkittävässä Helaalan myllyssä oli kesäkahvilan ja lipunmyynnin lisäksi paikallisten käsityöläisten ja taitelijoiden tuotteita esillä sekä myynnissä ja myllyn historiaan pääsi tutustumaan aukioloaikojen puitteissa. Yhdistyksille ja järjestöille mahdollistettiin kesäaikana tapahtumajärjestelyt kauppatorille keskiviikkoiltapäivien toritapahtumia varten.

Sun Pampas- viikko järjestettiin kesäkuun puolivälissä. Kulttuuripalvelut järjesti kyseisellä viikolla Myllyaukiolle Katusirkuskarnevaalin ja musiikkikonsertin. Kulttuuripalvelut olivat mukana myös muissa viikon tapahtumissa osatuottajana tai avustajana tuotannossa. Kotiseutuviikko järjestettiin perinteisesti elokuun ensimmäisellä viikolla, suurimpana tapahtumana kotiseutuviikolla järjestettiin perinteiset Myllymarkkinat myllyaukiolla. Syyskaudella matalan kynnyksen tapahtumia oli muun muassa uudella Kasarmin torilla järjestetyt joulun avajaiset, joissa nähtiin jouluisen ohjelman lisäksi Kasarmin alueella jouluisia valo- ja videotaitteita. Joulun avajaiset keräsivät torialueen täyteen ihmisiä. Itsenäisyyspäivän juhlaa vietettiin runsaslukuisen esiintyjäkaartin voimin Kulttuurikeskus Akustiikassa lähes täydellä salilla.

Kulttuuripalveluilla oli toimintavuotena useita uusia avauksia, kuten Sun Pampas -viikon ohjelmat, Puuhkalan sunnuntaitapahtumat sekä Joulun avaus uudella torilla valotaiteineen. Kulttuuripalvelut osallistuivat myös omalla panoksellaan Ylivieskan uuden kaupunkivideon toteuttamiseen. Vuodelle 2023 asetettuihin toiminnallisiin tavoitteisiin päästiin suunnitelmien mukaisesti. Historialliset kohteet Puuhkalan museo ja Helaalan mylly palveluineen keräsivät runsaasti positiivista palautetta kesäkautena. Akustiikan ohjelmistoa pidettiin laajana ja monipuolisena.

Kulttuuri- ja tapahtuma-alalla näkyi toimintavuotena vielä korona-ajan tuomat muutokset ihmisten ostokäyttäytymiseen. Tapahtumiin ostettiin lippuja myöhemmin ja vähemmän. Talouden laskusuhdanteen myötä toimintavuotena käytettiin ravintolapalveluja arvioitua vähemmän.

TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kulttuuritoiminta				
Kulttuurikeskus Akustiikan palvelujen käyttäjämäärät	20.000	40.000	82.000	51.000
Akustiikan omakatteisuus %	21 %	26 %	35 %	32 %
Ilman pääomavuokraa	37 %	51 %	52 %	48 %
Museotoiminta – perinnekulttuuri				
Puuhkalan museon, iltatorin ja Helaalan Myllyn kävijämäärä	5.000	5 227	8.000	9200
Yleinen kulttuuritoimi	6.000	6600	4.000	11.328

Henkilöstö Kulttuurikeskus Akustiikka, kotiseutuarkisto, museotoimi, muu kulttuuritoimi	8,5	8,5	8,5	8,5
---	-----	-----	-----	-----

Talous

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	Muutettu TA 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
235 Kulttuuripalvelut						
Toimintatuotot	263 255	359 240	329 240	284 624	44 616	86,4 %
Toimintakulut	-1 020 441	-1 077 769	-1 077 769	-1 068 076	-9 693	99,1 %
TOIMINTAKATE	-757 186	-718 529	-748 529	-783 453	34 924	104,7 %

KULTTUURIPALVELUIDEN TULOSLASKELMA

	TA 2023	TOT 2023
Liikevaihto		
Myynti- ja maksutuotot	90 950	72 205
Vuokratuotot	55 000	53 224
Muut tuotot	183 290	159 194
	<u>329 240</u>	<u>284 623</u>
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	-82 640	-77 948
Palvelujen ostot		
Palvelujen ostot	-95 750	-114 264
Henkilöstömenot		
Palkat ja palkkiot	-337 000	-334 387
Henkilösivukulut	-66 518	-64 153
	<u>-403 518</u>	<u>-398 639</u>
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrat	-473 011	-458 344
Avustukset	-4 500	-3 500
Muut kulut	-18 350	-15 382
	<u>-495 861</u>	<u>-477 226</u>
Poistot	-39 294	0
Liikelyli-/alijäämä	-787 823	-783 454
Tilikauden alijäämä	-787 823	-783 454
Omakatteisuus %	29,5	26,6
Omakatteisuus % ilman poistoja	30,5	26,6

Vastuutoimielin:	75	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Hyvinvointijohtaja	

Sitovuustaso:	250	Liikuntapalvelut
---------------	-----	------------------

PERUSTEHTÄVÄ JA PALVELUAJATUS

Ylivieskan kaupungin liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle:

- järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen
- tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta
- ylläpitämällä liikuntapaikkoja

Liikunnalla on merkittävä myönteinen vaikutus kaupungin väestön kokonaisvaltaiselle terveydelle ja hyvinvoinnille sekä sairauksien ennaltaehkäisyyn ja hoitoon. Aktiivinen seuratoiminta yhdessä liikuntapalveluiden kanssa lisäävät Ylivieskan kaupunkiin elinvoimaisuutta. Liikkumattomuus on yhteiskunnallinen haaste, joka aiheuttaa merkittäviä kustannuksia vuosittain. Liikuntapalvelut pyrkivät edistämään liikunnan aikaansaamista terveyshyötyjä ja samalla parantamaan kaupunkilaisten arjessa jaksamista, kunnon ylläpitämistä ja tarjoamaan elämyksellisiä hetkiä. Tämä vaatii tiivistä yhteistyötä eri toimialojen ja sidosryhmien kanssa.

Ylivieskan liikuntapalveluiden tavoitteena on tarjota kuntalaisille liikuntamahdollisuudet yhdenvertaisuus-, tasa-arvo ja liikuntalain puitteissa asukkaitaan kuullen liikuntaa koskevissa päätöksissä, sillä liikunnalla on keskeinen rooli kuntalaisten harrastustoiminnassa sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä. Hyvinvointivat ja aktiiviset kuntalaiset ovat kunnan kivijalka.

KATSAUS VUODEN 2023 TOIMINTAAN

Liikuntapalveluiden toiminta vuonna 2023 aktivoitui kovalle käyttöasteelle heti alkuvuodesta. Osittain toiminta ylitti aikaisemmat ennätyslukemat, muun muassa uimahallin kävijämäärä oli tammi-huhtikuu välillä 25 900 kävijää. Uimahallin kävijäennätys vuonna 2019 kävijöitä oli tammi-huhtikuulla kävijöitä 25 400. Ohjattua liikuntaa pystyttiin toteuttamaan normaalisti ja osallistujamäärät ovat olleet viime vuoden tasolla. Kesän aikana lasten, nuorten ja soveltavan liikunnan kesäleirit toteutettiin suunnitellusti.

Kesäkuussa juhannuksen aattoyönä liikuntakeskuksen keilahalli kärsi vesivahingon. Vesivahinko syntyi runsaiden sateiden seurauksena. Rakennuksen rakenteissa ja sisällä kulkevat sadevesiviemärit "räjähtivät" kahdesta liitoskohdasta ja keilahalli ja sen läheiset tilat kellarikerroksessa kärsivät sen takia vahinkoja. Vahingon jälkeen vaurioituneet rakenteet on purettu ja tilaa on kuivatettu. Kuivatus kesti myöhäiseen syksyyn ennen kuin tulokset olivat halutulla tasolla. Myös uimahalliin toteutettiin suunnitellusti kesä-elokuun aikana kuntotutkimus allasrakenteisiin sekä allastekniikkaan. Kuntotutkimuksen tavoitteena oli määrittää jäljellä oleva käyttöikä rakenteille ja laitteistolle.

Edellä mainituista syistä keilahalli oli käyttämättömänä vuoden 2023 loppuun. Uimahalli päästiin avaamaan syyskuun puolella välissä, mikä vaikutti koko vuoden kävijämäärään. Uimahallissa kävi enemmän

uimareita kuin vuonna 2022, joskin syksyn 2023 aikana uimahallin käyttäjiä oli noin 1 800 kävijää vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Uusien liikuntaolosuhteiden osalta vuoden aikana aloitettiin liikuntakeskuksen tenniskenttien perusparannus. Perusparannus työn viimeistelyt saatetaan loppuun kevään 2024 aikana. Samoin Hamarin uimarannalle avattiin talviuintipaikka. Talviuintipaikan toteuttaminen tuli ajankoh- taiseksi osallistavan budjetoinnin kautta. Liikuntaneuvontapalveluketjun kehittäminen on jatkunut edelleen ja yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa on pyritty syventämään. Vuoden 2023 aikana yksittäisiä liikuntaneu- vonta käyntejä oli 354kpl.

Liikuntasalien käyttöasteet ovat kasvaneet tasaisesti edellisten vuosien aikana ja saman suuntainen kehitys jatkui myös vuonna 2023. Liikuntapalveluiden nettomenoja on viime vuosina lisännyt kiinteistöjen kasva- neet ylläpitokustannukset sekä yleisesti nousseet henkilöstökulut. Muilta osin käyttötalouden määrärahat ovat pysyneet enimmillään aikaisempien vuosien tasolla.

TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Uimahallin kävijämäärä	48 391	56 841	60 000	57 327
Keilahallin ratatunnit	4 299	6 804	6 000	*3 762
Liikuntasalin käyttöaste Iltatunnit 1.9.-31.5	54,9 %	63,6 %	70 %	67,5 %
Tennishallin käyttöaste Iltatunnit 1.9.-31.5.	47,3 %	62,3 %	60 %	67,6 %
Jäähallin käyttöaste (Iltatunnit 1.1.-huhti, syys-31.12)	44,8 %	92,1 %	90 %	93,8 %
Erytisryhmien tilaisuudet	301	391	420	372
Liikuntapalveluiden nettomenot €/asukas	145	187	190	187
Henkilöstö	12	14	13	13

*Aikavälillä 1.1 - 31.5.2024

TALOUS

	TP 2022	Alkuperäi- nen TA 2023	Muutettu TA 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma- %
250 Liikuntapalvelut						
Toimintatuotot	684 977	792 740	702 740	651 005	51 735	92,6 %
Toimintakulut	-2 828 134	-2 908 358	-2 908 358	-2 879 308	-29 050	99,0 %
TOIMINTAKATE	-2 143 157	-2 115 618	-2 205 618	-2 228 304	22 686	101,0 %

LIIKUNTAPALVELUT TULOSLASKELMA

	TA 2023	TP 2023
Liikevaihto		
Myynti- ja maksutuotot	644 400	597 475
Vuokratuotot	28 640	19 140
Muut tuotot	29 700	34 389
	<u>702 740</u>	<u>651 004</u>
Valmistus omaan käyttöön		
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	-109 900	-126 691
Palvelujen ostot		
Asiakaspalvelujen ostot	-700	-4 482
Muiden palvelujen ostot	-401 980	-387 677
	<u>-402 680</u>	<u>-392 159</u>
Henkilöstömenot		
Palkat ja palkkiot	-568 300	-551 391
Henkilösivukulut	-112 730	-96 853
	<u>-681 030</u>	<u>-648 244</u>
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrat	-1 639 448	-1 646 644
Avustukset	-70 000	-56 858
Muut kulut	-5 300	-8 712
	<u>-1 714 748</u>	<u>-1 712 214</u>
Poistot	-575 215	-375 244
Liikeyli-/alijäämä	-2 780 833	-2 603 548
Tilikauden alijäämä	-2 780 833	-2 603 548
Omakatteisuus %	20,2	20,0
Omakatteisuus % ilman poistoja	24,2	22,6

Vastuutoimielin:	65	MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Musiikkiopiston rehtori	
Sitovuustaso:	240	Musiikkiopiston toiminta

PERUSTEHTÄVÄ JA PALVELUAJATUS

Ylivieskan seudun musiikkiopisto on alueellinen taideoppilaitos, joka antaa musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta sekä tarjoaa kulttuurikasvatusta järjestämällä konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin edistämiseen ja kehittämiseen liittyvää toimintaa. Ylivieskan lisäksi toimialueeseen kuuluvat sopimuskunnat Alavieska, Kalajoella ja Reisjärvellä neljä elokuvamusiikin koululaiskonserttia sekä soitinesittelykonsertin Kulttuurikeskus Akustiikassa. Konsertit keräsivät n. 1750 hengen yleisön. Kaiken kaikkiaan musiikkiopiston järjestämät tapahtumat keräsivät vuoden aikana n. 5500 kuulijaa. Oppilaat esiintyivät vuoden mittaan myös yritysten, jäsenkuntien, seurakuntien, yhdistysten ja järjestöjen pyytämällä erilaisissa tilaisuuksissa.

KATSAUS VUODEN 2023 TOIMINTAAN

Vuoden aikana järjestettiin yli 100 konserttia, kuten luokkamatineoita, oppilas- ja orkesterikonsertteja, soitinesittelykonsertteja sekä vierailukonsertteja palvelutaloihin ja päiväkoteihin. Vieska Sinfonietta soitti kevättalvella Kalajoella ja Reisjärvellä neljä elokuvamusiikin koululaiskonserttia sekä soitinesittelykonsertin Kulttuurikeskus Akustiikassa. Konsertit keräsivät n. 1750 hengen yleisön. Kaiken kaikkiaan musiikkiopiston järjestämät tapahtumat keräsivät vuoden aikana n. 5500 kuulijaa. Oppilaat esiintyivät vuoden mittaan myös yritysten, jäsenkuntien, seurakuntien, yhdistysten ja järjestöjen pyytämällä erilaisissa tilaisuuksissa.

Kevään pääsykokeisiin osallistui 156 hakijaa. Heistä 42 (n. 27 %) sai varsinaisen oppilaspaikan ja 24 soitinvalmennuspaikan. Valmennusopetusta toteutettiin kaikissa jäsenkunnissa. Lisäksi soitinvalmennuksesta otettiin varsinaisiksi oppilaita 22 lasta. Musiikkiopistossa opiskeli perus- ja syventävissä opinnoissa 377 varsinaista oppilasta sekä varhaisiän musiikkikasvatuksessa 299 musiikkileikkikoululaista ja valmennusoppilasta. Oppilaspaikat saatiin täytettyä paikkamäärän mukaisesti lähes kaikissa kunnissa. Kalajoella ja Reisjärvellä oli tyhjiä paikkoja. Ylivieskaan vuoden 2023 alusta lisätyille viidelle paikalle oli todellinen tarve, paikat täytettiin välittömästi. Lisäyksestä huolimatta jonossa oli vuoden lopussa edelleen 46 viime kevään hakijaa. Avoimella osastolla opiskeli keskimäärin kuusi opiskelijaa. Perusopintojen todistuksen sai vuoden aikana 30 oppilasta ja syventävien päättötodistuksen 10 oppilasta.

Vuoden aikana järjestettiin useita sisäisiä ammatillisia koulutuksia, esim. Inga Rikandi vieraili kouluttamassa piano-opettajia tammikuussa ja Päivi Jordan-Kilki luennoi koko opettajakunnalle erityispedagogiikasta elokuussa. Syyslukukaudella Hannu Annala vieraili opettamassa kitaraluokkaa ja Juha Salmela vaskiluokkaa. Yhteensä opettajien koulutuksia oli vuoden aikana 37. Oph myönsi musiikkiopistolle erillisvaltionavun barokkimusiikin opetuksen kehittämiseksi. Hanke toteutetaan pääosin vuoden 2024 aikana.

Oppilaitoshallintaohjelma Eepoksen käyttöä tiedotuskanavana oppilaiden ja huoltajien kehitettiin edelleen. Asiakaskyselyn tekeminen siirrettiin vuodelle 2024 sisällön valmistelun takia.

Musiikkiopiston kannatusyhdistys Musky ry:n 3000 euron avustuksella hankittiin puhaltimia ja viuluja. Lisäksi avustuksen turvin toteutettiin mestarikurssityyppiset opettajavierailut kitara- ja vaskioppilaille.

Ylivieskan kaupungin osuus nettomenoista vuonna 2023 oli 212 686 €. Perus- ja syventävien opintojen oppilaita oli Ylivieskassa 155 ja varhaisiän musiikkikasvatuksen oppilaita 140, viikkotuntimäärä oli 205.

TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Tuntimäärät à 45 min.				
- vuodessa (35 viikkoa)	17 080	17290	18 130	17 255
- viikossa	488	494	518	493
Oppilasmäärä yhteensä	699	692	716	676
- musiikin perus- ja syventävät opinnot	378	381	381	377
- varhaisiän musiikkikasvatus (musiikkileikkikoulu ja valmennusryhmät)	321	311	335	299
Todistukset	38	32	25	40
suorituksia/opettaja	1	1	1	1
Bruttomenot				
euroa/tunti	82 €	85 €	84 €	88 €
euroa/oppilas	1 994 €	2 121 €	2 133 €	2240 €
Viikkotunnin hinta vuodessa	929 €	994 €	1 002 €	1036 €
Henkilöstö	28	28	28	28

Talous

65 Musiikkiopiston johtokunta	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	Muutettu TA 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
Toimintatuotot	519 440	532 900	532 900	518 032	14 868	97,2 %
Toimintakulut	-1 467 514	-1 527 071	-1 527 071	-1 514 322	-12 749	99,2 %
TOIMINTAKATE	-948 074	-994 171	-994 171	-996 290	2 119	100,2 %

Vastuutoimielin:	70	KANSALAIPOISTON JOHTOKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Kansalaisopiston rehtori	

Sitovuustaso:	245	Kansalaisopiston toiminta
---------------	-----	---------------------------

PERUSTEHTÄVÄ JA PALVELUAJATUS

Kansalaisopisto on paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva oppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle, kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi ja työelämän tarpeisiin. Kansalaisopiston tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Kansalaisopistopinnoissa korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Ylivieskan seudun kansalaisopisto järjestää koulutusta, jonka tavoitteena on edistää sivistyksellistä tasa-arvoa vapaan sivistystyön arvojen ja ihanteiden pohjalta. Koulutuksessa painottuvat kielet, taide- ja taidot, tietotekniikka ja terveyttä ja hyvinvointia edistävät aineet. Opisto järjestää suomen kielen ja kulttuurin koulutusta maahanmuuttajille. Lisäksi opisto järjestää lapsille ja nuorille musiikin opetusta sekä kuvataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaisesti. Kansalaisopisto voi järjestää myös koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää kehittämis- ja palvelutoimintaa.

Toiminta-alueena ovat Ylivieskan kaupunki sekä Alavieskan ja Sievin kunnat.

KATSAUS VUODEN 2023 TOIMINTAAN

Vuosi 2023 oli Ylivieskan seudun kansalaisopiston juhluvuosi, kun opisto täytti 60 vuotta. Pääjuhlaa vietettiin Kulttuurikeskus Akustiikassa sunnuntaina 10.9.2023. Juhlapuheen tilaisuudessa piti Kansalaisopistojen liiton toiminnanjohtaja Jaana Nuottanen. Juhlavuoden työnäyttely ja kevätjuhla pidettiin 16.4.2023 Ylivieskassa Kaisaniemen koululla. Valtakadun taide- ja keramiikkaluokan toiminnot siirrettiin Sipilään. Taide-Sipiläksi nimetyn tilan avajaisia vietettiin 13.12.2023.

Kansalaisopisto on tukenut paikallista ja alueellista tapahtumakulttuuria järjestämällä opetusta kuoroille, eri orkesterikokoonpanoille ja teatteriryhmille. Opiston alaisuudessa toimivat Leijat ja Chorus Vallis -kuorot juhlistivat molemmat 30-vuotista taivaltaan. Leijat -kuoro piti juhlakonsertin Kulttuurikeskus Akustiikassa 29.4.2023 ja Chorus Vallis -kuoron juhluvuoden konserttisarjan ensimmäinen esiintyminen oli Kulttuurikeskus Akustiikassa 20.5.2023. Lisäksi kansalaisopiston alaisuudessa toimivat orkesterit ja kuorot pitivät useita konsertteja Ylivieskassa ja lähiseudulla.

YTY-teatteri esitti tammikuussa syksyllä 2022 ensi-iltansa saaneesta tuotannosta "Minustako filmitähti?" 3 näytöstä. Muut YTY-teatterin tuotannot olivat "Pikku Vampyyri" 6 näytöstä toukokuussa sekä "Mustapukainen nainen" 11 näytöstä joulukuussa. Teatteriryhmä Aamuvirkkujen näytelmää "Minne tuuli kylän kuljettaa"

esitettiin 6 kertaa, nuorten teatteriryhmä ValoPilkkujen näytelmää Holka Polka 4 kertaa ja teatteriryhmä Iloset esitti näytelmää "Sirkus saapui kaupunkiin" kolme kertaa. Edellisten lisäksi Niemelänkylän kesäteatteri esitti "Akkaralli" -näytelmää 12 kertaa.

Kansalaisopiston opiskelijamäärä (netto) laski edelliseen vuoteen verrattuna 9,7 %. Taiteen perusopetuksen osalta tutkintotodistuksia annettiin edelliseen vuoteen verrattuna 60 % enemmän. Asiakaskyselyjen keskiarvo (asteikolla 1–5) oli 4.3.

Ylivieskan osuus kansalaisopiston kustannuksista oli 342.324 euroa.

TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Opetustunnit	7 357,49	8421,15	9760	8953,78
Opiskelijamäärä	3 102	2172	3370	1944
Toimipaikkojen määrä	74	49	60	52
Kustannukset €/t	109,11	104,29	102,78	104,28
Kustannukset €/opiskelija	258,80	404,36	297,68	480,28
Tuloilla katettu %	18,57	20,30	29,00	21,50
Opintomaksuilla katettu, %	11,97	14,40	21,10	16,20
Henkilöstö (sivutoimisia tuntiopettajia n. 120 /v)	5,5	5,5	7	5,5

TALOUS

70 Kansalaisopiston johtokunta	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	Muutettu TA 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
Toimintatuotot	178 242	291 162	291 162	201 371	89 791	69,2 %
Toimintakulut	-878 279	-1 003 202	-1 003 202	-933 665	-69 537	93,1 %
TOIMINTAKATE	-700 037	-712 040	-712 040	-732 294	20 254	102,8 %

Vastuutoimielin:	80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Tekninen johtaja	

Sitovuustaso:	255	Tekniset palvelut
---------------	-----	-------------------

PALVELUAJATUS

Tekniset palvelut turvaa osaltaan hyvinvoinnin perustan ja luo ihmisille ja yrityksille edellytykset menestymiseen ja viihtymiseen Ylivieskassa. Teknisten palveluiden keskeisiä tehtäviä ovat kaupunkirakenteen kehittäminen sekä liikenneväylien ja muun kunnallistekniikan sekä puistojen ja liikuntapaikkojen rakentaminen ja kunnossapito. Toimiala huolehtii kaupungin rakennusten rakennuttamisesta ja ylläpidosta, kaupungin puhdistus- ja ruokapalveluista, kaupunkiympäristön siisteydestä, viihtyisyydestä, turvallisuudesta ja kaavoituksesta sekä rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä.

KATSAUS VUODEN 2023 TOIMINTAAN

Teknisten palveluiden hallinto

Teknisten palveluiden hallinto tuottaa teknisten palveluiden lautakunnan ja palvelukeskuksen yleis- ja taloushallinto sekä tuki- ja asiakaspalvelutehtäviä. Yksikkö huolehtii osaltaan toimialansa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä, ohjaa ja valvoo toimialan suunnittelua ja toteutusta sekä seuraa toiminnan tuloksia ja huolehtii yhteistyöstä. Teknisten palveluiden lautakunta kokoontui vuoden aikana 17 kertaa.

Teknisten palveluiden määrälliset ja laadulliset tavoitteet toteutuivat pääsääntöisesti. Talouden ja tavoitteiden toteutumista seurattiin säännöllisesti ja kuukausi- ja osavuosiraportit käsiteltiin säännöllisesti lautakunnan kokouksissa. Kulunut vuosi toi taloushaasteita etenkin kustannustason nousun myötä. Maankäyttöpalveluiden, ympäristöpalveluiden ja viemärlaitoksen tulot eivät toteutuneet suunnitellusti johtuen rakentamisen määrän vähyydestä.

Vakinaista henkilökuntaa on 3.

Kuntatekniikan palvelut

Kuntatekniikan palvelut tuottavat palveluja kadunpidon ja kaupunkiympäristön elinkaaren eri vaiheisiin kaupungin asukkaille sekä turvaa osaltaan elinvoimainvestointien ja -hankkeiden toteutumista. Palvelujen tuottamisessa haetaan uusia edullisempia tuottamistapoja.

Vuoden 2023 merkittävimpiä kuntatekniikan rakennushankkeita olivat keskustan liikennejärjestelyiden valmistuminen, torialueen uudistaminen, Hakalahden hidaskadun rakentaminen, Savelantien jk+pp väylän jatkaminen, Salmiperän uuden asemakaava-alueen kunnallistekniikan rakentaminen ja Junninkankaan teollisuusalueen suunnittelu.

Hakalahden hidaskatuhankkeeseen saatiin kävelyn ja pyöräilyn valtionavustusta. Ylivieskan kaupungin osallistuvan budjetoinnin hankkeena toteutettiin avantouinti mahdollisuus Hamariin. Puistojen ja

viheralueiden hoitotasot pysyivät ennallaan. Ulkoliikuntapaikkoja hoidettiin yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa ja liikuntapuiston tenniskentän saneeraaminen aloitettiin.

Liikenneturvallisuustyöryhmien toiminta jatkui alueellisen liikenneturvallisuustoimijan avustamana yhdessä koulujen ja järjestöjen kanssa.

Eläköitymisiä oli vuoden aikana 3. Työllistämiprojektin työnohjaaja siirtyi kuntatekniikan työntekijäksi työllistämiprojektin siirtyessä hyvinvointialueelle.

Vakinaista henkilökuntaa on 8,5.

Tilapalvelut

Tilapalvelut rakennuttavat, ylläpitävät ja vuokraavat kaupungin eri hallintokuntien käyttöön tiloja, jotka ovat käytettävyyden ja kustannukset huomioon ottaen tarkoituksenmukaisia, turvallisia ja monikäyttöisiä. Vuonna 2023 aloitettiin Vähäkankaan koulun rakentaminen.

Muita hankkeita oli Kiviojan koulun teknisen luokan uudistaminen ja aseman seudun rakennusten kunnostaminen sekä Safarin huoltorakennuksen suunnittelu.

Rakennusten kunnossapito ja pienimuotoiset korjaustyöt suoritetaan pääosin omana työnä. Erillishankkeet kilpailutetaan ja toteuttamismuoto valitaan suunnittelun yhteydessä.

Vakinaista henkilökuntaa on 11,5.

Maankäyttöpalvelut

Maankäyttöpalvelut vastaavat kaupungin maanhankintaan ja luovutukseen liittyvistä asioista, maaomaisuuden hallinnasta, kiinteistönmuodostuksesta, paikkatieto- ja mittauspalveluista, kiinteistörekisterin pidosta sekä kaavoituksesta.

Maankäytölle laaditaan vuosittain toteuttamisohjelma. Raakamaata hankitaan ensisijaisesti vapaaehtoisilla kaupoilla. Tarvittaessa käytetään maankäyttö- ja rakennuslain mahdollisuuksia asemakaavojen toteutumisen varmistamiseen. Vuosittainen tonttivarantotavoite on 30–40 asuintonttia ja 5–10 liike- ja teollisuustonttia.

Rakennuskelpoisia vapaita pientalotontteja omakoti-, paritalo- ja rivitalorakentamiseen oli tarjolla yhteensä 68 kappaletta, joista varattiin 13. Asemakaava-alueen tonttitarjonnan lisäksi kaupungilla on kolme yleiskaavan mukaista rakennuspaikkaa Niemelänkylän osayleiskaava-alueella.

Maankäyttöpalvelut myi yhteensä 11 tonttia, joista pientalotontteja 8, teollisuustontteja kaksi sekä liikerakennustontteja yksi. Maanmyyntitulot olivat yhteensä 302 681 euroa. Raakamaata hankittiin noin 1,4 ha sekä muuta maata noin 5,1 ha.

Maanhankintamenot olivat 39 288 euroa. Pientalotontteja vuokrattiin kaksi sekä yksi liikerakennusten tontti. Metsien hoidossa ja hakkuissa noudatettiin metsänhoitosuunnitelmaa.

Vuoden 2023 aikana tuli vireille kahdeksan asemakaavaa. Olmalan II-vaiheen kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) tuotiin uudelleen nähtäville. Asemakaavoja hyväksyttiin vuoden aikana

seitsemän kappaletta, mukaan lukien Junnikankankaan teollisuusalueen ja Salmiperän asemakaavat sekä Ouluntien (kantatie 86) ja Kaisaniemenkadun liikennejärjestelyiden asemakaavan muutos. Asemakaavat laaditaan viranomaistyönä. Kaavahankkeiden vaatimat erityisselvitykset, kuten melu- ja tärinäselvitykset, teetettiin ostopalveluna.

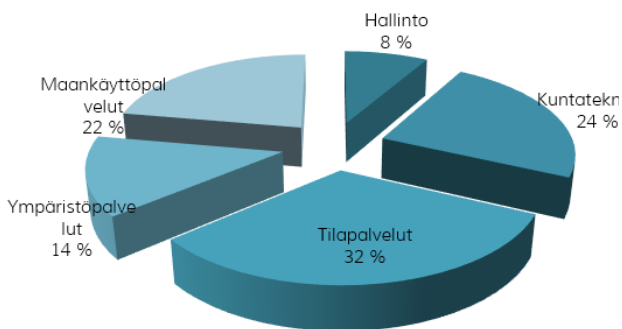
Vireillä olevista osayleiskaavoista Vasaman tuulivoimapuiston kaavaluonnos sekä ympäristövaikutusten arviointiselostus (YVA) olivat nähtävillä. Yleiskaavoituksessa käytettiin konsulttipalveluita. Kaupunginvaltuuston vuonna 2021 hyväksymä Urakkanevan tuulivoimapuiston osayleiskaava tuli lainvoimaiseksi elokuussa 2023.

Paikkatiedon rajapintapalveluiden kehittämistä jatkettiin aineistoja parantamalla ja uusia aineistoja julkaisemalla. Johtokartan perusparantamista jatkettiin toimistotyönä ja täydennyskartoituksina kesätyöntekijöiden työpanosta hyödyntämällä. Mittauspalveluissa keskityttiin johtokartan perusparantamisen lisäksi uudisrakentamiseen liittyviin maastotöihin, muihin täydennyskartoituksiin, sekä tonttijakoja ja lohkomistoimitusten maastotöihin.

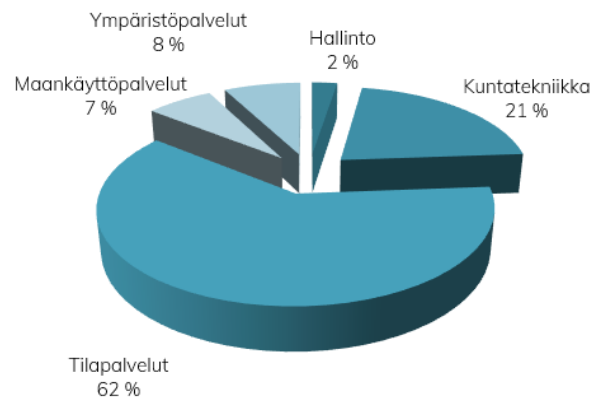
Kiinteistönmuodostuspalveluna laadittiin sitovia tonttijakoja ja tonttijaon muutoksia sekä tehtiin tontin ja yleisen alueen lohkomisia. Kiinteistöinsinöörin lakisäätäinen palvelu ostettiin Maanmittauslaitokselta.

Vakinaista henkilökuntaa on 8.

Teknisten palveluiden henkilöstön jakautuminen

Teknisten palveluiden kustannusten jakautuminen

TUNNUSLUVUT

	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Tekniset palvelut - kustannukset €/as - henkilöstö (vak.)	1 075 122	1 062 129	721 42	830 36
Kuntatekniikan palvelut Liikenneväylät - kustannukset (€/as) Katujen rakentaminen (m) Yksityisteiden hoito (€/as)	68 766 13	68 458 21	75 1 000 16	72 760 16
Maankäyttöpalvelut -kustannukset (€/as) Tontit (myydyt) -asuinrakentaminen (kpl) -liike- ja teollisuus (kpl) -asuinrakentaminen (vuokratut)	20 4 4	9 1 1	20 6 4	51 11 8 3 2
Tilapalvelut - kustannukset (€/as) Energian kulutus -kWh/m ²	470 233	483 274	498 250	468 256

TALOUS

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	Muutettu TA 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
255 Tekniset palvelut						
Toimintatuotot	13 130 544	7 995 229	7 995 229	8 053 202	-57 973	100,7 %
Valmistus omaan käyttöön	123 832	145 000	145 000	140 055	4 945	96,6 %
Toimintakulut	-16 248 451	-11 068 837	-11 068 837	-10 743 298	-325 539	97,1 %
TOIMINTAKATE	-2 994 076	-2 928 608	-2 928 608	-2 550 041	-378 567	87,1 %

Vastuutoimielin:	80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Tekninen johtaja	

Sitovuustaso:	260	Viemärlaitos
---------------	-----	--------------

PALVELUAJATUS

Viemärlaitos huolehtii jätevesien keräilystä ja poisjohtamisesta.

KATSAUS VUODEN 2023 TOIMINTAAN

Viemärlaitoksen talousarvion käyttötalousosan nettomenot olivat 2 006 722 euroa. Tilinpäätös ei ole toteutunut talousarvion mukaisesti, kustannukset olivat arviota korkeammat ja vastaavasti tuloja tuli vähemmän. Laskutettava jätevesimäärä laski edellisvuodesta.

Viemärlaitoksen investointeihin käytettiin toimintavuonna yhteensä 141 570 euroa. Investoinnit kohdentuivat pääasiassa viemäriverkoston rakentamiseen, Pakolan ja keskustan liikennejärjestelyt sekä Niemelänkylän ja Vähäkankaan alueviemärointiin.

Vuoden aikana uusia jätevesiliittymäsopimuksia tehtiin yhteensä 12 kpl. Liittymismaksutuloja viemärlaitokselle kertyi 25 070 euroa.

Jätevesimaksua korotettiin liittymä- ja perusmaksujen osalta 1.1.2023 alkaen, mutta myös vesikolmion nostettua hintoja jäi tulos ennakoitua heikommaksi.

Viemärlaitoksen riskienhallinta kohdistuu taloudellisten, teknisten ja turvallisuusriskien hallintaan. Viemärlaitoksen talouden toteutumista seurataan säännöllisesti.

Tunnusluvut	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2024
Kustannukset (€/as)	105	106	105	130
Viemärien rakentaminen (m)				
- jätevesiviemärit	1 025	600	1 000	560
Laskutettu jätevesi (m ³)	607 501	571 950	1 004 000	617 586
Vuotoveden määrä (%)	45	43	40	48

TALOUS

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	Muutettu TA 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
260 Viemärlaitos						
Toimintatuotot	1 898 309	2 095 607	2 095 607	2 055 494	40 113	98,1 %
Valmistus omaan käyttöön	4 177	5 000	5 000	2 772	2 228	55,4 %
Toimintakulut	-1 619 653	-1 614 725	-1 614 725	-2 006 950	392 225	124,3 %
TOIMINTAKATE	282 833	485 882	485 882	51 316	434 566	10,6 %

Viemärlaitoksen tuloslaskelma

	TA 2023	TP 2023
Liikevaihto	2 095 607	2 055 494
Valmistus omaan käyttöön	5000	2772
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-40 350	-116 960,78
Palvelujen ostot	-1 544 843	-1 859 355,71
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-19 500	-22 058,15
Henkilösivukulut	-3912	-4477,78
Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot	-315 000	-327 898,16
Liiketoiminnan muut kulut	-6120	-4097,5
Liikeyli-/alijäämä	170 882,00	-276 582,28
Rahoitustulot ja -menot		
Korkomenot	0	0
Korvaus peruspääomasta 4,0 %	-144 275,42	-144 275,42
Yli-/alijäämä ennen varauksia	26 606,58	-420 857,70
Poistoeron muutos	0,00	0,00
Varausten muutos	0,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	26 606,58	-420 857,70
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto,%	3,30	-5,35
Voitto, % (sis. korvauksen peruspääomasta)	1,27	-20,47

Vastuutoimielin:	80	Rakennus- ja ympäristölautakunta
Vastuuviranhaltija:	Ympäristöpäällikkö	

Sitovuustaso:	255	Ympäristöpalvelut
----------------------	------------	--------------------------

PALVELUAJATUS

Ympäristöpalvelut vastaavat rakentamiseen ja ympäristönsuojeluun liittyvistä, sektorin lainsäädännön edellyttämistä viranomaistehtävistä Ylivieskan kaupungin alueella. Laeissa tarkoitettuna viranomaisena toimii rakennus- ja ympäristölautakunta.

Viranomaistoiminnan lähtökohtana on asiakaskohtainen, helposti tavoitettava, tasapuolinen ja oikeudenmukainen, sekä myös muuhun kaupungin hallintoon nähden riippumaton palvelutuotanto.

KATSAUS VUODEN 2023 TOIMINTAAN

Rakennus- ja ympäristölautakunta piti vuoden 2023 aikana yksitoista kokousta, joissa käsiteltiin 87 kokousasiaa. Lautakunnan alaisen toiminnan sekä tulot että menot jäivät vuoden 2023 talousarviossa arvioitua pienemmiksi, menojen vastatessa kuitenkin tarkemmin ennakoitua. Kokonaisuutena toiminnan vuoden 2023 nettomenot olivat noin 25 000 euroa budjetoitua suuremmat.

Lupamäärillä mitattuna rakentamisen volyyymi säilyi lähes ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna. Edellisen vuoden selvästi suurempi toimenpidelupien määrä johtui sähkön hinnan kallistumisesta, ja siitä seuranneesta taloudellisempiin lämmitysmuotoihin siirtymisestä (maalämpö, tulisijat). Rakennusluokkia tarkasteltaessa huomion kiinnittää uusien rivitalo- ja kerrostalohankkeiden kokonaisvaltainen puuttuminen, rakennusalan hiljentyminen konkretisoituessa voimakkaimmin juuri asuntorakentamisen saralla. Rakennuksia purettiin lähes saman verran kuin vuonna 2022. Toholammin kunnalle myytiin rakennusvalvonnan palveluja alkuvuonna keskimäärin kahden työpäivän verran viikossa. Karkeasti arvioiden saman verran on palveluja myyty myös Sievin kunnalle, em. kuntien rakennusvalvonnan palvelujen tuottaminen vaatii yhden henkilön koko työpanoksen. Viikon viides työpäivä käytettiin siinä kunnassa missä työtilanne sitä edellytti, ja tarvittaessa aikaresurssien jaossa on poikettu myös edellä mainitusta vakiojärjestelystä.

Rakennusvalvonnassa tehtiin lupapäätöksiä 212 kpl (suluissa vuoden 2022 tiedot, 215) jakautuen seuraavasti:

- Rakennuslupia 127 kpl (87)
 Toimenpidelupia 63 kpl (105)
- Purkamislupia 13 kpl (15)
- Poikkeamis- ja suunnittelutarveratkaisupäätöksiä tehtiin 9 (8)

Asuinrakennusten lupia myönnettiin 2023 seuraavasti:

- Erilliset pientalot 13 kpl (13)
- Rivitaloja 0 kpl (5)
- Kerrostaloja 0 kpl (1).

Vuoden aikana myönnettiin lupa 15 asuinhuoneiston rakentamiseen ja uusia asuinhuoneistoja valmistui 91.

Vuoden aikana myönnettyihin merkittäviin lupiin voidaan lukea mm. Vähäkankaan alakoulu (1620 m²), Ostoskeskus Kärkkäisen automaattivarasto (2500 m²), Maatilayhtymä Maitomehtälän tilakeskus (2270 m²), Vasamanevan aurinkovoimala (57 ha) ja Urakkanevan tuulivoimalat (9 kpl).

Päätöksistä ei jätetty oikaisuvaatimuksia tai valituksia lautakunnan käsiteltäväksi.

Vuonna 2023 sähköisen asiointin (Lupapiste) käyttöaste oli 100 %. Muutama asiakas tuo vuosittain paperisen hakemuksen, joka rakennusvalvonnassa viedään Lupapisteen sähköiseen järjestelmään. Aiemmin kertyneen arkiston sähköiseksi vieminen ja tiedostojen Lupapisteseen siirtäminen jatkui edelleen ja se tullaan saattamaan loppuun, resurssien niin mahdollistaessa, kuluvan vuoden aikana.

Ympäristöpäällikkö antoi yhteensä 45 (59 kpl vuonna 2022) viranhaltijapäätöstä. Merkittävimmät päätökset olivat Ylivieskan Tiili Oy:n tiilitehtaan ympäristölupa, maa-aines- ja ympäristönsuojelulakien mukainen yhteiskäsittelylupa Maansiirtoliike Veljeksen Pakkala Oy:lle sekä kolme eläinsuojatoimintaa koskenutta ns. ilmoituspäätöstä. Asuinkiinteistön energiamuodon muutoksen yhteydessä tapahtuvaan maanlaisen öljysäiliön poistamiseen liittyviä päätöksiä annettiin edelleen runsaasti (8). Koeluonteisesta, eräiden jätejakeiden hyödyntämistä teollisuusprosessien raaka-aineena koskevasta toiminnasta annettiin kolme päätöstä ja maisematyölupapäätöksiä tehtiin seitsemän.

Ympäristönsuojelulain edellyttämässä ns. säännöllisessä valvonnassa jatkettiin kuntayhteistyötä siten, että Ylivieskan kaupunki myi valvontapalveluja Kannuksen, Nivalan ja Oulaisten kaupungeille sekä Merijärven ja Sievin kunnille. Ympäristöviranhaltijapalveluita on myyty Kannuksen ja Oulaisten kaupungeille sekä Merijärven ja elokuusta 2020 alkaen Alavieskan ja Toholammin kunnille.

Ympäristöpalveluiden kaksi ympäristötarkastajan virkaan täytettiin kertomusvuoden aikana. Rakennusvalvonnan paperiarkistoa digitoineen työntekijän sekä hanketoiminnasta vastanneen ympäristöasiantuntijan työsuhteet päättyivät.

Ympäristöpalvelut hallinnoivat 10 vuotta täyttäneitä Kalajoen valuma-alueen vesienhoitoryhmää sekä toiminnan tueksi toteutettavaa vesienhoitohanketta. Lisäksi ELY-keskuksen myöntämän valtionavustuksen turvin toteutettiin Kalajokivarren pengerryspumppaamojen hyödyntämistä vesiensuojelussa koskevaa hanketta yhteistyössä ELY-keskuksen ja Nivalan kaupungin alueellisten maaseutupalveluiden kanssa. Salmelanojan valuma-alueen vesienhallintaa parantava Mutkia matkaan -hanke sai jatkoaikaa 30.6.2024 saakka, syksyn sääolosuhteiden oltua haasteelliset. Katajaojan valuma-alueella käynnistyi samankaltainen hanke. Lisäksi tehtiin yhteistyötä mm. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hallinnoiman ns. Kipsi-hankkeen kanssa, jonka kautta Ylivieskan alueen pelloille voitiin saada kustannuksitta kipsiä maanparannusaineeksi. Kaupunki oli edelleen mukana Pro Agria Oulun vetämässä Pohjois-Pohjanmaan alueella vesienhoitotyötä edistävässä Vyyhti-hankeessa sekä tähän liittyen ns. ydintoimijana. Kaupungin hankkeita esiteltiin useissa tilaisuuksissa ja koulutuksissa. Kalajoen yhteistarkkailun seuraavan tarkkailukauden (vuodet 2025–2030) ohjelman valmistelu käynnistyi yhteistyössä Vesikolmio Oy:n kanssa. Vakinaista henkilökuntaa oli kertomusvuoden lopussa viisi viran- tai toimenhaltijaa. Määräaikaisia työntekijöitä oli kolme.

TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Rakennusvalvonta				
Rakennusluvut				
määrä (kpl)	152	87	110	117
määrä (k-m ²)	29 837	11 596	15 000	11976
Toimenpideluvat				
määrä (kpl)	96	105	100	63
Lupapäätökset yht.				
määrä (kpl)	269	215	210	212
Rakennusvalvonta				
kustannukset (€/as)	23,6	22,1	26	26
tuottojen osuus (%)	63	75	53	50
Ympäristöpalvelut				
Ympäristöluvut (kpl)	11 10 10 10	7	10	11
Henkilöstö				
vakainainen	6	6	6	5
määräaikainen	4	4	4	3

TALOUS

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	Muutettu TA 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
256 Ympäristöpalvelut						
Toimintatuotot	548 366	601 800	601 800	495 933	105 867	82,4 %
Valmistus omaan käyttöön	147	0	0	7 777	-7 777	0,0 %
Toimintakulut	-856 303	-981 354	-981 354	-896 356	-84 998	91,3 %
TOIMINTAKATE	-307 790	-379 554	-379 554	-392 647	13 093	103,4 %

Vastuutoimielin:	80	YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Ympäristöterveydenhuollon johtaja	

Sitovuustaso:	Ympäristöterveydenhuolto
---------------	--------------------------

PALVELUAJATUS

Vuoden 2023 alusta osaksi Ylivieskan kaupungin organisaatiota siirtyi Peruspalvelukuntayhtymä Kalliosta ympäristöterveydenhuolto, joka toimii Ylivieskan, Nivalan, Sievin ja Alavieskan alueella. Ympäristöterveydenhuollon toimielimenä toimii ympäristöterveyslautakunta. Ympäristöterveydenhuolto pitää sisällään terveysvalvonnan ja eläinlääkintähuollon palvelut.

Ympäristöterveydenhuolto on ennaltaehkäisevää kansanterveystyötä. Ympäristöterveydenhuollon lainsäädännön tavoitteena on edistää ja valvoa elinympäristön, elintarvikkeiden ja kansalaisten terveyttä ja turvallisuutta sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia. Ympäristöterveydenhuollon toimialan keskeisiä erityislakeja ovat terveydensuojelulaki (763/1994), elintarvikelaki (297/2021), tupakkalaki (549/2016), sekä eläinlääkintähuoltolaki (765/2009). Lisäksi ympäristöterveydenhuoltoa säätelee lääkelainsäädäntö nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnan osalta.

KATSAUS VUODEN 2023 TOIMINTAAN

Elintarvikelain 27 §:n mukaan kunnan on julkaistava suorittamansa elintarvikevalvonnan tulokset. Tulokset julkaistaan erillisessä valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi -raportissa. Kyseinen ympäristöterveydenhuollon arviointi- ja toteumaraportti sisältää tiedot myös terveydensuojelu-, tupakka- ja nikotiininestevälvonnasta sekä eläinlääkintähuollon valvonnasta, ja eläinten terveyden- ja sairauksien hoidon toteutumisesta. Arviointi- ja toteumaraportti toimitetaan tiedoksi Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle ympäristöterveydenhuollon valvontayksikkötietojen hallintajärjestelmä VYHA:n kautta helmikuun 2024 loppuun mennessä. Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointia hyödynnetään ympäristöterveydenhuollon valvonnan kehittämisessä, valvonnan toimivuuden varmistamisessa ja uusien valvontasuunnitelmien laadinnassa. Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi käsitellään ympäristöterveyslautakunnassa erikseen.

Vuosi 2023 oli ympäristöterveydenhuollon ensimmäinen toimintavuosi osana Ylivieskan kaupungin organisaatiota. Ympäristöterveydenhuollon tavoitteena oli toiminnan vakiinnuttaminen osana uutta organisaatiota. Yleisenä tavoitteena oli terveyshaittojen ehkäiseminen viestinnän ja ennalta ehkäisevän valvontatyön keinoin, ja ehkäisevän päihdetyön vahvistaminen yhteistyössä muiden ehkäisevän päihdetyön toimijoiden kanssa.

Yksikkö täyttää ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueista annetun lain (410/2009) henkilöresurssit koskevat vaatimukset. Yksikön koko on kohtuullisen pieni, 14 henkilötyövuotta. Henkilöstön riittävyys ja sen heijastuminen toimintaan ja talouteen on yksi suurimmista yksikön toimintaa koskevista riskeistä. Vuonna 2023 henkilöresurssissa oli vajausta 0,55 htv:n verran. Lisäksi valvontasuunnitelman mukaista, Kalajoelta hankittavaa 0,5 htv:n suuruista valvontaeläinlääkäriresurssia ei saatu käyttöön, koska virkaa ei saatu täytettyä.

Suunnitelmallisen valvonnan tarkastusten kokonaistoteutusprosentti oli vuonna 2023 42 % (vuonna 2022: 64 %). Alkutuotannon valvontaa, käytännössä maidontuotantotilan hygieniatarkastuksia ei tehty vuonna 2023 resurssivajeen takia lainkaan. Toimintavuonna tarkastamatta jääneiden kohteiden tarkastus siirtyy seuraavalle vuodelle. Valvontasuunnitelman ulkopuolisten tarkastusten ja valvontatoimien osuus on niin korkea, ettei 100-prosenttiseen suunnitelmallisen valvonnan tarkastusten toteutumaan ole

käytännössä mahdollista päästä. Etenkin terveydensuojelulain mukaisessa valvonnassa valvontasuunnitelman ulkopuolisten tarkastusten osuus on suuri.

Valvontasuunnitelman mukainen valvonta on maksullista ja siitä on peritty ympäristöterveyslautakunnan 23.01.2023 § 3 hyväksymän maksutaksan mukaiset valvontamaksut. Kaikkiaan valvontamaksuja on vuonna 2023 laskutettu n. 109 209 € (vuonna 2022: 111 200 €). Kaikki saadut tulot on käytetty ympäristöterveydenhuollon toimintaedellytysten turvaamiseen.

Valtion maksamia korvauksia eläinlääkintähuollon 15 §:n 2 momentin mukaisesta valvonnasta on saatu 95.415 € (vuonna 2022 23.040,71 €). Korvaussumman kasvu johtuu siitä, että toimintavuonna yhteistoiminta-alueella oli oma valvontaeläinlääkäri koko vuoden. Vuonna 2022 yhteistoiminta-alueella oli oma valvontaeläinlääkäri vasta marraskuusta lähtien. Myös muut kunnaneläinlääkärit suorittivat valtion valvontatehtäviä ennakoitua enemmän. Osasyynä tähän olivat vuonna 2023 toiminta-alueella todetut lintuinfluenssatapaukset ja siihen liittyvät taudinvastustustoimet. Valvontatehtävien lisäksi korvauksia eläinlääkintähuollossa on peritty klinikka- ja laitemaksuina sekä laboratoriotarvikkeista 23 685 € (vuonna 2022: 18 292,64 €).

Vuonna 2023 valvontayksikkö käsitteli 105 elintarvike- ja terveydensuojelulain nojalla tehtyä aloitusilmoitusta, kun ilmoituksia vuonna 2022 käsiteltiin 35. Lausuntoja annettiin 33 kpl. Alueella ei todettu laajoja elintarvike- tai vesivälitteisiä epidemioita vuonna 2023.

Eläinlääkintähuollon osalta merkittävä asia oli päivystyksiä koskeva paikallinen sopimus, joka laadittiin keväällä 2023. Eläinlääkintähuollon asiakkaille kyettiin tarjoamaan peruspalvelut tarvetta vastaavasti, kohtuullisessa ajassa. Päiväaikaisten suureläinkäyntien yhteenlasketut käyntimäärät ovat laskeneet muuttaman prosenttiyksikön edelliseen vuoteen verrattuna, ja päivystysaikaisten suureläinkäyntien lukumäärä on vastaavasti noussut. Sekä päivä- että päivystysaikaisten pieneläinkäyntien lukumäärä nousi hieman vuoteen 2022 verrattuna. Yhteistoiminta-alueella pieneläinten hoito painottuu Ylivieskan yhteisvastaanotolle.

Toiminta saatiin vakiinnutettua uutta organisaatiota. Haasteellisimmaksi asiaksi uuteen organisaatioon siirtymisessä osoittautui laskutus, joka saatiin toimimaan loppuvuodesta. Terveyshaittoja ennaltaehkäistiin mm. osallistumalla erilaisiin yhteistyöryhmiin, antamalla lausuntoja sekä kansalaisille ja toiminnanharjoittajille annettavan neuvonnan ja ohjauksen keinoin.

TUNNUSLUVUT	TP 2021 (PPKY Kallion toimintana)	TP 2022 (PPKY Kallion toimintana)	TA 2023	TP 2023
Ympäristöterveyshuolto				
Eläinlääkinnän suoritteet				
- suureläinkäynnit	3123	2881	3123	2782
- pieneläinkäynnit	1861	2203	1861	2260
- praktikoiden th-käynnit ja viranomaistehtävät	252	260	252	259
- valvontaeläinlääkäri, elsu, eläintauti, sivutuote	123	50	123	104
Terveysvalvonta, suunnitelman mukaiset tarkastukset				
- elintarvikelaki	108	86	146	72
- alkutuotannon valvonta	8	42	40	0
- Tupakka	19	4	26	19
- Nikotiini	12	2	19	13
- Terveysterveydensuojelulaki	60	73	97	34
Henkilöstö			14	14

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	Muutettu TA 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
80 Ympäristöturv.huolto						
Toimintatuotot	0	1 052 186	1 052 186	929 127	123 059	88,3 %
Toimintakulut	0	-1 490 373	-1 490 373	-1 367 948	-122 425	91,8 %
TOIMINTAKATE	0	-438 187	-438 187	-438 821	634	100,1 %

Vastuutoimielin:	90	JÄTELAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Jätelautakunnan esittelijä	

Sitovuustaso:	Jätelautakunta
---------------	----------------

PALVELUAJATUS

Jokilaaksojen jätelautakunta (myöhemmin jätelautakunta) on jätelain edellyttämä ja kuntalain mukainen yhteinen lautakunta kuntien omistaman, jätehuollon palvelutehtävästä huolehtivan jätehuoltoyhtiö Vestia Oy:n toimialueella.

Jätelautakunta vastaa ja päättää toimialueellaan kunnalle kuuluvista jätehuollon viranomaistehtävistä siten kuin jätelaissa on säädetty.

Viranomaistoinnin lähtökohtana on asiakaskohtainen, helposti tavoitettava, tasapuolinen ja oikeudenmukainen sekä myös riippumaton palvelutuotanto.

KATSAUS VUODEN 2023 TOIMINTAAN

Jätelautakunnan toiminnan keskeisiä tehtäviä vuonna 2023 olivat:

- jätehuollon liittymisvelvoitteen seuranta
- jätteenkuljetuksen ulkopuolella olevien kiinteistöjen kartoittaminen ja kehottaminen kuljetukseen liittymiseksi
- jätteenkuljetusrekisterin kehittämisen ja ajantasaisemmaksi saamisen selvittäminen
- jätelain uudistuksen täytäntöönpanoon liittyvät toimet ja etenemisen seuranta
- uusien jätehuoltomääräysten soveltaminen ja niistä tiedottaminen
- kompostointi-ilmoitusten kerääminen
- asumisessa syntyvien lietteiden kuljetusjärjestelmän nykytilaselvityksen kilpailuttaminen ja toteuttaminen yhteistyössä konsultin kanssa
- sako- ja umpikaivolietteiden kuljetustietojen kokoaminen
- jätemaksutaksan tarkistaminen ja päivittäminen

Lisäksi keskeinen osa jätelautakunnan toimintaa olivat jätetaksan liittyvät tehtävät, kuten maksuunpano- ja perintäluetteloiden hyväksyminen sekä maksuistutusten käsitteleminen ja maksujen kohtuullistamis- päätökset. Jätelautakunnan alaisia työntekijöitä työllisti myös poikkeamisratkaisut jätehuoltomääräyksistä sekä jätteen kuljetusrekisterin ylläpitotehtävät.

Jätelautakunnan alaisen henkilökunnan määrä oli vuonna 2023 kaksi henkilötyövuotta suunnitellun kolmen sijaan. Jätelautakunnan varsinainen toimistos sihteeri Elina Myllyoja toimi jätehuoltosuunnittelijan sijaisena ja jätehuoltosuunnittelija Anu Linnala toimi varsinaisen esittelijän viransijaisena.

Jätelautakunta kokoontui kertomusvuonna kuusi kertaa ja käsitteli 40 asiaa. Jätelautakunnan puheenjohtaja tulee aina isäntäkunta Ylivieskasta, vuonna 2023 puheenjohtajana toimi Tarmo Hirvelä. Varapuheenjohtaja valitaan vuosittain kuntien aakkosjärjestyksen mukaisesti. Vuonna 2023 varapuheenjohtajana toimi Timo Aitto-oja Pyhännältä.

Jätelautakunnan kesäkuun kokous järjestettiin Vestian Oy:n Ylivieskan jätekeskuksen tiloissa ja samassa yhteydessä toimitusjohtaja Olavi Soinio esitteli yhtiön toimintaa ja saimme tutustua muun muassa lajittelu-pihaan, Vaihtori-konttiin ja etävalvomoon. Varsinaisten kokousten lisäksi konsultti esitteli heinäkuussa etäyhteydellä järjestetyssä palaverissa asumisessa syntyvien jätevesilietteiden kuljetusjärjestelmän nykytilaselvityksen etenemistä. Kaksi muuta vuonna 2023 järjestettyä selvitykseen liittyvää tilannekatsausta järjestettiin varsinaisten kokousten yhteydessä elokuussa ja joulukuussa.

Jätelautakunta hyväksyi 24.8.2023 keskustaajamarajauksen koskien Ylivieskassa 1.7.2024 alkavaa biojätteen erilliskeräystä vähintään yhden huoneiston kiinteistöillä. Lisäksi jätelautakunta hyväksyi 12.12.2023 vuoden 2024 alusta noudatettavan jätemaksutaksan. Taksan muutokset johtuivat yleisestä kustannusten noususta, polton hintatason noususta ja kuljetusten hintojen noususta.

Vuoden 2023 aikana jätelautakunnan esittelijä teki 168 päätöstä jätemaksumuistutuksista, näistä 151 oli perusmaksun muuttamisia vapaa-ajan asunnon perusmaksuksi. Päätöksiä kiinteistön käyttökelttomuudesta tehtiin 28. Jätehuoltomääräyksistä poikkeamispäätöksiä tehtiin 101, joista tyhjennysvälin pidennyspäätöksiä oli 97. Jätemaksujen maksuunpanopäätöksiä tehtiin 119 ja maksujen siirtoja perintään 31.

Esittelijä ja jätehuoltosuunnittelija osallistuivat Suomen Kiertovoima ry:n Jyväskylässä järjestämille Kiertotalouspäiville 10.–11.5. Lisäksi he osallistuivat elokuussa Helsingissä järjestettyyn jätehuoltoviranhaltijoiden verkostotapaamiseen sekä syyskuussa Forssassa järjestettyyn Westenergy Oy:n alueen jätehuoltoviranhaltijoiden tapaamiseen. Marraskuussa (15.–16.11.) Tampereella järjestettyihin jätelautakuntien neuvottelupäiviin osallistui esittelijän ja jätehuoltosuunnittelijan lisäksi kolme jätelautakunnan jäsentä.

Maaliskuussa jätelautakunnan esittelijä piti yhdessä Vestian jäteneuvojan kanssa etäluennon Jokihelmen opistolle uudistuneesta jätelaista, kompostoinnista, lajittelusta ja kierrätyksestä. Toukokuussa esittelijä ja jätehuoltosuunnittelija osallistuivat Ylivieskan Rautapohjan ja Hankkijan kutsusta heidän pihakauden avaajaistilaisuuksiinsa. Tilaisuuksissa kerrottiin asiakkaille jätelautakunnan toiminnasta sekä erityisesti kompostointiin ja kompostointi-ilmoituksiin liittyvistä asioista. Syyskuun 1. päivä osallistuttiin Ylivieskan Kauppojen Yöhön yhdessä Vestian Oy:n kanssa sekä syyskuussa Vestian jäteneuvojan järjestämään taloyhtiöille tarkoitettuun infoon koskien uusia erilliskeräysvelvoitteita.

TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Henkilöstö (htv)	2	3	3	2

TALOUS

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	Muutettu TA 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
264 Jätelautakunta						
Toimintatuotot	147 317	227 423	227 423	192 900	34 523	84,8 %
Toimintakulut	-147 317	-227 423	-227 423	-192 900	-34 523	84,8 %
Toimintakate	0	0	0	0	0	0,0 %

3.1 Tytäryhtiöt

Valtuusto asetti talousarviossa tytäryhteisölle toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka johdettiin kaupunkistrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvotteli tytäryhteisön kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyrittiin varmistamaan, että tytäryhteisön toiminta on kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaista. Konsernijohto pyrki tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Alla on esitetty yhtiöihin kohdistuneiden tavoitteiden toteutuminen ja tunnusluvut.

YLIVIESKAN VUOKRA-ASUNNOT OY

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy on kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö, joka perustettiin vuonna 1989 Ylivieskan kaupungin vuokra-asuntojen hallinnointia varten. Yhtiö vuokraa ja hallinnoi vuokra-asuntoja Ylivieskan alueella.

Toimintaympäristön muutokset

Vuokra-asuntoja on hyvin tarjolla paikkakunnalla, joka vaikeuttaa käyttöasteen nostoa.

Tavoite	Tavoite 2023	TP 2023
Vuokra-asuntojen käyttöaste vähintään	90 %	85,1 %
Toiminnan omarahoitisuusosuus vähintään	100 %	100 %
Yhtiön hallinnassa olevat tilat pidetään hyvässä kunnossa	Kyllä	Asunnot pidetty hyvässä kunnossa
Käyttökate-% on vähintään	30 %	22,7 %
Omavaraisuusaste	40 %	62,7 %

Tunnusluvut	2021	2022	2023
Liikevaihto, t€	3071	3 131	3 096
Tilikauden tulos, t€	242	-1	61
Taseen loppusumma, t€	11 651	11 204	10.722

YLIVIESKAN TEKNOLOGIAKYLÄ YTEK OY

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Ylivieskan Teknologiakylä Ytek Oy on kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö, joka on perustettu 1998. Yhtiö omistaa ja hallinnoi kahta yritys-kiinteistöä Vierimaantiellä.

Toimintaympäristön muutokset

Ei muutoksia.

Tavoite	Tavoite 2023	TP 2023
Yhtiön hallinnassa olevat tilat pidetään hyvässä kunnossa	Kyllä	Kyllä
Käyttökate-% on vähintään	40 %	46,5 %
Omavaraisuusaste	20 %	94,8 %

Tunnusluvut	2021	2022	2023
Liikevaihto, t€	790	673	666
Tilikauden tulos, t€	70	133	143
Taseen loppusumma, t€	2 366	2 273	2 139

VIESKAN TEOLLISUUSTALO OY

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Vieskan Teollisuustalo Oy on kaupungin 62,54 %:sti omistama yhtiö, joka on perustettu 1971. Yhtiö omistaa ja hallinnoi teollisuuskiinteistöä osoitteessa Joutsentie 11.

Toimintaympäristön muutokset

Ei muutoksia.

Tavoite	Tavoite 2023	TP 2023
Yhtiön hallinnassa olevat tilat pidetään hyvässä kunnossa	Kyllä	Kyllä
Käyttökate- % on vähintään	20 %	-4,5 %
Omavaraisuusaste	40 %	70,8 %

Tunnusluvut	2021	2022	2023
Liikevaihto, t€	97	97	107
Tilikauden tulos, t€	2	-7	-25
Taseen loppusumma, t€	249	227	201

YLIVIESKAN TEOLLISUUSKIINTEISTÖT OY

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy on kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö, joka on perustettu 1998. Yhtiö omistaa ja hallinnoi Ylivieskan kaupungille vuokrattua keskuskeittiörakennusta.

Toimintaympäristön muutokset

Ei muutoksia.

Tavoite	Tavoite 2023	TP 2023
Yhtiön hallinnassa olevat tilat pidetään hyvässä kunnossa	Kyllä	Kyllä
Käyttökate- % on vähintään	40 %	92,3 %

Omavaraisuusaste	20 %	5,1 %
------------------	------	-------

Tunnusluvut	2021	2022	2023
Liikevaihto, t€	187	175	197
Tilikauden tulos, t€	2	2	-30
Taseen loppusumma, t€	3 104	3074	2 968

ASUNTO OY RAUDASSATO

Asunto Oy Raudassato on kaupungin 100 %:sti omistama kahden rivitalon yhtiö, joka vuokraa asuntoja. Ryhmäperhepäiväkoti Rastas toimii yhtiön tiloissa.

Toimintaympäristön muutokset

Ei muutoksia.

Tavoite	Tavoite 2023	TP 2023
Yhtiön hallinnassa olevat tilat pidetään hyvässä kunnossa	Kyllä	Kyllä

Tunnusluvut	2021	2022	2023
Liikevaihto, t€	36	43	51
Tilikauden tulos, t€	0	0	0
Taseen loppusumma, t€	265	243	236

4. Tuloslaskelman, rahoitus- ja investointiosan toteutuminen

4.1 Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

Tuloslaskelmaosan tulot ja menot sisältävät myös sisäiset tulot ja menot.

2023						
	TA 2023	Muutokset 2023	TA-Muutettu 2023	TOT 12 2023	Ali/yli (ta-m/tot)	Toteuma-%
Myyntituotot	5 587 486	720	5 588 206	5 432 335	155 871	97,2 %
Maksutuotot	1 482 700	0	1 482 700	1 718 927	-236 227	115,9 %
Tuet ja avustukset	1 582 294	160 000	1 742 294	1 568 502	173 792	90,0 %
Muut toimintatuotot	16 747 442	-30 000	16 717 442	16 666 719	50 723	99,7 %
TOIMINTATUOTOT	25 399 922	130 720	25 530 642	25 386 483	144 159	99,4 %
Valmistus omaan käyttöön	150 000	0	150 000	150 604	-604	100,4 %
Valmistus omaan käyttöön	150 000	0	150 000	150 604	-604	100,4 %
Henkilöstökulut	-34 890 350	-416 964	-35 307 314	-34 942 046	-365 268	99,0 %
Palvelujen ostot	-14 633 166	-113 480	-14 746 646	-14 969 957	223 311	101,5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 959 450	0	-4 959 450	-4 501 230	-458 220	90,8 %
Avustukset	-5 160 000	60 000	-5 100 000	-5 023 301	-76 699	98,5 %
Muut toimintakulut	-13 004 084	-30 550	-13 034 634	-13 848 363	813 729	106,2 %
TOIMINTAKULUT	-72 647 050	-500 994	-73 148 044	-73 284 896	136 852	100,2 %
TOIMINTAKATE	-47 097 128	-370 274	-47 467 402	-47 747 809	280 407	100,6 %
Verotulot	39 177 000	324 000	39 501 000	39 770 164	-269 164	100,7 %
Valtionosuudet	18 828 000	30 486	18 858 486	18 847 362	11 124	99,9 %
Korkotuotot	25 000	0	25 000	984 110	-959 110	3 936,4 %
Muut rahoitustuotot	226 275	0	226 275	296 412	-70 137	131,0 %
Korkokulut	-2 008 000	150 000	-1 858 000	-2 816 997	958 997	151,6 %
Muut rahoituskulut	-151 575	-134 253	-285 828	-304 333	18 505	106,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 908 300	15 747	-1 892 553	-1 840 809	-51 744	97,3 %
VUOSIKATE	8 999 572	-41	8 999 531	9 028 908	-29 377	100,3 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 146 050	-888 950	-7 035 000	-7 033 275	-1 725	100,0 %
Arvon alentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-6 146 050	-888 950	-7 035 000	-7 033 275	-1 725	100,0 %
TILIKAUDEN TULOS	2 853 522	-888 991	1 964 531	1 995 634	-31 103	101,6 %
Poistoeron lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	0	0	0	0,0 %
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0	0	0	0,0 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	2 853 522	-888 991	1 964 531	1 995 634	-31 103	101,6 %

Veroprosentit

Verovuosi	Tulovero- prosentti	Yleinen kiin- teistövero%	Vakituisten asuin- rak. kiinteistö- vero%	Muun asuinra- kennuksen kiin- teistövero%
2011	21,00	1,00	0,55	1,10
2012	21,00	1,00	0,55	1,10
2013	21,50	1,05	0,60	1,10
2014	21,50	1,10	0,65	1,15
2015	21,50	1,30	0,70	1,15
2016	21,50	1,30	0,70	1,15
2017	21,50	1,30	0,70	1,15
2018	21,50	1,30	0,70	1,15
2019	22,00	1,30	0,70	1,15
2020	22,00	1,30	0,70	1,15
2021	23,00	1,30	0,70	1,15
2022	23,00	1,30	0,70	1,15
2023	10,36	1,30	0,70	1,15

Verovuosi	Tuloveroprosentti	Kunnallisveron vero- tettava tulo, 1000 €	Muutos %
2011	21,00	186 749	4,72
2012	21,00	193 362	3,54
2013	21,50	202 802	4,88
2014	21,50	209 033	3,07
2015	21,50	212 342	1,58
2016	21,50	212 195	-0,1
2017	21,50	210 511	-0,8
2018	21,50	213 440	2,1
2019	22,00	219 799	3,0
2020	22,00	225 118	2,4
2021	23,00	236 780	4,3
2022	23,00	248 246	5,1
2023	10,36	277 321	10,4

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 2023	Poikkeama euroa
Peruspalvelujen valtionosuus	9 463 000	244 762	9 707 762	9 706 387	-1375
Verotuloihin perustuva tasaus	6 533 000	0	6 533 000	6 534 374	1374
Opetus- ja kultt.t. muut valtionosuudet	360 000	-177 164	182 836	171 714	-11122
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	0	0	0
Verotulomenetysten kompensatiot	2 472 000	-37 112	2 434 888	2 434 887	-1
Yhteensä	18 828 000	30 486	18 858 486	18 847 362	-11 124

Verorahoituksen kehitys

(Verotulot ja valtionosuudet yhteensä)

Vuosi	Verotulot	Muutos %	Valtionosuus	Muutos %	Yhteensä	Muutos %
2011	45,9	6,5	26,7	5,1	72,6	6,0
2012	46	0,3	27,9	4,4	73,9	1,8
2013	49,9	8,6	28,6	2,7	78,5	6,4
2014	51,3	2,8	29,2	2,0	80,5	2,5
2015	53,3	3,9	30,9	5,7	84,2	4,6
2016	54	1,2	34	10,4	88,1	4,6
2017	54,6	1,0	35,3	3,8	89,9	2,0
2018	53,7	-1,6	35,9	1,7	89,6	-0,3
2019	55,0	2,5	38,0	5,5	93,0	3,8
2020	57,5	4,5	47,5	25,0	105,0	12,9
2021	62,8	9,2	46,0	-3,1	108,7	3,5
2022	66,6	6,0	48,1	5,0	114,6	5,6
2023	39,5	-40,7	18,8	-60,8	58,6	-48,9

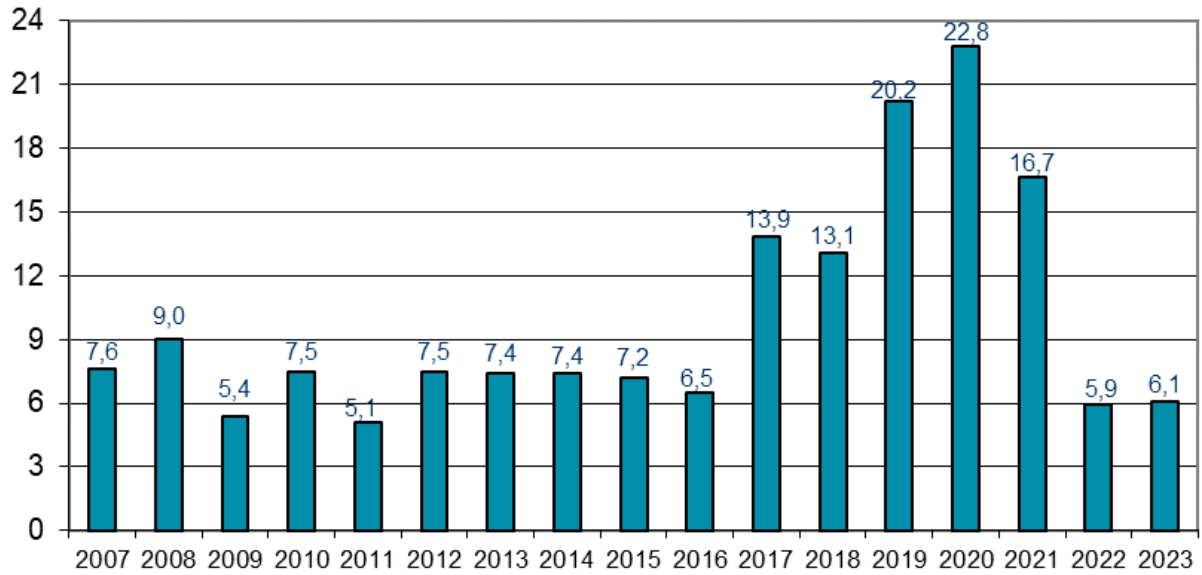
4.2 Investointiosan toteutumisvertailu

	TA 2023	TA-MUUTOS 2023	TA YHTEENSÄ 2023	TOT. 12-2023	Ero talousarvioon	Tot-%
830H Maa- ja vesialueet						
Menot	-300 000	0	-300 000	-341 291	-41 291	113,8 %
Tulot	800 000	0	800 000	101 188	-698 812	12,6 %
Netto	500 000	0	500 000	-240 102	-740 102	-48,0 %
835H Osakkeet ja osuudet						
Menot	-50 000	0	-50 000	-9 499	40 501	19,0 %
Tulot	0	3 361 541	3 361 541	3 495 793	134 252	104,0 %
Netto	-50 000	3 361 541	3 311 541	3 486 294	174 753	105,3 %
840H Irtain						
Menot	-130 000	50 000	-80 000	-58 808	21 192	73,5 %
Netto	-130 000	50 000	-80 000	-58 808	21 192	73,5 %
860H Muut liikennealuehankkeet						
Menot	-900 000	-585 036	-1 485 036	-1 125 847	359 189	75,8 %
Tulot	0	220 979	220 979	220 979	0	100,0 %
Netto	-900 000	-364 057	-1 264 057	-904 868	359 189	71,6 %
861H Keskustan liikennejärjestelyt						
Menot	-700 000	-22 811	-722 811	-725 338	-2 527	100,3 %
Netto	-700 000	-22 811	-722 811	-725 338	-2 527	100,3 %
862H Junnikankankaan liikennejärjestelyt						
Menot	-400 000	350 000	-50 000	-18 255	31 746	36,5 %
Netto	-400 000	350 000	-50 000	-18 255	31 746	36,5 %
863H Kiviojan alikulun kunnallistekn.						
Menot	-600 000	570 000	-30 000	0	30 000	0,0 %
Netto	-600 000	570 000	-30 000	0	30 000	0,0 %
864H Savelantien kev.liik.väylä						
Menot	-200 000	57 465	-142 535	-73 982	68 553	51,9 %
Netto	-200 000	57 465	-142 535	-73 982	68 553	51,9 %
865H Asemakaava-alueen laaj.						
Menot	-300 000	0	-300 000	-193 569	106 431	64,5 %
Netto	-300 000	0	-300 000	-193 569	106 431	64,5 %

	TA 2023	TA-MUUTOS 2023	TA YHTEENSÄ 2023	TOT. 12-2023	Ero talousarvioon	Tot-%
900H Puistot						
Menot	-80 000	0	-80 000	-158 667	-78 667	198,3 %
Tulot	0	0	0	72 624	72 624	0,0 %
Netto	-80 000	0	-80 000	-86 043	-6 043	107,6 %
905H Liikunta-alueet						
Menot	-80 000	0	-80 000	-101 529	-21 529	126,9 %
Netto	-80 000	0	-80 000	-101 529	-21 529	126,9 %
910H Viemärlaitos						
Menot	-360 000	130 000	-230 000	-112 985	117 015	49,1 %
Netto	-360 000	130 000	-230 000	-112 985	117 015	49,1 %
880 Muut talonrakennushankkeet						
Menot	-400 000	0	-400 000	-397 575	2 425	99,4 %
Netto	-400 000	0	-400 000	-397 575	2 425	99,4 %
881H Vähäkankaan koulu						
Menot	-2 000 000	-1 000 000	-3 000 000	-2 662 121	337 879	88,7 %
Tulot	0	0	0	113 040	113 040	0,0 %
Netto	-2 000 000	-1 000 000	-3 000 000	-2 549 081	450 919	85,0 %
882H Liikuntakeskus						
Menot	-100 000	0	-100 000	-116 596	-16 596	116,6 %
Netto	-100 000	0	-100 000	-116 596	-16 596	116,6 %
YHTEENSÄ						
Menot yhteensä	-6 600 000	-450 382	-7 050 382	-6 096 060	954 322	86,5 %
Tulot yhteensä	800 000	3 582 520	4 382 520	4 003 624	-378 896	91,4 %
NETTO YHTEENSÄ	-5 800 000	3 132 138	-2 667 862	-2 092 435	575 427	78,4 %

Vuoden 2023 suurimmat investoinnit olivat Vähäkankaan koulu 2,549 milj.euroa ja keskustan liikennejärjestelyt 0,7 milj.euro. Peruspalvelukuntayhtymä Kallion purkamisen vuoksi kaupungin investointiosaan kirjautui 3,5 miljoonaa euroa tuloja. Nettoinvestoinnit olivat 2,1 miljoonaa euroa ja bruttoinvestoinnit 6,1 miljoonaa euroa.

Investointimenot (brutto)=, milj. euroa

4.3 Rahoitusosan toteutumisvertailu

Toimintakertomuksessa esitetään toteutumisvertailu talousarvion rahoitusosasta.

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

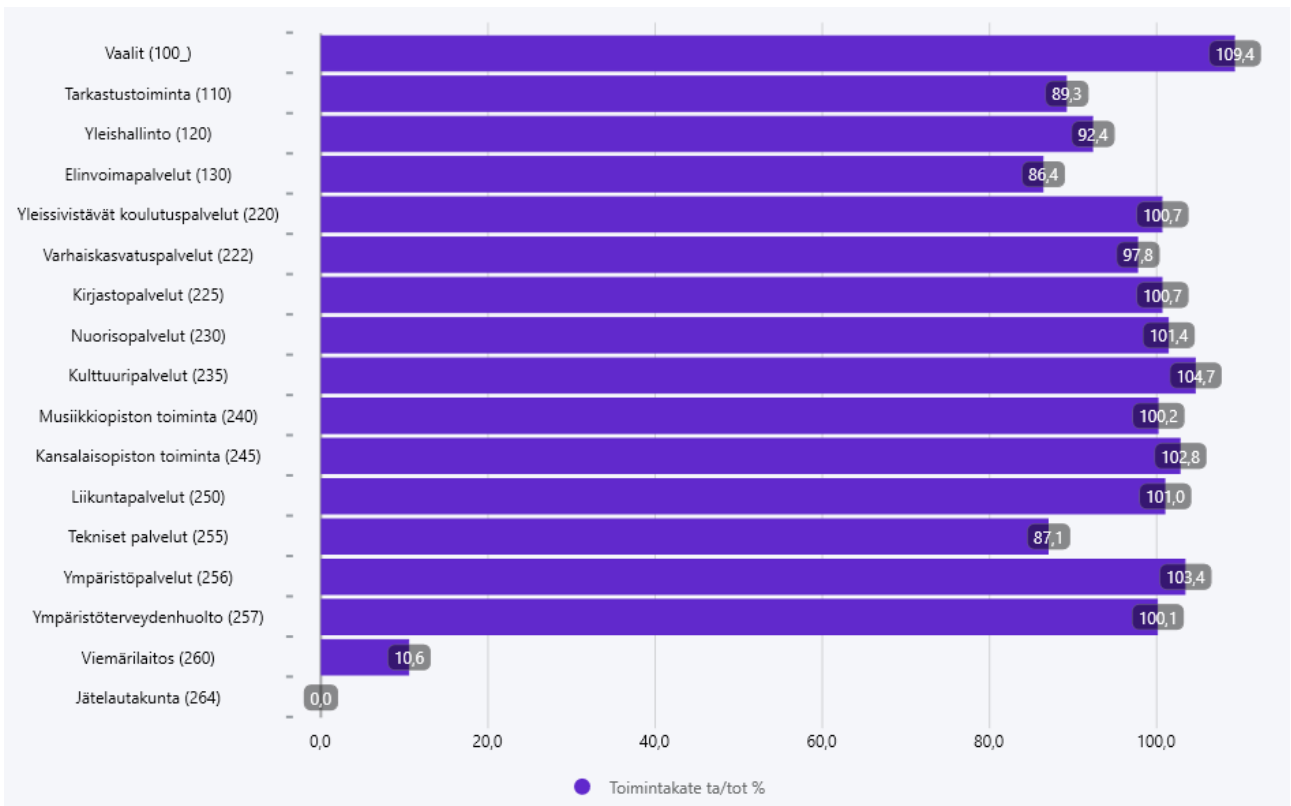
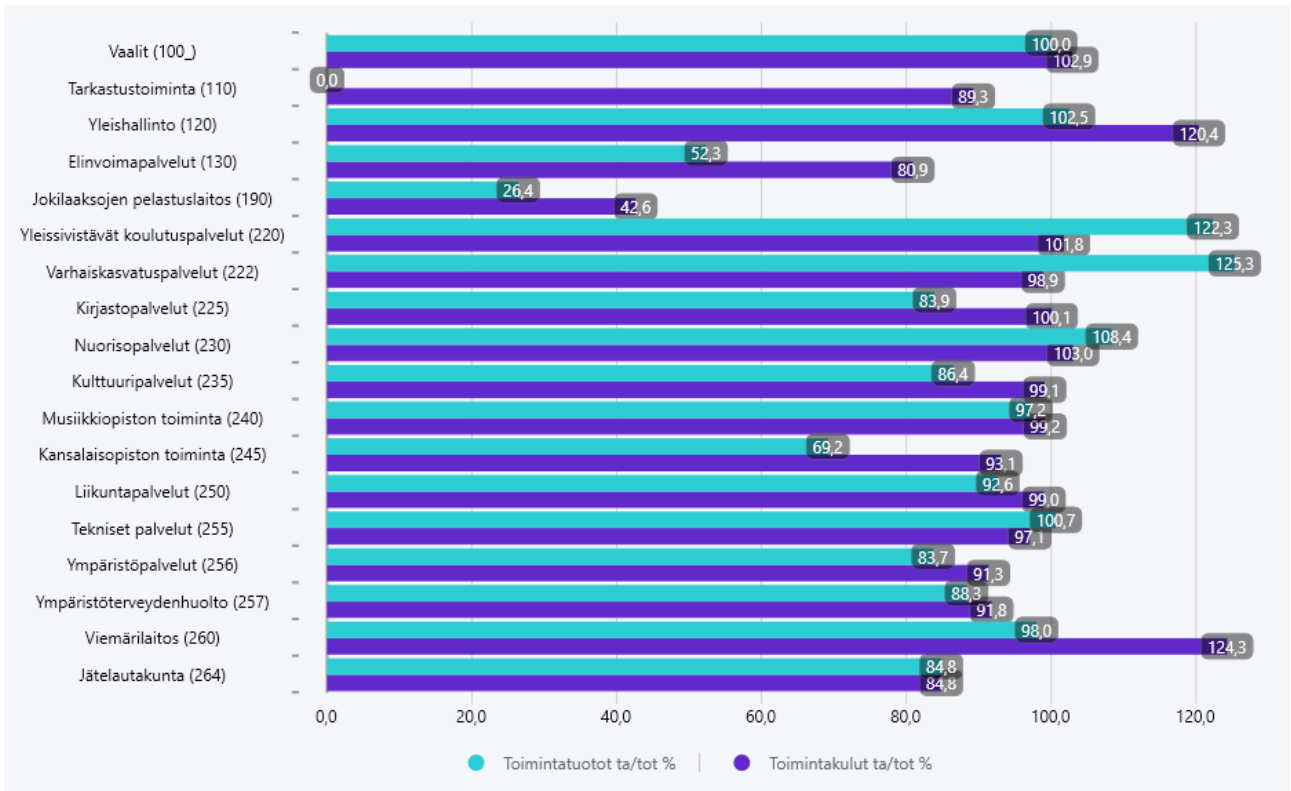
	TA-alkuperäinen 2023	TA-muutokset vuoden aikana 2022	TA-muutettu 2023	TP 2023	Poikkeama (ta-muutettu/ tp)
Toiminta					
Vuosikate	8 999 572	-41	8 999 531	9 028 908	29 377
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-300 000	0	-300 000	-200 574	99 426
Toiminnan rahavirta	8 699 572	-41	8 699 531	8 828 334	228 228
Investoinnit					
Investointimenot	-6 600 000	-450 382	-7 050 382	-6 104 889	945 493
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	220 979	220 979	406 643	185 664
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot	800 000	3 361 541	4 161 541	3 797 556	-363 985
Investointien rahavirta	-5 800 000	3 132 138	-2 667 862	-1 900 691	767 172
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2 899 572	3 132 097	6 031 669	6 927 644	895 974
Rahoitus					
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	74 350	0	74 350	224 352	150 002
Antolainauksen muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 800 000	0	1 800 000	45 000 000	43 200 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 866 670	0	-4 866 670	-4 866 670	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	92 748	-3 132 097	-3 039 349	-44 500 593	-41 461 244
Lainakannan muutokset	-2 973 922	-3 132 097	-6 106 019	-4 367 263	1 738 755
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	-5 243 480	-5 243 480
Rahoituksen rahavirta	-2 899 572	-3 132 097	-6 031 669	-7 752 106	-1 720 437
RAHAVAROJEN MUUTOS	0	0	0	-824 463	824 463
Lainakannan muutos	-2 973 922	-3 132 097	-6 106 019	-4 367 263	1 738 755

4.4 Yhteenvedo valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Yhteenvedo valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta käyttötaloudessa :

Sitovuustaso (toimintakate)	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA-Muutettu 2023	TP 2023	Ali/yli (TA-m/TOT)	To-teuma-%
Vaalit	-6 357	-1 937	-12 417	-13 579	1 162	109,4 %
Tarkastustoiminta	-59 389	-59 910	-59 910	-53 472	-6 438	89,3 %
Yleishallinto	5 855 990	5 522 432	5 522 432	5 101 634	420 798	92,4 %
Elinvoimapaalvelut	-2 309 767	-2 512 412	-2 452 412	-2 120 034	-332 378	86,4 %
Jokilaaksojen pelastuslaitos	-340 172	-4 500	-13 200	-18 103	4 903	137,1 %
Yleissivistävät koulutuspalvelut	-26 758 042	-28 037 446	-28 328 540	-28 523 880	195 340	100,7 %
Varhaiskasvatuspalvelut	-11 997 372	-13 158 768	-13 158 768	-12 865 253	-293 515	97,8 %
Nuorisopalvelut	-370 531	-506 916	-506 916	-514 254	7 338	101,4 %
Kirjastopalvelut	-825 843	-836 846	-836 846	-842 643	5 797	100,7 %
Kulttuuripalvelut	-757 186	-718 529	-748 529	-783 453	34 924	104,7 %
Musiikkiopisto	-948 074	-994 171	-994 171	-996 290	2 119	100,2 %
Kansalaisopisto	-700 037	-712 040	-712 040	-732 294	20 254	102,8 %
Liikuntapalvelut	-2 143 157	-2 115 618	-2 205 618	-2 228 304	22 686	101,0 %
Tekniset palvelut	-2 994 076	-2 928 608	-2 928 608	-2 550 041	-378 567	87,1 %
Viemärilaitos	282 833	485 882	485 882	51 316	434 566	10,6 %
Ympäristöpalvelut	-307 790	-379 554	-379 554	-392 647	13 093	103,4 %
Ympäristöterveydenhuolto	0	-438 187	-438 187	-438 821	634	100,1 %
Jätelautakunta	0	0	0	0	0	100 %

Tulolaskelman osa	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA-Muutettu 2023	TP 2023	Ali/yli (TA-m/TOT)	To-teuma-%
Verotulot	66 576 790	39 177 000	39 501 000	39 770 164	269 164	100,7
Valtionosuudet	48 071 040	18 828 000	18 858 486	18 847 362	-11 124	99,9
Korkotuotot	236 913	25 000	25 000	984 110	959 110	3936,4
Muut rahoitustuotot	256 211	226 275	226 275	296 412	70 137	131,0
Korkokulut	-1 199 916	-2 008 000	1 858 000	-2 816 997	-958 997	151,6
Muut rahoituskulut	-146 976	-151 575	-285 828	-304 333	-18 505	106,5

Investointiosia

Investointiosan sitovat määrärahat. Sitova määräraha on bruttomenot, paitsi maa- ja vesialueissa nettomenot.

	TA 2023	TA-MUUTOS 2023	TA YHT. 2023	TP 2023	Ali/yli	Tot-%
830H Maa- ja vesialueet						
Menot	-300 000	0	-300 000	-341 291	-41 291	113,8 %
Tulot	800 000	0	800 000	101 188	-698 812	12,6 %
Netto	500 000	0	500 000	-240 102	-740 102	-48,0 %
835H Osakkeet ja osuudet						
Menot	-50 000	0	-50 000	-9 499	40 501	19,0 %
Tulot	0	3 361 541	3 361 541	3 495 793	134 252	104,0 %
Netto	-50 000	3 361 541	3 311 541	3 486 294	174 753	105,3 %
840H Irtain						
Menot	-130 000	50 000	-80 000	-58 808	21 192	73,5 %
Netto	-130 000	50 000	-80 000	-58 808	21 192	73,5 %
860H Muut liikennealuehankkeet						
Menot	-900 000	-585 036	-1 485 036	-1 125 847	359 189	75,8 %
Tulot	0	220 979	220 979	220 979	0	100,0 %
Netto	-900 000	-364 057	-1 264 057	-904 868	359 189	71,6 %
861H Keskustan liikennejärjestelyt						
Menot	-700 000	-22 811	-722 811	-725 338	-2 527	100,3 %
Netto	-700 000	-22 811	-722 811	-725 338	-2 527	100,3 %
862H Junnikankankaan liikennejärjestelyt						
Menot	-400 000	350 000	-50 000	-18 255	31 746	36,5 %
Netto	-400 000	350 000	-50 000	-18 255	31 746	36,5 %
863H Kiviojan alikulun kunnallistekn.						
Menot	-600 000	570 000	-30 000	0	30 000	0,0 %
Netto	-600 000	570 000	-30 000	0	30 000	0,0 %
864H Savelantien kev.liik.väylä						
Menot	-200 000	57 465	-142 535	-73 982	68 553	51,9 %
Netto	-200 000	57 465	-142 535	-73 982	68 553	51,9 %
865H Asemakaava-alueen laaj.						
Menot	-300 000	0	-300 000	-193 569	106 431	64,5 %
Netto	-300 000	0	-300 000	-193 569	106 431	64,5 %

	TA 2023	TA-MUUTOS 2023	TA YHT. 2023	TP 2023	Ali/yli	Tot-%
900H Puistot						
Menot	-80 000	0	-80 000	-158 667	-78 667	198,3 %
Tulot	0	0	0	72 624	72 624	0,0 %
Netto	-80 000	0	-80 000	-86 043	-6 043	107,6 %
905H Liikunta-alueet						
Menot	-80 000	0	-80 000	-101 529	-21 529	126,9 %
Netto	-80 000	0	-80 000	-101 529	-21 529	126,9 %
910H Viemärlaitos						
Menot	-360 000	130 000	-230 000	-112 985	117 015	49,1 %
Netto	-360 000	130 000	-230 000	-112 985	117 015	49,1 %
880 Muut talonrakennushankkeet						
Menot	-400 000	0	-400 000	-397 575	2 425	99,4 %
Netto	-400 000	0	-400 000	-397 575	2 425	99,4 %
881H Vähäkankaan koulu						
Menot	-2 000 000	-1 000 000	-3 000 000	-2 662 121	337 879	88,7 %
Tulot	0	0	0	113 040	113 040	0,0 %
Netto	-2 000 000	-1 000 000	-3 000 000	-2 549 081	450 919	85,0 %
882H Liikuntakeskus						
Menot	-100 000	0	-100 000	-116 596	-16 596	116,6 %
Netto	-100 000	0	-100 000	-116 596	-16 596	116,6 %
YHTEENSÄ						
Menot yhteensä	-6 600 000	-450 382	-7 050 382	-6 096 060	954 322	86,5 %
Tulot yhteensä	800 000	3 582 520	4 382 520	4 003 624	-378 896	91,4 %
NETTO YHTEENSÄ	-5 800 000	3 132 138	-2 667 862	-2 092 435	575 427	78,4 %

Rahoitusosa

Sitovuus saamisten bruttolisäys, lainakannan nettomuutos	Alkuperäinen TA 2023	TA-Muutettu 2023	TP 2023	Ali/yli (TA/TOT)
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	74 350	74 350	224 352	150 002
Lainakannan muutos	-2 973 922	-6 106 019	-4 367 263	1 738 755
- Lyhytaikaisten lainojen muutos	92 748	-3 039 349	-44 500 593	-41 461 244
- Pitkäaikaisten lainojen muutos	-3 066 670	-3 066 670	40 133 330	37 066 660

5. Tilinpäätöslaskelmat

YLIVIESKAN KAUPUNKI TUOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	Muutos %
Toimintatuotot			
Myyntituotot	5 351 137,90	22 336 999,54	-76,04
Maksutuotot	1 714 135,16	1 721 872,76	-0,45
Tuet ja avustukset	1 568 502,28	1 607 506,02	-2,43
Vuokratuotot	5 078 393,07	3 968 858,07	27,96
Muut toimintatuotot	429 044,96	3 331 135,73	-87,12
Toimintatuotot	14 141 213,37	32 966 372,12	-57,10
Valmistus omaan käyttöön	150 603,75	128 155,50	
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-28 413 019,75	-40 182 020,47	-29,29
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-5 643 519,02	-8 101 943,89	-30,34
Muut henkilösivukulut	-560 526,17	-882 744,17	-36,50
Palvelujen ostot	-14 722 384,90	-70 082 394,71	-78,99
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-4 501 230,13	-7 497 710,21	-39,97
Avustukset	-5 023 300,51	-5 140 862,92	-2,29
Vuokratulot	-2 810 517,05	-5 735 871,74	
Muut toimintakulut	-365 128,53	-635 647,94	-42,56
Toimintakulut	-61 889 022,31	-138 259 196,05	-55,24
TOIMINTAKATE	-47 747 808,94	-105 164 668,43	-54,60
Verotulot	39 770 163,58	66 576 790,40	-40,26
Valtionosuudet	18 847 362,30	48 071 040,00	-60,79
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	984 110,17	236 913,12	315,39
Muut rahoitustuotot	152 136,64	111 936,18	35,91
Korkokulut	-2 816 997,22	-1 199 916,11	134,77
Muut rahoituskulut	-160 058,30	-2 700,66	5826,64
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 840 808,71	-853 767,47	115,61
VUOSIKATE	9 028 908,23	8 629 394,50	4,63
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 033 274,71	-6 119 493,88	14,93
Arvonalentumiset	0,00	-175 436,83	
TILIKAUDEN TULOS	1 995 633,52	2 334 463,79	-14,51
Poistoeron lisäys- tai vähennys+	0,00	515 191,85	-100,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 995 633,52	2 849 655,64	-29,97

YLIVIESKAN KAUPUNKI RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022	Muutos %
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	9 028 908,23	8 629 394,50	4,63
Satunnaiset erät, netto	0,00	0,00	
Tulorahoituksen korjaukset	-200 574,44	-887 508,24	-77,40
	<u>8 828 333,79</u>	<u>7 741 886,26</u>	14,03
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-6 104 888,99	-5 862 035,82	4,14
Rahoitusosuudet investointimenoihin	406 643,01	-32 942,80	-1334,39
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 797 555,90	1 876 232,02	102,40
	<u>-1 900 690,08</u>	<u>-4 018 746,60</u>	-52,70
Toiminnan ja investointien rahavirta	6 927 643,71	3 723 139,66	86,07
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00	
Antolainasaamisten vähennykset	224 352,00	104 352,00	115,00
	<u>224 352,00</u>	<u>104 352,00</u>	115,00
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	45 000 000,00	0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 866 670,00	-6 733 332,00	-27,72
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-44 500 593,44	-500 000,00	8800,12
	<u>-4 367 263,44</u>	<u>-7 233 332,00</u>	-39,62
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	6 499,80	9 615,97	-32,41
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 113,07	15 812,86	-107,04
Saamisten muutos	1 628 898,64	3 193 342,65	-48,99
Korottomien velkojen muutos	-5 243 480,24	-1 004 346,88	422,08
	<u>-3 609 194,87</u>	<u>2 214 424,60</u>	-262,99
Rahoituksen rahavirta	-7 752 106,31	-4 914 555,40	57,74
Rahavarojen muutos	-824 462,60	-1 191 415,74	-30,80
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	1 636 581,73	2 461 044,33	
Rahavarat 1.1.	2 461 044,33	3 652 460,07	
	<u>-824 462,60</u>	<u>-1 191 415,74</u>	

YLIVIESKAN KAUPUNKI TASE

VASTAAVAA	31.12.2023	31.12.2022	Muutos-%
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	3 712 668,61	3 867 939,85	-4,01
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	3 712 668,61	3 867 939,85	-4,01
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	18 231 571,99	17 991 469,55	1,33
Rakennukset	87 793 214,48	90 129 295,79	-2,59
Kiinteät rakenteet ja laitteet	18 590 626,79	20 233 794,01	-8,12
Koneet ja kalusto	278 110,59	667 790,22	-58,35
Muut aineelliset hyödykkeet	138 977,38	138 977,38	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 761 447,35	2 362 898,77	101,51
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	129 793 948,58	131 524 225,72	-1,32
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	7 708 870,13	10 941 691,55	-29,55
Muut lainasaamiset	2 176 944,00	2 401 296,00	-9,34
Sijoitukset yhteensä	9 885 814,13	13 342 987,55	-25,91
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Muut toimeksiantojen varat	111 921,91	0,00	
Toimeksiantojen varat yhteensä	111 921,91	0,00	
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	35 080,92	33 967,85	3,28
Vaihto-omaisuus yhteensä	35 080,92	33 967,85	3,28
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Lainasaamiset	2 600,00	785 991,92	-99,67
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	2 537 088,90	2 618 974,85	-3,13
Lainasaamiset	0,00	0,00	
Muut saamiset	878 868,73	992 090,83	-11,41
Siirtosaamiset	2 513 797,53	3 164 196,20	-20,55
Saamiset yhteensä	5 932 355,16	7 561 253,80	-21,54
Rahat ja pankkisaamiset	1 636 581,73	2 461 044,33	-33,50
VASTAAVAA YHTEENSÄ	151 108 371,04	158 791 419,10	-4,84

YLIVIESKAN KAUPUNKI TASE

VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022	Muutos-%
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	19 876 607,30	18 552 538,37	7,14
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 864 224,13	-985 431,51	-289,18
Tilikauden yli-/alijäämä	1 995 633,52	2 849 655,64	-29,97
Oma pääoma yhteensä	23 736 464,95	20 416 762,50	16,26
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET			
Poistoero	0,00	302 966,25	-100,00
PAKOLLISET VARAUKSET			
Muut pakolliset varaukset	322 199,50	322 199,50	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Muut toimeksiantojen pääomat	135 024,58	16 602,87	713,26
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	135 024,58	16 602,87	713,26
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	66 600 000,00	39 800 000,00	67,34
Saadut ennakot	150,00	150,00	0,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 270 461,93	2 235 955,93	1,54
Pitkäaikainen yhteensä	68 870 611,93	42 036 105,93	63,84
Lyhytaikainen			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	18 699 406,56	4 866 670,00	284,23
Joukkovelkakirjalainat/kuntatodistuslainat	29 000 000,00	74 000 000,00	-60,81
Saadut ennakot	22 481,31	15 375,28	46,22
Ostovelat	2 825 216,00	6 714 633,93	-57,92
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 216 974,80	2 567 058,62	-13,64
Siirtovelat	5 279 991,41	7 533 044,22	-29,91
Lyhytaikainen yhteensä	58 044 070,08	95 696 782,05	-39,35
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	151 108 371,04	158 791 419,10	-4,84

KONSERNITULOSLASKELMA

	KONSERNI	KONSERNI
	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Toimintatuotot	29 915 809,86	100 423 061,64
Toimintakulut	-81 071 713,73	-208 009 896,44
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	42 408,41	-30 256,09
Toimintakate	-51 113 495,47	-107 617 090,89
Verotulot	39 519 773,92	66 344 621,96
Valtionosuudet	24058593,32	53 120 009,78
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	1 021 266,83	216 932,58
Muut rahoitustuotot	298 560,50	285 066,39
Korkokulut	-2 931 438,71	-1 295 620,11
Muut rahoituskulut	-214 051,07	-160 117,30
Vuosikate	10 639 209,33	10 893 802,41
Poistot ja arvonalentumiset:		
Poistot	-8 457 581,27	-8 384 819,36
Omistuksen eliminointi erot	0,00	25,42
Arvonalentumiset	-196 000,00	-668 412,06
Tilikauden tulos	1 985 628,06	1 840 596,41
Tilinpäätössiirrot	-269 935,66	-8 132,69
Tilikauden verot	-48 060,01	-24 190,22
Laskennalliset verot	824,90	-9 749,28
Vähemmistöosuudet	-8 024,06	-3 398,06
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	1 660 433,22	1 795 126,16

YLIVIESKAN KAUPUNGIN KONSERNIN
KONSERNIRAAHOITUSLASKELMA
1.1.- 31.12.2023
1.1.- 31.12.2022
Toiminnan rahavirta

Vuosikate	10 639 209,33	10 893 802,41
Tilikauden verot	-48 060,01	-24 190,22
Tulorahoituksen korjaukset	-161 451,91	-929 138,64
Toiminnan rahavirta yhteensä	<u>10 429 697,41</u>	<u>9 940 473,55</u>

Investointien rahavirta

Investointimenot	6 607 491,15	9 735 244,83
Rahoitusosuudet investointi menoihin	-564 608,08	14 845,01
Pysyvien vastaavien luovutustulo	-319 903,80	-2 019 548,42
Investointien rahavirta yhteensä	<u>-5 722 979,28</u>	<u>-7 730 541,42</u>

Toiminnan ja investointien rahavirta
4 706 718,13
2 209 932,13
Rahoituksen rahavirta
Antolainojen muutokset

Antolainojen lisäykset	0,00	-30 000,00
Antolainojen vähennykset	-224 352,00	0,00

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-45 000 000,00	-2 854 200,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	6 006 192,21	7 514 268,39
Lyhytaikaisten lainojen muutos	44 492 082,89	649 780,67

Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
------------------------	------	------

Muut maksuvalmiuden muutokset

Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	-374 127,25	105 069,77
Vaihtomaisuuden muutos	38 003,82	245 102,09
Saamisten muutos	7 586 593,25	5 620 564,65
Korottomien velkojen muutos	-12 112 877,53	-3 540 275,87

Muut maksuvalmiuden muutokset yht.
-4 862 407,71
2 430 460,65
Rahoituksen rahavirta yhteensä
-10 136 330,81
-2 849 388,41
RAHAVAROJEN MUUTOS
-5 429 612,68
-639 456,27
Rahavarat 31.12
5 683 261,78
11 901 400,73
Rahavarat 1.1.
11 112 874,46
12 540 857,11
RAHAVAROJEN MUUTOS
-5 429 612,68
-639 456,27

KONSERNITASE	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet:		
Aineettomat oikeudet	108 770,74	236 370,24
Muut pitkävaikutteiset menot	3 683 964,35	3 913 106,52
Ennakkomaksut	0,00	179 917,08
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	<u>3 792 735,09</u>	<u>4 329 393,84</u>
Aineelliset hyödykkeet:		
Maa- ja vesialueet	19 534 190,08	19 604 804,75
Rakennukset	102 303 609,25	108 625 402,03
Kiinteät rakenteet ja laitteet	18 703 139,21	20 580 168,38
Koneet ja kalusto	891 311,40	2 396 231,94
Muut aineelliset hyödykkeet	198 207,40	232 282,30
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 828 967,17	9 971 078,39
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	<u>146 459 424,50</u>	<u>161 409 967,79</u>
Sijoitukset:		
Osakkuusyhtiöosuudet	2 355 141,31	2 461 626,64
Muut osakkeet ja osuudet	1 476 198,00	1 579 631,13
Muut lainasaamiset	0	358,24
Muut saamiset	14 504,39	24 733,60
Sijoitukset yhteensä	<u>3 845 843,68</u>	<u>4 066 349,60</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	540 628,32	230 254,08
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	5 410,69	5 416,66
Muut toimeksiantojen varat	412 983,77	373 528,69
Toimeksiantojen varat yhteensä	<u>959 022,78</u>	<u>609 199,43</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus:		
Aineet ja tarvikkeet	15 992,55	261 987,14
Keskeneräiset tuotteet	124 339,92	144 368,44
Valmiit tuotteet	0	9,00
Vaihto-omaisuus yhteensä	<u>140 332,47</u>	<u>406 355,58</u>
SAAMISET		
Pitkäaikaiset saamiset:		
Muut saamiset	16 320,90	16 731,68
Myyntisaamiset	0,00	8 832,77
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset (ly)	2 015 766,80	5 982 826,75
Muut saamiset (ly)	1 058 551,98	1 461 941,58
Siirtosaamiset (ly)	2 847 942,65	4 011 754,00
Saamiset yhteensä	<u>5 944 386,71</u>	<u>11 482 086,77</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	79,89	228,50
Sijoitukset rahamarkkinainstrumenteihin	0	132 172,95
Rahoitusarvopaperit yhteensä	<u>79,89</u>	<u>132 401,45</u>
Rahat ja pankkisaamiset	5 513 181,89	12 137 559,29
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>166 655 007,02</u>	<u>194 573 313,75</u>

KONSERNITASE	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	19 876 607,30	18 552 538,37
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma		2 388,27
Muut omat rahastot	310 416,79	451 369,25
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	12 868 687,91	11 150 652,90
Tilikauden yli-/alijäämä	1 660 433,22	1 795 126,16
Oma pääoma yhteensä	<u>34 716 145,22</u>	<u>31 952 074,95</u>
Vähemmistöosuudet	52 773,53	89 779,37
POISTOERO JA VAPAAHT.VARAUK.		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	406 199,50	726 508,76
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	540 628,32	230 254,08
Lahjoitusrahastojen pääomat	5 410,69	5 509,75
Muut toimeksiantojen pääomat	436 109,76	770 781,92
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	<u>982 148,76</u>	<u>1 006 545,75</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen:		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	65 050 503,81	52 982 131,59
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Saadut ennakot	150,00	150,00
Liittymismaksut ja muut velat	2 270 462	2 235 955,93
Laskennalliset verovelat	0	1 728,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	<u>67 321 115,74</u>	<u>55 243 223,65</u>
Lyhytaikainen:		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta (ly)	5 415 240,09	5 825 162,34
Lainat julkisyhteisöiltä (ly)	0	0,00
Lainat muilta luotonantajilta (ly)	47 699 406,56	74 000 000,00
Saadut ennakot (ly)	43 349,18	36 328,96
Ostovelat (ly)	3 104 462,00	9 919 245,40
Liittymismaksut ja muut velat (ly)	905 506,29	1 912 212,07
Siirtyvät korot	1 117,93	1 164,53
Siirtovelat (ly)	6 007 541,91	13 811 496,41
Lyhyt aikainen vieras pääoma yhteensä	<u>63 176 623,97</u>	<u>105 555 181,32</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>166 655 007,02</u>	<u>194 573 313,75</u>

6. Tilinpäätöksen liitetiedot

6.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

6.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvotusperiaatteet ja -menetelmät ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvät vastaavat

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankokohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihintahankinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintamenoa tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemman todennäköiseen arvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronavaihtosopimuksia, joilla hallitaan lainoihin liittyvää korkoriskiä tavoitteena korkotason muutosten vaikutusten tasaamisen, kassavirtojen parempi ennakoitavuus sekä korkokustannusten alentaminen. Kaikki koronavaihtosopimukset on tehty kaupungin rahoitustoiminnasta linjattujen periaatteiden ja ohjeistuksen mukaisesti olemassa olevien tai tulevien lainojen korkoriskin suojaamistarkoituksessa. Kaupunki on sitonut lainojen vaihtuvan koron koronavaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Lainasalkun suojausaste on pyritty valtuuston hyväksymien rahoituksen periaatteiden mukaisesti pitämään 40–85 prosentin välillä. Johdannaissopimuksia on solmittu heti voimassa olevina sekä tulevaisuudessa voimaan astuvina. Tässä tarkasteluhorisonttina on ollut valtuuston talousarvion yhteydessä laatima taloussuunnitelmakausi ja sen aikana arvioitu velan määrän kehitys sekä sen jälkeinen ennakoitu lainamäärä huomioiden tulevat investointitarpeet. Koska kaupungin lainasalkku koostuu useista eri tyyppisistä lainoista, joiden korkopäivät hajautuvat, on korkomenojen portfoliosuojaus nähty perusteltuna toimintatapana. Pitkän aikavälin toimintatapana on yhtenäistää velkakirjojen ehtoja koronavaihtosopimusten ehtojen kanssa. Nykyiset kuntatodistuslainat mahdollistavat sen nopeasti ja riskittömästi. Velkakirjojen ja swapien ehtojen eroavaisuudet ovat siten epäolennaisia. Solmitut johdannaissopimukset tuottavat joko yksiselitteisen kiinteän koron kassavirran tai ehdollisen kiinteän koron kassavirran. Mikään sopimuksista ei toteutuessaan kasvata kaupungin korkovirtariskiä eli lisää korkokuluja tilanteessa, jossa markkinakorot nousevat. Sopimuksista, niiden toiminnasta ja sisällöstä, on kerrottu tarkemmin liitetiedoissa 41.

Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tiikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Sovellamme Kirjanpitolain 5:2 §:ää, eikä negatiivisia markkina-arvoja ole kirjattu tulosvaikutteisesti. Kirjanpitolain mukaisen oikean ja riittävän kuvan vaatimuksen osalta on johdannaissopimusten kirjanpitomenettelyä tarkasteltu ja huolellisen harkinnan jälkeen on todettu, että nykyiset ja tulevaisuudessa voimaan astuvat johdannaissopimukset eivät menon toteutumisen osalta aiheuta vastaisen menetyksiä tai pakollisen varauksen edellytyksiä. Kaikki voimassaolevat johdannaissopimukset on tilinpäätöksessä määritelty kaupungin näkökulmasta suojaaviksi ja esitetty siten ainoastaan tilinpäätöksen liitetiedoissa. Lähtökohtana tälle on kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunto 116/21.3.2017: *"Suojaavan koronavaihtosopimuksen käypää arvoa ja arvon muutosta ei merkitä taseeseen, vaan ne esitetään liitetietoina."* Lausunto ei ota kantaa, onko yksittäinen johdannaissopimus suojaava vai ei, vaan jättää asian kirjanpitovelvollisen ratkaistavaksi. Kaikkien johdannaissopimusten suojaavuus tulee kaupungin näkemyksen mukaan siitä, että tarkoituksena on ollut lukita korkotasoa kaupungin kustannuskehityksen kannalta pitkäaikaiseen ennalta laskettuun kestävään kiinteään korkotasoon sekä parantaa korkotason ennakoitavuutta. Näin ollen johdannaiset ovat vakuutuksen tyyppisiä tuotteita ja siten niiden ainoa tarkoitus on suojata kaupunkia korkotason nousulta yli kaupungin pitkäaikaisesti sietämän tason.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintahintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

6.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2	Tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutos Tuloslaskelman tai taseen esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta tai kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamista ohjeista poikkeavaksi.																																																																												
3	Oikaisut, jotka on tehty edelliseltä tilivuodelta esitettäviin tietoihin Ei tarvetta liitetietoon.																																																																												
4	<p>Selvitys, jos edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa</p> <p>Hyvinvointi- ja pelastuslaitoksen myötä Jokilaaksojen pelastuslaitoksen ja peruspalvelukuntayhtymä Kallion toiminta siirtyi hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Vuoden 2023 avaava tase ei ole sama kuin vuoden 2022 päättäneen, koska kaupungista hyvinvointialueelle siirtynyt omaisuus ja pääomaerät on kirjattu alkusaldojen muutoksina päiväykselle 1.1.2023 ja niitä ei siten esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina. Vapaaehtoisien kuntayhtymän, peruspalvelukuntayhtymä Kallion, vuoden 2023 avaavan taseen peruspääomaan voimaanpanolain perusteella tehdyt kirjaukset eli vapaaehtoisista kuntayhtymistä hyvinvointialueelle siirtyneen irtaimen omaisuuden arvo ja henkilöstön lomapalkkavelan määrä on viety jäsenkunnissa taseen jäsenkuntaosuuksiin ja peruspääomaan. Peruspalvelukuntayhtymä Kallion jäsenkuntien on siis tullut vuoden 2023 tilinavauksessa oikaista omassa taseessaan oleva kuntayhtymäosuuden arvo vastaamaan kuntayhtymän taseen peruspääomaosuutta, johon on siirretty yhtymän hyvinvointialueelle siirtyneen irtaimen omaisuuden arvo ja lomapalkkavelan määrä. Kuntayhtymän jäsenkuntien on tehtävä omiin avaaviin taseisiinsa vastaava muutos kunnan omistusosuuden suhteessa. Kallion purkautumisen ns.purkutappio (158.448,24 e) on kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeiden mukaisesti merkitty muihin rahoituskuluihin.</p> <p>Avaavan taseen vertailutietojen muutokset edelliseen tilikauteen</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 40%;"></th> <th style="width: 30%;"></th> <th style="width: 10%;"></th> <th style="width: 20%;"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1165 Kuljetusvälineet/ Pelastustoimi</td> <td>Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase</td> <td></td> <td style="text-align: right;">439 832,44</td> </tr> <tr> <td></td> <td>HVA:lle siirtyvä omaisuus</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;"></td> <td style="text-align: right;">439 832,44</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Avaustase 1.1.2023</td> <td></td> <td style="text-align: right;">0,00</td> </tr> <tr> <td>1201 Kuntayhtymäosuudet</td> <td>Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase</td> <td></td> <td style="text-align: right;">5 576 408,48</td> </tr> <tr> <td></td> <td>HVA järjestely</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;"></td> <td style="text-align: right;">253 472,83</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Avaustase 1.1.2023</td> <td></td> <td style="text-align: right;">5 829 881,31</td> </tr> <tr> <td>2000 Peruspääoma</td> <td>Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase</td> <td></td> <td style="text-align: right;">-18 552 538,47</td> </tr> <tr> <td></td> <td>HVA siirtyvä omaisuus, lomapalkkavelka, järje</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;"></td> <td style="text-align: right;">-1 324 068,93</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Avaustase 1.1.2023</td> <td></td> <td style="text-align: right;">-19 876 607,40</td> </tr> <tr> <td>2101 Kertynyt poistoero</td> <td>Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase</td> <td></td> <td style="text-align: right;">-302 966,25</td> </tr> <tr> <td></td> <td>HVA:lle</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;"></td> <td style="text-align: right;">302 966,25</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Avaustase 1.1.2023</td> <td></td> <td style="text-align: right;">0,00</td> </tr> <tr> <td>2577 Lomapalkkajaksotus</td> <td>Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase</td> <td></td> <td style="text-align: right;">-2 564 355,04</td> </tr> <tr> <td></td> <td>HVA lomapalkkavelka</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;"></td> <td style="text-align: right;">51 989,82</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Avaustase 1.1.2023</td> <td></td> <td style="text-align: right;">-2 512 365,22</td> </tr> <tr> <td>2578 Lomapalkkajaksotus/ pelastuslaitos</td> <td>Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase</td> <td></td> <td style="text-align: right;">-1 155 472,47</td> </tr> <tr> <td></td> <td>HVA lomapalkkavelka</td> <td style="border-bottom: 1px solid black;"></td> <td style="text-align: right;">1 155 472,47</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Avaustase 1.1.2023</td> <td></td> <td style="text-align: right;">0,00</td> </tr> </tbody> </table>					1165 Kuljetusvälineet/ Pelastustoimi	Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase		439 832,44		HVA:lle siirtyvä omaisuus		439 832,44		Avaustase 1.1.2023		0,00	1201 Kuntayhtymäosuudet	Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase		5 576 408,48		HVA järjestely		253 472,83		Avaustase 1.1.2023		5 829 881,31	2000 Peruspääoma	Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase		-18 552 538,47		HVA siirtyvä omaisuus, lomapalkkavelka, järje		-1 324 068,93		Avaustase 1.1.2023		-19 876 607,40	2101 Kertynyt poistoero	Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase		-302 966,25		HVA:lle		302 966,25		Avaustase 1.1.2023		0,00	2577 Lomapalkkajaksotus	Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase		-2 564 355,04		HVA lomapalkkavelka		51 989,82		Avaustase 1.1.2023		-2 512 365,22	2578 Lomapalkkajaksotus/ pelastuslaitos	Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase		-1 155 472,47		HVA lomapalkkavelka		1 155 472,47		Avaustase 1.1.2023		0,00
1165 Kuljetusvälineet/ Pelastustoimi	Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase		439 832,44																																																																										
	HVA:lle siirtyvä omaisuus		439 832,44																																																																										
	Avaustase 1.1.2023		0,00																																																																										
1201 Kuntayhtymäosuudet	Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase		5 576 408,48																																																																										
	HVA järjestely		253 472,83																																																																										
	Avaustase 1.1.2023		5 829 881,31																																																																										
2000 Peruspääoma	Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase		-18 552 538,47																																																																										
	HVA siirtyvä omaisuus, lomapalkkavelka, järje		-1 324 068,93																																																																										
	Avaustase 1.1.2023		-19 876 607,40																																																																										
2101 Kertynyt poistoero	Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase		-302 966,25																																																																										
	HVA:lle		302 966,25																																																																										
	Avaustase 1.1.2023		0,00																																																																										
2577 Lomapalkkajaksotus	Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase		-2 564 355,04																																																																										
	HVA lomapalkkavelka		51 989,82																																																																										
	Avaustase 1.1.2023		-2 512 365,22																																																																										
2578 Lomapalkkajaksotus/ pelastuslaitos	Edell. tilikaudelta siirtynyt avaava tase		-1 155 472,47																																																																										
	HVA lomapalkkavelka		1 155 472,47																																																																										
	Avaustase 1.1.2023		0,00																																																																										
5	Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä Meneillään olevista pelastuslaitoksen varallaoloa koskevista riita-asioista, joiden perusteet kohdistuvat aikaisempiin tilikausiin, tehtiin Ylivieskan TP 2022 osalta 322.199,50 euron pakollinen varaus. Varaus pidetään edelleen voimassa, koska käsittely on kesken.																																																																												

6.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt	5	1
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt	4	1
	11	2

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytär yhteisöt.

Jokilaaksojen Eläinklinikka Oy:tä ei ole yhdistelty, koska sen osakkeilla ei ole enää tasearvoa ja yhtiöllä ei ole ollut toimintaa.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olenneiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Kiinteistöverot on eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytär yhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminointi. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisöjen poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi, mikäli ne eivät ole tehneet omassa tilinpäätöksissään suunnitelman mukaisia poistoja, ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytär yhteisöpoistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Kuntakonsernin sisällä käytetyt erilaiset poistosuunnitelmat on jätetty yhdenmukaistamatta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Centria-ammattikorkeakoulu Oy on jätetty yhdistelemättä, koska kaupungin omistus on alle 20 %.

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Poikkeavata arvostus ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ei tarvetta liitetietoon.

Poikkevat tilikaudet

Ei tarvetta liitetietoon.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Konsernirahoituslaskelman rahavarojen 31.12.2022 loppusaldo ja 1.1.2023 alkusaldo eroavat Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiirin lukujen vuoksi.

6.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6.4

6 Toimintatuotot toimialoittain

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)				
	Konserni		Kunta	
Vuosi	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto (kaupunginhallitus, vaalit)			2 784 927	
Opetus- ja kulttuuripalvelut			3 892 286	
Yhdyskuntapalvelut			7 263 958	
Käyttömaisuuden myyntivoitot			200 937	
Kunnan toimintatuotot yhteensä	29 915 810	100 423 062	14 141 213	32 966 372

7 Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	2023	2022
Kunnan tulovero	30 507 029,03	56 440 554,88
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 791 039,95	4 909 409,54
Kiinteistövero	5 472 094,60	5 226 825,98
Verotulot yhteensä	39 770 163,58	66 576 790,40

8 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely	Konserni 2023	2022	Kunta 2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	16 240 761	39 889 513	16 240 761,00	39 889 513,00
Siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	6 534 374	10 575 156	6 534 373,60	10 575 156,00
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	0,00	0,00
Verotulomenetysten korvaus	2 434 887	7 992 698	2 434 887,30	7 992 698,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	5 382 945	5 237 799	171 714,00	188 829,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	24 058 593	53 120 010	18 847 362,30	48 071 040,00

9 Palvelujen ostot eriteltyinä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin

Palvelujen ostojen erittely	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	937 713,31	59 409 418,86
Muiden palvelujen ostot	13 784 671,59	10 672 975,85
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	14 722 384,90	70 082 394,71

10 Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä

Ei ole maksettu tukea.

11 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 26.3.2018 § 17 suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 16.9.2019 tarkemmat hyödykeryhmäkohtaiset poistoajat.

1.1.2013 valmistuneiden hyödykkeiden poistojen laskennan perusteena on hyödykkeen taloudellinen käyttöikä.

Ennen 1.1.2013 valmistuneiden hyödykkeiden poistot lasketaan kaupunginvaltuuston 30.12.1996 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti.

Käytetyt poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät v. 2023:

Poistosuunnitelma	Poistomenetelmä	Poisto aika
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5-30 vuotta
Tietokoneohjelmat	tasapoisto	4 vuotta
Muut pitkävaikuttiset menot	tasapoisto	4 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset	tasapoisto	20-30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	menojäännöspoisto	7-20 %
Koneet ja kalusto	tasapoisto	4-15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	ei poistoa	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	

Kaupunginhallitus on vahvistanut poistolaskennan pohjana käytettäväksi pienhankintarajaksi 10.000 euroa.

Pienhankinnat on kirjattu vuosikuluksi.

12 Selvitys pakollisten varausten muutoksista

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Pelastuslaitoksen varallaolon palkat 1.1.	322 200	0	322 199,50	0,00
Lisäykset tilikaudella	0	322 200	0,00	322 199,50
Vähennykset tilikaudella	0	0	0,00	0,00
Pelastuslaitoksen varallaolon palkat 31.12.	322 200	322 200	322 199,50	322 199,50

13 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot- ja tappiot

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot ja -tappiot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	200 937,24	715 942,24	200 937,24	715 942,24
Osakkeiden luovutustappiot	0,00	-6 777,62	0,00	-6 777,62
Pelastuslaitoksen omaisuuden myynti	0,00	202 148,05	0,00	202 148,05
PPE-Köökki apportti	0,00	298 595,07	0,00	298 595,07
Muut myyntivoitot	12 983,87	0,00	0,00	0,00
Myyntivoitot yhteensä	213 921,11	1 209 907,74	200 937,24	1 209 907,74

14 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Ei tarvetta liitetietoon.

15 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Ei tarvetta liitetietoon.

16 Erittely poistoeron muutoksista

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos (vähennys+/lisäys-)	707 332	374 939	515 191,85	385 997,28

6.5 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

- 17 Lainan liikenteeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset**
Ei tarvetta liitetietoon.

- 18 Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittäminen menetelmät**
Ei tarvetta liitetietoon.

- 19 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti**
Taulukot: Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, maa- ja vesialueet erittely, sijoitukset, olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Liitetieto numero 19 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet		Aineettomat hyödykkeet					Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä	
Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikuttaiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkom. ja keskenm. hankkeet	Yhteensä			
Poistamaton hankintameno 1.1.2023	40 827,38	3 827 112,47	0,00	3 867 939,85	17 991 469,55	90 129 295,79	20 233 794,01	227 957,78	2 362 898,77	131 084 393,28			
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	341 290,80	0,00	0,00	0,00	5 710 884,21	6 095 390,14			
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-185 664,01	-406 643,01			
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	-101 188,36	0,00	-220 979,00	0,00	0,00	-101 188,36			
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 415 419,77	1 643 019,18	68 232,67	-3 126 671,62	0,00			
Tilikauden poisto	-12 123,12	-143 148,12	0,00	-155 271,24	0,00	-3 751 501,08	-3 065 207,40	-61 294,99	0,00	-7 033 274,71			
Arvonlennukset ja niiden palaut.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Poistamaton hankintameno 31.12.	28 704,26	3 683 964,35	0,00	3 712 668,61	18 231 571,99	87 793 214,48	18 590 626,79	278 110,59	4 761 447,35	129 793 948,58			
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	28 704,26	3 683 964,35	0,00	3 712 668,61	18 231 571,99	87 793 214,48	18 590 626,79	278 110,59	4 761 447,35	129 793 948,58			
Olennaiset lisäpoistot													

Pysyvien vastaavien sijoitukset		Osakkeet ja osuudet				Sijoitukset		
Osakkeet tytäryhteisöt	Osakkeet osakkuus-yhteisöt	Kuntayhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-, muut lina- ja muut saamiset yhteensä		Yhteensä	
					Saamiset konserni-yhteisöt			
Hankintameno 1.1.2023	3 365 258,90	1 057 076,11	5 829 881,31	942 948,06	11 195 164,38	2 401 296,00	13 596 460,38	
Lisäykset		5 005,72	4 493,13	9 498,85	0,00	0,00	9 498,85	
Vähennykset			-3 495 793,10	-3 495 793,10	-224 352,00	-3 720 145,10	-3 720 145,10	
Siirrot erien välillä				0,00	0,00	0,00	0,00	
Hankintameno 31.12.2023	3 365 258,90	1 062 081,83	2 334 088,21	947 441,19	7 708 870,13	2 176 944,00	9 885 814,13	
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	3 365 258,90	1 062 081,83	2 334 088,21	947 441,19	7 708 870,13	2 176 944,00	9 885 814,13	

Omistukset muissa yhteisöissä

20	Kotipaikka	Nimi	Kaupungin omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus		tilikauden voitosta/ tappiosta
					omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	
Tytäryhteisöt							
	Ylivieska	Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy (0780537-0)	100,00 %	100,00 %	6 726 491	3 911 793	61 080
	Ylivieska	Ylivieskan Teknologia kylä YTEK Oy (1488810-0)	100,00 %	100,00 %	2 027 553	111 046	143 381
	Ylivieska	Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy (3153537-4)	100,00 %	100,00 %	126 987	2 840 851	-30 473
	Ylivieska	Vieskan Teollisuustalo Oy (0195249-2)	62,54 %	62,54 %	89 098	36 712	-15 866
	Ylivieska	Asunto Oy Raudassato (0784806-3)	100,00 %	100,00 %	153 832	23 099	9
21 Kuntayhtymät							
	Nivala	Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä (0210010-1)	16,96 %	16,96 %	5 356 558	976 734	36 894
	Oulu	Pohjois-Pohjanmaan liitto (0922484-4)	3,61 %	3,61 %	65 915	34 588	1 633
22 Osakkuusyhteisöt							
	Ylivieska	Jokilaaksojen Ravikeskus Oy (0571158-1)	31,52 %	31,52 %	218 106	24	-9 630
	Ylivieska	Jokilaaksojen Eläinklinikka Oy (ei toimintaa) (0669565-9)	48,72 %	48,72 %	0	0	0
	Nivala	Vesikolmio Oy (0190499-2)	27,35 %	27,35 %	1 702 167	9 729 434	0
	Ylivieska	Kuntien Hetapalvelut Oy (2642777-4)	39,30 %	43,45 %	56 117	442 953	0
	Ylivieska	Kiinteistö Oy Ylivieskan Vesitalo (2381538-4)	33,33 %	33,33 %	57 121	155 033	102

23 Saamisten erittely

	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	20 503,91	0,00	12 601,96
Lainasaamiset	2 176 944,00	0,00	2 401 296,00	0,00
Siirtosaamiset ja muut saamiset	2 600,00	353 394,42	1 200,00	309 084,30
Yhteensä	2 179 544,00	373 898,33	2 402 496,00	321 686,26
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	349 053,22
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset ja muut saamiset	0,00	0,00	784 791,92	784 791,91
Yhteensä	0,00	0,00	784 791,92	1 133 845,13
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	48 580,44	0,00	45 972,95
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset ja muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	48 580,44	0,00	45 972,95
Saamiset muilta				
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	2 179 544	422 479	3 187 288	1 501 504

24 Siirtosaamisiin ja muihin saamisiin liittyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	641 253	106 233	641 253,21	106 233,02
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	171 048	472 211	161 828,51	234 977,43
Hankeavustukset, EU-tuet, ELY-avustukset	306 789	508 222	165 971,11	291 389,03
Muut tulojäämät	2 787 405	3 112 437	2 587 329,74	2 481 096,72
Yhteensä	3 906 495	4 199 102	3 556 382,57	3 164 196,20
Muut saamiset				
Jätevesimaksusaatavat	1 178 492	1 062 261	1 178 491,66	1 062 261,37
Kiinteistö Oy Vallesmanni	98 464	98 464	98 463,60	98 463,60

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot
25 Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1	19 876 607	18 552 538	19 876 607,30	18 552 538,37
Lisäykset	0	0		
Vähennykset	0	0		
Peruspääoma 31.12	19 876 607	18 552 538	19 876 607,30	18 552 538,37
Säätiöiden ja yhdistysten	0	2 388		
Arvonkorotusrahasto 1.1	0	0	0,00	0,00
Lisäykset			0,00	0,00
Vähennykset	0	0	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12	0	0	0,00	0,00
Muut omat rahastot			0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1	451 370	425 187	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	11 325	41 881	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-152 278	-15 698	0,00	0,00
Rahaston pääoma 31.12	310 417	451 370	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	310 417	451 370	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1	11 150 653	11 072 044	1 864 224,13	-985 431,51
Lisäykset siirrot rahastoista			0,00	0,00
Vähennykset siirrot rahastoista ja eliminoinnit	1 718 035		0,00	0,00
Edell.tilik. virheen korjaus	0	78 609	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä yht 31.12 .	12 868 688	11 150 653	1 864 224,13	-985 431,51
Tilikauden yli-/alijäämä	1 660 433	1 795 126	1 995 633,52	2 849 655,64
Oma pääoma yhteensä	34 716 145	31 952 075	23 736 464,95	20 416 762,50

27 Pitkäaikaiset velat , jotka erääntyvät viiden vuoden tai pitemmän ajan kuluttua

	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00

28 Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat Korko 4,03 ja 4,10 %	29 000 000	74 000 000	29 000 000	74 000 000

29 Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut pakolliset varaukset				
Palkkasaatavat (pelastuslaitos)	322 200	322 200	322 199,50	322 199,50
Potilasvahinkovastuut (PPSHP)	0	404 309	0,00	0,00
Pakolliset varaukset yhteensä	322 200	726 509	322 199,50	322 199,50

30 Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisöille

Vieras pääoma	2023		2022	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	242,21	0,00	1 756,66
Siirtovelat ja muut velat	0,00	1 592 005,54	0,00	1 932 086,40
Yhteensä	0,00	1 592 247,75	0,00	1 933 843,06
Velat kuntayhtymille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	620,99	0,00	2 685 376,04
Siirtovelat ja muut velat	0,00	0,00	0,00	458 504,40
Yhteensä	0,00	620,99	0,00	3 143 880,44
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	111 251,85	0,00	121 656,49
Siirtovelat ja muut velat	0,00	92 775,21	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	204 027,06	0,00	121 656,49
Vieras pääoma yhteensä	0,00	1 796 895,80	0,00	5 199 379,99

31 Sekkitiliilimiitti

Ei tarvetta liitetietoon.

32 Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut velat				
Liittymismaksut	2 270 462	2 235 956	2 270 461,93	2 235 955,93
Muut velat	905 506	2 711 195	2 216 974,80	2 567 058,62
Muut velat yhteensä	3 175 968	4 947 151	4 487 436,73	4 803 014,55

33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	1 318 261	1 318 261	22 481,31	1 152 550,31
Menojäämät				
Lomapalkkajaksotus	3 108 483	4 932 613	2 810 350,77	3 719 827,51
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	874 470	1 808 503	865 025,14	1 680 069,75
Korkojaksotukset	669 331	25 852	669 330,64	3 435,70
Koronvaihtosopimusten jaksotus	0	94 407	0,00	94 406,71
Muut siirtovelat/menojäämät	639 022	1 769 024	350 339,06	882 754,24
Siirtovelat yhteensä	6 007 542	13 861 068	5 279 991,41	7 533 044,22

6.6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34 Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitokselta	362 962	709 450	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0	0	0
	362 962	709 450	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	3 485 696	2 985 696	0	0

35 Vakuudet, jotka kunta on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi
 Ei tarvetta liitetietoon.

36 Vakuudet, jotka kunta on antanut samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta
 Ei tarvetta liitetietoon.

37 Yhteenlaskettu arvo kunnan antamista muista (kuin ed.kohdissa 34-36 tarkoiteuista) vakuuksista lajeittain ryhmiteltynä
 Ei tarvetta liitetietoon.

38 Vuokra- ja leasingvastuut

Leasingvastuut	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Seuraavalla tilikaudella maksettavat irtain (ajoneuvot, ICT-laitteet ym.)	699 083	1 582 347	696 156,59	1 226 938,24
Myöhemmin maksettavat irtain (ajoneuvot, ICT-laitteet ym.)	1 032 705	4 570 385	1 032 490,77	4 090 580,70
Yhteensä	1 731 788	6 152 732	1 728 647,36	5 317 518,94

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Vuokravastuut yhteensä (P-P Liitto)	14 590	274 335	0	0
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	9 215	88 296	0	0
Myöhemmin maksettavat	5 375	186 039	0	0

39 Vastuusitoumukset
40

	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Takaussitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	25 751 898	28 716 898	25 751 898,19	28 716 898,00
Jäljellä oleva pääoma	13 520 474	13 594 210	13 520 473,52	13 594 209,63
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	8 118 505	8 118 505	8 075 905,36	8 075 905,36
Järjellä oleva pääoma	4 896 607	5 232 167	4 868 696,19	5 204 257,01

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2023	2022
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	126 868 117,00	116 261 984,00
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	100 990,00	67 232,00

41 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	Kunta
	2022	2022	2023	2022
Sopimusvastuut				
Sopimusvastuu Sievin kunnan jätevesien käsittelystä 19.9.2032 saakka	167 796	167 796	167 796,00	167 796,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	136 899	192 264	0,00	0,00
Perustamishankkeiden valtionosuuksien palautusvastuut (vastuu voimassa 15 vuotta)	5 683 900	5 683 900	5 683 900,00	5 683 900,00

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeisiin saatujen valtionosuuksien palautusvastuut. Vastuut päättyvät viimeistään 2031 ja koskevat Kaisaniemen koulua, lukiota, Kiviojan koulua, Rahkolan koulua, liikuntakeskusta, Sipilän palvelukeskusta, jäähallia ja liikuntapuiston huoltorakennusta. Ylivieskan kaupungin suunnitelmassa ei ole sellaisten rakennusten/kiinteistöjen myyntejä, joita arvonlisäveron palautusvastuu koskee. Konserniyhteisöjen ilmoittama arvonlisäveron palautusvastuu käy ilmi ylläolevasta taulukosta.

Koronvaihtosopimukset Maturiteetti Kaupunki maksaa Kaupunki saa Käypäarvo 31.12.

1) Voimassa olevat koronvaihtosopimukset

Swap, nimellisarvo 23 000 000 €	3.11.2023-1.1.2035	1,347 %	Euribor 6 kk	2 838 975
Korkoherkkyys sopimuksen markkina-arvoon yhden korkopisteen nousulla -7200 € Nimellisarvo kasvaa 2.1.2024-2.1.2025 ajalle 38 000 000 €, ajalle 2.1.2025-31.12.2026 ajalle 40 000 000 € ja sen jälkeen 18 000 000 €				
Strukturoitu kv.sopimus nimellisarvo 6 500 000 €	28.3.2013-31.3.2027	2,74 %	Euribor 3 kk	67 883
Korkoherkkyys sopimuksen markkina-arvoon yhden korkopisteen nousulla -2.326 €				
Swap, nimellisarvo 12 000 000 €	29.9.2023-31.3.2027	0,716 %	Euribor 6 kk	774 400
Korkoherkkyys sopimuksen markkina-arvoon yhden korkopisteen nousulla -4.092 €				
Swap, nimellisarvo 15 000 000 €	30.6.2023-30.6.2033	2,885 %	Euribor 3 kk	-634 168
Korkoherkkyys sopimuksen markkina-arvoon yhden korkopisteen nousulla -11.267 €				

Kaikki koronvaihtosopimuksilla suojataan koko lainakantaa. Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Korkojako vaihtuvan koron määritystä varten 3 tai 6 kk. Johdannaisopimus ja laina ovat pitkäaikaisia sopimuksia, jolloin oletettavasti on, että sopimuksen voimassaoloaikana vaihtuva korko on positiivinen ja koronvaihtosopimuksen perusteella kaupunki vastaanottaa vaihtuvaa korkoa. Riskienhallinnan näkökulmasta koronvaihtosopimusten katsotaan olevan suojaavia, eikä niillä ole spekulatiivista arvoa tai riskiä. Sopimukset ovat purkuoikeudellisia molempien osapuolien osalta, mutta pankin puolelta purkuoikeuden käyttö on hyvin epätodennäköistä.

	Yhteensä			
	Konserni 2022	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	56 500 000	41 500 000	56 500 000	41 500 000
Käypä arvo yhteensä	3 047 090	2 604 524	3 047 090	2 604 524
Keskikorko %	1,92	2	1,92	1,69

2) Tulevaisuudessa alkavat koronvaihtosopimukset

	Maturiteetti	Kaupunki maksaa	Kaupunki saa	Käypäarvo 31.12.
Swap, nimellisarvo 20 000 000 €	26.10.2026-24.4.2059	3,840 %	Euribor 6 kk	-7 115 571
Korkoherkkyys sopimuksen markkina-arvoon yhden korkopisteen nousulla -41.345€				

Kaikki tulevaisuudessa voimaan tulevilla koronvaihtosopimuksilla suojataan otettavia vaihtuvakorkoisia lainoja. Koronvaihtosopimuksilla muutetaan vaihtuva korko kiinteäksi ajalle 2026-2059. Suojaustarkoitus: suojattavan vaihtuvakorkoisen sopimuksen lainaehdot käänteisesti yhteneväiset tai suojaus velkakirjalainan ja koronvaihto koko lainasalkulle. Kaupungin investointitarpeiden ja muiden suunnitelmien perusteella arvioitu suojattava lainapääoma pitkällä aikavälillä on 100 milj. euroa, josta tulevaisuudessa alkavat sopimukset kattavat enimmillään 20 milj.euroa. Tulevaisuudessa otettavat lainat tullaan ottamaan suojausten yhtenäisesti suojausten ehtojen kanssa. Riskienhallinnan näkökulmasta koronvaihtosopimusten katsotaan olevan suojaavia, eikä niillä ole spekulatiivista arvoa tai riskiä. Sopimukset ovat purkuoikeudellisia molempien osapuolien osalta, mutta pankin puolelta purkuoikeuden käyttö on hyvin epätodennäköistä.

	Yhteensä			
	Konserni 2023	Konserni 2022	Kunta 2023	Kunta 2022
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	20 000 000	60 000 000	20 000 000	60 000 000
Käypä arvo yht. (pankin ilmoituksen mukaan)	-7 115 571	-4 742 165	-7 115 571	-4 742 165

Koronvaihtosopimusryhmien 1) ja 2) yhteenlaskettu arvioitu suojausaste on noin 60 %:a arvioidulla lainakannalla. Sopimusten yhteenlaskettu käypä arvo on -4 068 481 €. Koronvaihtosopimuksille on markkina-arvon määrityksen lisäksi tehty korkoherkkyysarvio, jonka perusteella yhden korkopisteen (0,01 %) nousu vaikuttaa käypään arvoon noin 14 928.000 €.

6.7 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42 Henkilöstön lukumäärä

Sisältää vakinaiset, tilapäiset ja sijaiset.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2023	2022
Yleishallinto	29	30
Pelastustoimi	0	154
Varhaiskasvatuspalvelut	191	185
Opetus- ja kulttuuripalvelut	495	465
Tekniset palvelut	59	149
Yhteensä	774	983

43 Henkilöstökulut

Henkilöstökulut 31.12.	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	34 617 064,94	49 166 708,53
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	42 841,01	51 160,55
Henkilöstökulut yhteensä	34 659 905,95	49 217 869,08

44 Luottamushenkilön palkkioista perityt puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2023	2022
Suomen Keskusta	15 230,25	17 391,15
Kansallinen Kokoomus	3 606,00	3 024,00
Suomen Sosialidemokraattinen puolue	1 853,50	1 808,00
Perussuomalaiset	4 847,25	4 389,00
Vihreä liitto	1 992,50	2 271,49
Suomen Kristillisdemokraatit	795,00	956,25
Vasemmistoryhmä	992,25	1 043,25
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	29 316,75	33 226,14

45

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot kunnassa	2023	2022
Tilintarkastuspalkkiot	13 542,80	11 937,50
Tark.lautakunnan sihteeripalvelut	8 364,50	11 500,00
Palkkiot yhteensä	21 907,30	23 437,50

46 Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

Ei tarvetta liitetietoon.

7. Eriytetyt tilinpäätökset

7.1 VIEMÄRILAITOKSEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS

Viemärilaitos eriytettiin kirjanpidollisesti omaksi taseyksiköksi 1.1.2018 alkaen.

Viemärilaitoksen tuloslaskelma

	TP 2023	TP 2022
Liikevaihto	2 055 493,80	1 898 309,45
Valmistus omaan käyttöön	2 772,00	4 177,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-116 960,78	-176 782,54
Palvelujen ostot	-1 859 355,71	-1 399 795,17
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-22 058,15	-22 417,55
Henkilösivukulut	-4 477,78	-14 632,37
Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot	-327 898,16	-316 534,78
Liiketoiminnan muut kulut	-4 097,50	-6 025,47
Liikeyli-/alijäämä	-276 582,28	-33 701,43
Rahoitustulot ja -menot		
Korkomenot	0,00	0,00
Korvaus peruspääomasta 4,0 %	-144 275,42	-144 275,42
Yli-/alijäämä ennen varauksia	-420 857,70	-177 976,85
Poistoeron muutos	0,00	0,00
Varausten muutos	0,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-420 857,70	-177 976,85
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto,%	-5,35	-0,65
Voitto, % (sis. korvauksen peruspääomasta)	-20,47	-9,38

	Avaustase	Vuoden alusta	Muutos	
Viemärlaitos 2023				
T A S E				
VASTAAVAA				
A PYSYVÄT VASTAAVAT				
I Aineettomat hyödykkeet				
II Aineelliset hyödykkeet				
1100	Maa- ja vesialueet	16 355,93	16 355,93	0,00
*	1. Maa- ja vesialueet	16 355,93	16 355,93	0,00
1140	Johtoverkostot ja laitteet.	2 963 519,22	2 635 621,06	-327 898,16
*	3. Kiinteät rakenteet ja laitt	2 963 519,22	2 635 621,06	-327 898,16
1160	Kuljetusvälineet.	0,00	14 112,90	14 112,90
*	4. Koneet ja kalusto	0,00	14 112,90	14 112,90
1195	Keskeneräiset hankinnat.	602 582,61	715 567,42	112 984,81
*	6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	602 582,61	715 567,42	112 984,81
**	Aineelliset hyödykkeet yht	3 582 457,76	3 381 657,31	-200 800,45
III Sijoitukset				
****	PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	3 582 457,76	3 381 657,31	-200 800,45
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
C VAIHTUVAT VASTAAVAT				
I Vaihto-omaisuus				
II Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Lyhytaikaiset saamiset				
1720	Myyntisaamiset	2 465,91	5 165,91	2 700,00
1741	Jätevesimaksusaatavat	1 062 261,37	1 178 491,66	116 230,29
*	1. Myyntisaamiset	1 064 727,28	1 183 657,57	118 930,29
1805	Palautuskelpoinen alv-saatava	23,74	0,00	-23,74
1806	Vähennyskelpoinen alv-saatava	79 834,95	86 022,77	6 187,82
*	3. Muut saamiset	79 858,69	86 022,77	6 164,08
**	Lyhytaikaiset saamiset yht.	1 144 585,97	1 269 680,34	125 094,37
***	Saamiset yhteensä	1 144 585,97	1 269 680,34	125 094,37
III Rahoitusarvopaperit				
Rahat ja pankkisaamiset				
1975	Yhdystili Viemärlaitos	-282 368,27	-628 528,46	-346 160,19
**	Rahat ja pankkisaamiset yht.	-282 368,27	-628 528,46	-346 160,19
****	VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	862 217,70	641 151,88	-221 065,82
*****	VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 444 675,46	4 022 809,19	-421 866,27

VASTATTAVAA

A OMA PÄÄOMA				
2000	Peruspääoma	-3 606 885,38	-3 606 885,38	0,00
*	I Peruspääoma	-3 606 885,38	-3 606 885,38	0,00
2040	Edellisten tilikausien yli/ali	1 554 187,52	1 732 163,95	177 976,43
*	IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	1 554 187,52	1 732 163,95	177 976,43
2050	Tilikauden yli/alijäämä	177 976,43	420 857,28	242 880,85
*	V Tilikauden yli/alijäämä	177 976,43	420 857,28	242 880,85
***	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-1 874 721,43	-1 453 864,15	420 857,28

B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET
PAKOLLISET VARAUKSET
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT
E VIERAS PÄÄOMA

I Pitkäaikainen				
2468	Muut velat/viemäri liittymismak	-2 235 955,93	-2 270 461,93	-34 506,00
*	7. Muut velat	-2 235 955,93	-2 270 461,93	-34 506,00
**	Pitkäaikainen vieras po. yht.	-2 235 955,93	-2 270 461,93	-34 506,00
II Lyhytaikainen				
2545	Ostovelat.	-200 868,70	-154 345,67	46 523,03
*	6. Ostovelat	-200 868,70	-154 345,67	46 523,03
2556	Arvonlisäverovelka	-114 597,81	-123 743,14	-9 145,33
2557	Ennakonpidätysvelka	0,00	-207,63	-207,63
2558	Sosiaaliturvamaksuvelka.	0,00	-12,86	-12,86
*	7. Muut velat	-114 597,81	-123 963,63	-9 365,82
2583	Keva-eläkemaksut	0,00	-169,87	-169,87
2584	Työttömyysvakuutusmaksut	0,00	-48,75	-48,75
2585	Tt:n työttömyysvakuutusmaksut	0,00	-41,36	-41,36
2640	Siirtovelat muille.	-18 531,59	-19 913,83	-1 382,24
*	8. Siirtovelat	-18 531,59	-20 173,81	-1 642,22
**	Lyhytaikainen vieras po. yht.	-333 998,10	-298 483,11	35 514,99
***	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-2 569 954,03	-2 568 945,04	1 008,99
*****	VASTATTAVAA	-4 444 675,46	-4 022 809,19	421 866,27

7.2 PELASTUSLAITOKSEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS

PELASTUSLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	31.12.2023	31.12.2022
Liikevaihto	20 268,93	20 222 768,90
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikauden aikana	-2 921,28	-1 110 977,37
Palvelujen ostot	-51 448,21	-1 830 626,11
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-12 195,06	-11 357 822,95
Henkilösivukulut	3 264,96	-2 251 898,21
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	-175 019,76
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrat	-19 218,74	-3 591 961,63
Avustukset	44 146,47	-131 889,50
Muut kulut		-287 765,22
Liiketoiminnan muut kulut	24 927,73	-4 011 616,35
Liikeyli-/alijäämä	-18 102,93	-515 191,85
Rahoitustulot ja -menot		
Korkotulot/-menot	0,00	0,00
Korvaus jäännöspääomasta	0,00	0,00
Yli-/alijäämä ennen varauksia	-18 102,93	-515 191,85
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	0,00	515 191,85
Tilikauden yli-/alijäämä	-18 102,93	0,00

Pelastuslaitoksen alijäämä on 2023 Ylivieskan kaupungin maksuosuus. Vuonna 2022 kaupungin maksuosuus kirjattiin sisäisenä kuluna.

8. Luettelo kirjanpitoakirjoista ja tositelajeista, selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Käytetyt kirjanpitoakirjat vuonna 2023:

Pääkirja
Päiväkirja
Ostoreskontra
Myyntireskontra
Palkkakirjanpito
Varastokirjanpito
Tilinpäätös, joka sisältää toimintakertomuksen, tilinpäätöslaskelmat ja tilinpäätöksen liitetiedot
Tase-erittelyt ja liitetietojen tositteet

Tositteiden lajit

1 Pankkitositteet
2 Tiliotteet Basware
9 Palkkatositteet
10 KP Laskennalliset
11 KP Automaattikirjaukset
12 SL Laskennalliset
13 SL Automaattikirjaukset
14 Vyörytykset
15 Luottotappiot
16 Poistot
20 Ostolaskujen maksut
21 Ostolaskut WorkFlow/ Approval
22 Ostolaskut ostoreskontra
30 Myyntireskontran suoritukset
31 Myyntilaskut/ Hetan yleislaskut
32 Myyntilaskut/ Tekninen yleislaskutus
33 Myyntilaskut/ Muu yleislaskutus
34 Myyntilaskut / Liikuntapalvelut
35 Myyntilaskut / Kansalaisopisto/HelleWin
36 Myyntilaskut / Jope valvontalaskut
37 Myyntilaskut / Ensihoidon omavastuu
38 Myyntilaskut/ Varhaiskasvatuspalvelut
86 Hyvitysten kohdistus
87 Korkolaskut
88 Sopimuslaskutus
89 Sisäinen laskutus
90 Muistiotositteet
96 Kirjanpidon tulos
97 Kirjanpidon tulos laskennalliset
98 Sisäisen laskennan tulos
99 Sisäisen laskennan tulos laskennalliset

Kirjanpitoakirjojen ja tositteiden säilytys

Kirjanpitoakirjojen ja tositteiden säilyttämisessä noudatetaan vahvistettua arkistosääntöä. Vuodesta 2008 alkaen on käytetty sähköistä arkistointia. Osa aineistosta paperitulosteina, tositelajit 2, 10, 12, 22, 90 ja 96-99.

Tilinpäätös pysyvästi, päiväkirja 10 vuotta ja pääkirja 10 vuotta.

Vuoden 2023 tilinpäätöksen allekirjoitukset

Ylivieskassa 25. päivänä maaliskuuta 2024

Ylivieskan kaupunginhallitus

Allekirjoitettu sähköisesti

7. Tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Sähköisessä allekirjoituksessa mainittuna päivänä

TALVEA JULKISHALLINNON PALVELUT OY
JHTT-yhteisö

Allekirjoitettu sähköisesti

Marko Paasovaara, JHT, KHT